

VI Powstanie i rozwój Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy

VI.1. Krajowa Rada Mleczarstwa.

Po zmianach ustrojowych w roku 1989 i wprowadzeniu w życie „Ustawy z dnia 20 stycznia 1990 roku o zmianach w organizacji i działalności spółdzielczości” spółdzielnie mleczarskie pozbawione zostały koordynatora działań w trudnym momencie transformacji ustrojowej.

W tym to czasie przy Stowarzyszeniu Naukowo – Technicznym Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego istniała Sekcja Przemysłu Mleczarskiego skupiająca techników i inżynierów zatrudnionych w krajowym mleczarstwie pod przewodnictwem **dr Klemensa Ciesielskiego**. W poprzednich okresach sekcją tą kierował inż. Mieczysław Łukaszewicz - Dyrektor Biura Mechanizacji Centralnego Związku Spółdzielni Mleczarskich.

Przewodniczący Sekcji widząc procesy organizacyjnej i gospodarczej dezintegracji w mleczarstwie na dzień 10 maja 1990 roku zwołał poszerzone posiedzenie Sekcji Mleczarskiej, z uwzględnieniem bieżącej sytuacji w mleczarstwie i wstępną propozycją powołania Krajowej Rady Mleczarstwa. Z zaproszenia na obrady skorzystało 75 osób z terenu całego kraju.

Zebranie oceniło działalność Sekcji Mleczarskiej za ostatni czteroletni okres i dokonało wyboru nowych władz. Przewodniczącym Sekcji Mleczarskiej został wybrany Prof. Arnold Reps z Akademii Rolniczo Technicznej z Olsztyna, a jego zastępcą został mgr inż. Bolesław Dzik, pracownik Instytutu Mleczarstwa, natomiast sekretarzem został mgr inż. Tadeusz Jurzyk CZSML (w likwidacji), członkiem prezydium został mgr inż. Tadeusz Alankiewicz z Zespołu Szkół Mleczarskich we Wrześni.

Do zarządu zostali wybrani mgr inż. Bogumiła Michalska – Topialnia Serów w Warszawie, mgr inż. Zbigniew Gryczko – OSM Leszno, mgr inż. Tadeusz Niezgoda - OSM Mińsk Mazowiecki, mgr inż. Marian Idziaszek – OSM Jarocin, mgr inż. Janusz Bukowiński – Instytut Mleczarstwa w Warszawie, mgr inż. Szczepan Skomra – OSM Radzyń Podlaski, dr Klemens Ciesielski zatrudniony w tym czasie w OBRAM – Dairy w Warszawie i mgr inż. Wiesław Synowiec – OSM Płock.

Z dyskusji w czasie obrad odnotowano, że po likwidacji Centralnego Związku Spółdzielni Mleczarskiej i jego struktur terenowych, nastąpił znaczny proces dezintegracji środowiska zawodowego. W tak trudnej sytuacji zabrakło instytucji koordynującej procesy dostosowawcze, broniącej sektor, w kontaktach z władzami. Doprowadziło to do dezorganizacji i rozrywania tradycyjnych więzi techniczno - ekonomicznych i osłabiania pojedynczych spółdzielni. Z powodu braku koordynatora i środków finansowych przerwano organizację olimpiad szkół średnich z zakresu mleczarstwa, zagrożony został udział mleczarstwa polskiego w pracach Międzynarodowej Organizacji Mleczarskiej FIL/IDF. Zagrożone było również wydawanie czasopisma „Przegląd Mleczarski”. Obserwowało się brak zamówień na

prace badawcze Instytutu Mleczarstwa. Pojawiały się również elementy niezdrowej wewnętrznej walki konkurencyjnej.

Zapobiegając tym niepokojącym zjawiskom, zwrócono również uwagę na konieczność integracji środowiska mleczarskiego, akceptując w większości przedstawioną propozycję regulaminu przyszłej Krajowej Rady Mleczarstwa w strukturach Stowarzyszenia Naukowo – Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego. Jeden z punktów zawierał następującą treść:

„KRM reprezentuje środowisko mleczarskie wobec władz administracyjnych, samorządowych i społecznych oraz innych organizacji i instytucji związanych z działalnością mleczarstwa. Nie posiada osobowości prawnej i podlega Zarządowi Głównemu SITSpoż”/ pełen tekst stanowi załącznik nr 1/.

Przeważająca większość uczestników spotkania w głosowaniu poparła celowość powołania Rady, która spełniać miała rolę czynnika integrującego i reprezentującego zakłady mleczarskie.

Prezydium Zarządu Sekcji Mleczarskiej na pierwszym zebraniu, które odbyło się 17 maja 1990 roku, omówiło główne założenia organizacyjne Krajowej Rady Mleczarstwa (KRM) i sposób jej działania na rzecz spółdzielni mleczarskich. Organizację KRM tymczasowo powierzono **dr Klemensowi Ciesielskiemu** przyjmując równocześnie główne kierunki jej działania, a oto niektóre z nich:

- przekazywać komunikaty o cenach wyrobów mleczarskich w kraju i zagranicą, kierunki upłynniania zapasów itp. oraz przekazywać ważne informacje do zakładów mleczarskich,
- organizować sympozja na temat tendencji rozwojowych przemysłu mleczarskiego w świecie,
- organizować szkolenia w zakresie technologicznym,
- współorganizować i finansować olimpiady uczniów średnich szkół mleczarskich,
- wydawać informator naukowo – techniczny „Przemysłu Mleczarskiego”, będący wkładką do kalendarza NOT,
- prowadzić inną działalność na wniosek Rady a mieszczący się w jej regulaminie.

20 września 1990 roku tymczasowy organizator Krajowej Rady Mleczarstwa doprowadził do spotkania z liderami polskiego mleczarstwa, w którym uczestniczyły 124 osoby, natomiast 21 stycznia 1991 roku z liczbą 128 osób, odbyło się spotkanie w celu omówienia bieżącej sytuacji w mleczarstwie, po zmianach ustrojowych w Polsce. Na styczniowym spotkaniu, na wniosek Przewodniczącego Sekcji Mleczarskiej, prof. Arnolda Repsa, dr Klemens Ciesielski został wybrany Przewodniczącym KRM, a na jego wniosek wybrano Prezydium w składzie: Andrzej Fetliński Z.P.B.M Olsztyn, Arnold Reps A.R.T. Olsztyn, Bolesław Dzik Inst. Mlecz. Iława, Henryk Sikorski OSM Gniezno, Szczepan Skomra OSM Radzyń Podlaski, Kazimierz Przedpełski OSM Chorzele, Wiesław Synowiec OSM Płock, Edward Kaoka

UCHWAŁA nr 1

z dnia 22 kwietnia 1993 r.

Krajowej Rady Mleczarstwa w sprawie zakończenia jej działalności

Członkowie Krajowej Rady Mleczarstwa zgromadzeni na zebraniu plenarnym w dniu 22 kwietnia 1993 r. w Rydzynie uchwalili zakończenie działalności Krajowej Rady Mleczarstwa z dniem 30 czerwca 1993 r.

Powyższa decyzja jest wynikiem powstania w ub. roku Krajowego Porozumienia Spółdzielni Mleczarskich, które przyjęło część problematyki prowadzonej przez KRM oraz przewidywanego wyczerpania się funduszy, będących dotychczas w jej dyspozycji.

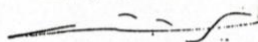
Równocześnie uchwała się, że byli członkowie Krajowej Rady Mleczarstwa stają się członkami wspierającymi Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy, ze składką roczną w wysokości minimum przeciętnej 2 miesięcznej płacy brutto w gospodarce.

Pozwoli to na rozwinięcie przez Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy działalności gospodarczej i jej samodzielność finansową w przyszłości.

Uzasadnienie tej decyzji stanowi fakt, że Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy jest faktycznym następcą Krajowej Rady Mleczarstwa, w szczególności w zakresie postępu technologicznego i ekonomicznego, szkolenia i poziomu życia.

W imieniu członków KRM prowadzący zebranie

Przewodniczący
Krajowej Rady Mleczarstwa

dr inż. Klemens Ciesielski

Uchwałę podjęto jednogłośnie

OSM Morąg, Wojciech Derengiewicz
OSM Turek, Jan Skorupski SM
Sudowia Suwałki, Karol Pokorski
OSM Kutno i Zdzisław Szczech SM
Rotor Rypin.

Utworzono biuro KRM w siedzibie Stowarzyszenia Naukowo – Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego w Warszawie przy ulicy Czackiego kierowane przez Mariana Kaszyńskiego i Urszulę Trzaskę.

Na dzień powołania Rady 120 spółdzielni zgłosiło akces do jego przystąpienia, a 80 z nich wniosło opłaty. Wpisowe było w wysokości jednego miliona, a składka wynosiła

dwukrotną średnią płacę w danej spółdzielni. Na koniec roku 1991 liczba członków wzrosła do 141 spółdzielni i 14 firm związanych z mleczarstwem. W roku następnym liczba członków wyniosła już 178 podmiotów gospodarczych. Wnoszone wpłaty z lat 1990 i 1991 (w roku 1992 składki nie były pobierane, gdyż powstało już Krajowe Porozumienie Spółdzielni Mleczarskich) dawały środki do prowadzenia zakładanej działalności.

Działalność Krajowej Rady Mleczarstwa została zapoczątkowana z dniem 17 maja 1990 z chwilą powierzenia dr Klemensowi Ciesielskiemu organizacji tej Instytucji. Zakończenie działalności przypada na dzień 30.06.1993 po podjęciu Uchwały zamknięcia działalności w strukturach SITSpoż. W okresie od powstania do chwili podjęcia działalności przez Krajowe Porozumienie Spółdzielni Mleczarskich (19.06.1992) KRM była jedyną organizacją reprezentującą mleczarstwo na szczeblu krajowym.

Na Plenarnym Zebraniu sprawozdawczym Krajowej Rady Mleczarstwa, które odbyło się 22 kwietnia 1993 roku w Rydzynie, została podjęta Uchwała zamykająca działalność w obecnych strukturach.

Decyzja podjęcia uchwały była przemyślana przez członków Prezydium, by w sytuacji powstania KPSMI uniknąć współistnienia dwóch organizacji mleczarskich opierającej się o członkostwo podmiotów prawnych – spółdzielni mleczarskich.

W okresie istnienia **Krajowej Rady Mleczarstwa** prowadzona była działalność:

1. W zakresie oddziaływania na sytuację gospodarczą mleczarstwa:

- współpraca z powstałą Agencją Rynku Rolnego w zakresie ustalenie zasad interwencyjnego zakupu masła, a następnie wdrożenie akcji zakupu masła (rok 1991),
- uczestnictwo w pracach Komisji ds. restrukturyzacji mleczarstwa powołanej przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w I Rządzie Premiera Mazowieckiego, Czesława Janickiego, w skład której wchodził naukowcy i praktycy związani z polskim mleczarstwem. Do zespołu tego, pismem Ministra Tańskiego dnia 31.01.1991 roku, został powołany **Jan Skorupski**. W Komisji brali także udział przedstawiciele Krajowego Porozumienia Spółdzielni Mleczarskich, po jego powstaniu. Komisja ds. restrukturyzacji mleczarstwa przy ministerstwie rolnictwa zakończyła swoją pracę w roku 1994,
- pertraktacje z ARR na temat sprzedaży masła po okresie składowania przez spółdzielnie mleczarskie,
- postulowanie między innymi do Premiera RP w sprawie wprowadzenia dopłat wyrównawczych do przetworów mleczarskich,
- opracowanie projektu zasad interwencji ARR na rynku mleka w 1992 roku, wprowadzając jako drugi produkt mleko w proszku,
- rozpoczęcie współpracy z Instytutem Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w zakresie promocji analiz rynku mleka pt. „Rynek Mleka”,
- wydawanie własnego „Biuletynu Informacyjnego” dotyczącego bieżących problemów branżowych (wydano w sumie osiem),
- czterech przedstawicieli KRM uczestniczyło w grudniu 1992 roku w symposium w Fredeburgu z zakresu „Urynkowania gospodarki rolnej”, w celu wyciągnięcia praktycznych wniosków z ewentualnym zastosowaniem ich w polskim rolnictwie i mleczarstwie,
- członkowie KRM współuczestniczyli w pracach sejmowych przy opracowaniu Ustawy „Prawo Spółdzielcze i waloryzacja udziałów”,
- prowadzona była współpraca z Ministerstwem Rolnictwa w sprawie wprowadzenia nowej normy na mleko ze skupu oraz restrukturyzacji mleczarstwa.

2. W zakresie szkolnictwa i szkolenia zawodowego:

- Krajowa Rada Mleczarstwa podjęła inicjatywę wsparcia finansowego, przywrócenia organizacji konkursu wiedzy o mleczarstwie w Zespole Szkół Zawodowych w Białymstoku (dawne Technikum Mleczarskie). Wsparcia dokonało również KPSMł, które kontynuowało konkurs w latach następnych. Wyróżnione osoby uzyskały przywilej przyjęcia na studia bez egzaminu i wyjazd na praktyki zagraniczne w ramach współpracy z Europejskim Związkiem Mleczarzy,

- w listopadzie 1992 KRM zorganizowała pięćdziesięcioosobową wycieczkę uczniów szkół mleczarskich z Wrześni i z Rzeszowa, studentów ART w Olsztynie i SGGW w Warszawie oraz kilku młodych technologów na Międzynarodowe Targi Urządzeń Technicznych Food Tech 92 we Frankfurcie nad Menem ze zwiedzaniem dwóch zakładów mleczarskich,
- KRM uczestniczyła w naborze osób w organizowanych przez SITSpoż. różnego rodzaju kursów i szkoleń,

3. W zakresie postępu technologicznego i ocen jakości przetworów mleczarskich:

- w lutym 1991 zorganizowano sympozjum „Nowoczesne opakowania płynnych produktów” przy współudziale Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz SITSpoż. ,
- w dniu 8.05.1991 w Spółdzielni Mleczarskiej w Chorzeliach zorganizowano sesję naukowo - techniczną poświęconą produkcji sera cheddar i feta na linach technologicznych Alfa Laval z zastosowaniem ultrafiltracji,
- zorganizowano szkolenie uzupełnione pokazami w zakładach na terenie Danii na temat „Czystych technologii w mleczarstwie”.

Podjęto kontynuowanie tradycji Krajowych Ocen Produktów Mleczarskich. W dniach 10-11.10.1991 roku przy współudziale PHZ „Lacpol” i Spółdzielczej Mleczarni „Spomlek” w Radzynie Podlaskim zorganizowano XVIII Krajową Ocenę Serów i Mleczarskich Nowości Rynkowych połączoną z obchodami jubileuszu 20 -lecia

oddania do użytku zakładu produkcyjnego w Radzynie Podlaskim.

	
INFORMATOR	
KRAJOWEJ RADY MLECZARSTWA	
przy Zarządzie Głównym Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego 00-043 Warszawa 1, ul. Czackiego 3/5	
Nr 4	styczeń 1992
Spis treści:	
1. Opracowanie Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej i skrócone statystyczne wyniki za 1991 r.	1
2. Struktura i organizacja mleczarstwa	3
3. Warunki sprzedaży masła na rynek przez Agencję Rynku Rolnego	4
4. Powołanie Banku Rozwoju Mleczarstwa	6
5. Koncepcja cen minimalnych	8
6. Zespół d/s rozwoju mleczarstwa	10
7. Informowanie KRM o zamierzeniach inwestycyjnych	11
8. Plenarne posiedzenie Rady w I półroczu b.r.	11

Na zdjęciu między innymi od lewej: Prof. Zbigniew Śmietana- ART Olsztyn, Danuta Tomaszewska – Redaktor Naczelny „Przeglądu Mleczarskiego”, obok dr Klemens Ciesielski- Przewodniczący KRM, Dr Kazimierz Łoś - Prezes Spółki „Lacpol”.

Zorganizowanie XII Krajowej Oceny Masła połączono z oceną atrakcyjnych wyrobów mleczarskich w Mleczarskim Przedsiębiorstwie Spółdzielczym w Warszawie przy ulicy Biezuńskiej, a prezentowanie wyników wraz z wystawą miało miejsce w Wojskowym Domu Wypoczynkowym w Ryni nad zalewem Zegrzyńskim w dniach 16 - 17 września 1992 roku. Organizatorami oprócz KRM byli: PHZ Spółdzielni Mleczarskich, „Lacpol” Sp. z o.o. w Warszawie i Mleczarskie Przedsiębiorstwo Spółdzielcze w Warszawie.

Przewodniczący Krajowej Rady Mleczarskiej dr Klemens Ciesielski, podczas obrad VI Krajowej Oceny Koncentratów Mleczarskich 23.04.1993 roku.

Współorganizatorem VI Krajowej Oceny Koncentratów Mleczarskich w Rydzynie z podsumowaniem w dniach 22 - 23.04.1993 roku była Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Górze Śląskiej. Przeprowadzane Krajowe Oceny wyrobów mleczarskich dawały przegląd sytuacji w zakresie jakości przetworów mlecznych, była również okazją do wymiany informacji, doświadczeń i zaciskania więzi koleżeńskich.

4. W zakresie współpracy z zagranicą

Działalność z tego zakresu podjęto mając na uwadze wykorzystanie doświadczeń krajów Europy Zachodniej w unowocześnianiu polskiego mleczarstwa, głównie z zakresu technologii, marketingu i restrukturyzacji. W pierwszej kolejności nawiązano kontakt z Niemieckim Związkiem Mleczarzy, a następnie z tworzącym się Europejskim Stowarzyszeniem Mleczarzy, którego zostaliśmy członkiem od stycznia 1993 roku.

Przedstawiciele KRM w tym okresie czterokrotnie brali udział w posiedzeniach organizacyjnych, powstawania Europejskiego Związku Mleczarzy w Lubece w wrześniu 1991 roku i Luksemburgu w lutym 1992 roku. Wyjazd na obrady powstającego EZMI do Dusseldorfu w październiku 1992 roku, połączony był z uczestnictwem 17 osób w zwiedzaniu targów mleczarskich. W styczniu 1993 roku w obradach w Berlinie, brało udział 16 osób, które miało możliwość zwiedzenia Zakładu Mleczarskiego w Bochum. W ramach nawiązującej się współpracy w XII Ocenie Masła w Ryni, udział wzięli przedstawiciele Niemieckiego Związku Mleczarzy w osobach Ottmar Burski i Dr Riedel'a z Instytutu w Oranienburgu.

VI.2. Powstanie Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy i pierwsze lata jego działalności 1993 – 1997

W codziennej działalności KRM zaczęto odczuwać brak pełnej samodzielności, a niektóre poczynania nie były akceptowane przez kierownictwo SITSpoż. Docierały

**Krajowe
Stowarzyszenie Mleczarzy**

STATUT

Warszawa 1993

również podpowiedzi osób zasłużonych dla mleczarstwa o konieczności przekształcenia istniejącej organizacji z zakresem pełnej samodzielności. Dodatkowym czynnikiem motywującym zmiany było powstanie Krajowego Porozumienia Spółdzielni Mleczarskich, a tym samym przejście spółdzielni mleczarskich do tej organizacji.

Grupa inicjatywna, głównie oparta na członkach Prezydium KRM w liczbie 27 osób */lista osób stanowi załącznik nr 2/* spotkała się w dniu 25.08.1992 roku, powołując Komitet Założycielski, który doprowadził do opracowania Statutu Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy i jego rejestrację dnia 9 grudnia 1992 roku z uzyskanym wpisem do rejestru w dziale A pod pozycją RST 1979. Pełen tekst Statutu stanowi */załącznik nr 3/*, który w latach następnych był kilkakrotnie zmieniany.

Zebranie założycielskie Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy odbyło się w dniu 02.03.1993 roku w Zakładzie Mleczarskim „Wola” w Warszawie z udziałem 38 osób, w tym 33 osoby to już Członkowie Stowarzyszenia */lista uczestników stanowi załącznik nr 4/*.

Zgodnie ze Statutem dokonano w głosowaniu tajnym wyboru Prezesa Zarządu, a został nim dr Klemens Ciesielski oraz dwóch członków Prezydium w osobach: Waldemara Bucholca i Szczepana Skomry. Pozostali Członkowie to: Wojciech Derengiewicz, Arnold Reps, Zdzisław Szczech i Józef Zając. Zastępcami Członków Zarządu zostali: Danuta Tomaszewska, Zdzisław Hałackiewicz, Kazimierz Jankowski i Aleksander Nowakowski.

Członkami Komisji Rewizyjnej zostali Piotr Bańkowski, któremu powierzono obowiązki Przewodniczącego oraz Elżbieta Karpowicz i Jan Skorupski, zastępcami zaś zostali wybrani: Eugeniusz Bryzek i Józef Mierzejewski.

Członkami Sądu Koleżeńskiego zostali wybrani: **Kazimierz Babuchowski**, jako przewodniczący oraz **Łukaszewicz Mieczysław i Stefan Pawlik**, a zastępcami **Julian Pelka i Andrzej Szczepaniak**. W czasie trwania kadencji dokonano zmian w tej Komisji dokonując wyboru Elżbiety Zawadzkiej i Stefana Pawlika na członków Sądu Koleżeńskiego w miejsce zmarłych osób: Kazimierza Babuchowskiego i Mieczysława Łukaszewicza.

Wybrany Prezes Zarządu w swoim wystąpieniu stwierdził, że niezależnie od zapisów zawartych w Statucie Stowarzyszenia, powinna być kontynuowana działalność rozpoczęta w KRM, a wśród nich:

- ✓ organizowanie ocen i sympozjów mających na celu ocenę jakości przetworów, stanu techniki i gospodarki w mleczarstwie oraz popierania postępu w tych dziedzinach,
- ✓ podnoszenie poziomu szkolnictwa w zakresie mleczarstwa m.in. olimpiady wiedzy o mleczarstwie, praktyki krajowe i zagraniczne uczniów i studentów, wycieczki fachowe itp.,
- ✓ popieranie opracowań analitycznych w zakresie mleczarstwa oraz udostępnianie ich wszystkim zainteresowanym,
- ✓ współpraca z organizacjami międzynarodowymi związanymi z działalnością mleczarstwa.

Ponadto należy utrzymywać współpracę ze spółdzielniami w zakresie pozyskiwania środków na działalność powstałej organizacji.

W okresie od powstania KPSMl zauważalna była „niezdrowa” konkurencja z Krajową Radą Mleczarstwa, co również zaobserwowało wielu naszych członków, uczestników spotkania. Do tych zagadnień odniósł się obecny na obradach Prezes Krajowego Porozumienia Spółdzielni Mleczarskich – Związku Rewizyjnego **Marcin Strzelecki**, który między innymi powiedział: „Sytuacja mleczarstwa nie odbiega od całości gospodarki krajowej. W tej sytuacji dla każdej organizacji jest wiele do zrobienia, – że dopóki jestem u steru władzy w KPSM nie dopuszczę do wzajemnej konkurencji między organizacjami” i dalej „że współpraca pomiędzy naszymi organizacjami jest niezbędna, tylko ona może zaowocować lepszymi wynikami mleczarstwa”.

Członkami wspierającymi na dzień powołania KSM byli: Okręgowe Spółdzielnie Mleczarskie w: Radymnie, Myszkowie, Krotoszynie, Zabrze, Kowalewie, Pile, a ponadto Łódzka Spółdzielnia Mleczarska, Mazowiecka Spółdzielnia Mleczarska w Ostrowi Mazowieckiej, Spółdzielnia Obrotu Towarowego w Białymstoku, Ludowy Klub Sportowy ”MLEXSER” w Elblągu i UNIQUE BUSINESS ACTI VITA Spółka z o.o. w Warszawie przy Smolnej 13.

Zebranie ustaliło składkę członkowską i wpisowe różnicując jej wysokość w zależności czy są to osoby pracujące, emeryci czy renciści. Zebranie podjęło Uchwałę przystąpienia KSM do Europejskiego Stowarzyszenia Mleczarzy AEDIL. Przed podjęciem Uchwały Prezes Ciesielski poinformował, że Europejskie Stowarzyszenie Mleczarzy zostało zawiązane w dniu 25 stycznia 1993 roku w Luksemburgu z udziałem przedstawicieli Krajowej Rady Mleczarstwa. Celem tego stowarzyszenia jest doskonalenie kadr mleczarskich, wymiana doświadczeń, organizowanie praktyk zawodowych. Stowarzyszenie będzie dążyło, aby dyplomy zawodowe były respektowane przez kraje członkowskie.

Siedziba Sekretariatu Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy bezpośrednio po jego powstaniu przejściowo (przez trzy miesiące) mieściła się w mieszkaniu Pana Prezesa Ciesielskiego, a następnie przeniesiona została z dniem 01.09.1993 roku na ulicę Towarową, od 01.08.1995 znajduje się na ulicy Hożej66/68, w budynku dawnej siedziby polskiego mleczarstwa.

Organizacją Biura na Towarowej zajęły się osoby związane z KRM - Urszula Trzaska i Marian Kaszyński. W tym to czasie starano się znaleźć miejsce tej organizacji w polskim mleczarstwie. Ostatecznie określono ją na Walnych Zebraniach odbytych w dniach 16.06.1994 r. i 13.06.1995 r. Poza kontynuacją tematyki przyjętej na Zebraniu Założycielskim w dniu 02.03.1993 roku **przesłanką naszego Stowarzyszenia jest wymiana myśli, spostrzeżeń i organizowanie spotkań**. Kontynuować będziemy Krajowe Oceny Produktów Mleczarskich oraz realizować wyjazdy zagraniczne w celu zapoznania się z najnowszymi osiągnięciami w technice i technologii mleczarskiej, wspierać udział mleczarstwa polskiego w organizacjach światowych i europejskich. Realizując nasze założenia musimy mieć na uwadze, nie powielanie poczynąń innych mleczarskich organizacji, ale wręcz przeciwnie zachować szacunek i zrozumienie do tego co robią inni, i wspierać działania przez nich podjęte „bo nikt nie jest taki mądry, aby poradzić sobie sam”.

Drugi ważny problem to pozyskiwanie środków finansowych na realizację założonych celów. Dotychczasowe główne źródło finansowe - wpłaty ze spółdzielni przestały istnieć. Uległy zmniejszeniu wpływy z dotychczasowych innych źródeł. Głównie z braku środków finansowych dwukrotnie zawieszano pracę Biura Stowarzyszenia - lipiec i sierpień 1993 oraz w 1994 na pół roku. Wiceprezes Zarządu KSM – Prezes Zarządu Spółdzielni Mleczarskiej w Radzynie Podlaskim, będący w tym czasie Posłem na Sejm, doprowadził do spotkania wszystkich członków w dniu 29 grudnia 1994 roku, gdzie wytyczono kierunki działania na najbliższy okres.

Myśl pozyskiwania środków finansowych poprzez prowadzenie działalności gospodarczej, podjęto w oparciu o istniejącą Uchwałę Zarządu Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy z dnia 15.04.1993 roku, która to pozwalała na prowadzenie działalności w zakresie produkcji, usług i handlu w obrocie krajowym i zagranicznym. Do realizacji tych zamierzeń zatrudniono znane osoby do pracy w Stowarzyszeniu takie jak: Marian Kaszyński, Urszula Trzaska, Karol Iwański.

Wśród zakładanych kierunków działalności gospodarczej przyjęto również zaopatrzenia rolników w urządzenia do schładzania mleka, bezpośrednio po udoju. Zbiegło się to z możliwością pozyskiwania kredytów przez rolników na ten cel z jednej strony, a stałe kontakty Stowarzyszenia z Europejskimi

Związkami Mleczarskimi umożliwiły dostęp do zakupu i sprowadzenie do Polski używanych urządzeń chłodniczych do mleka. Poczynania takie zostały zaakceptowane przez Spółdzielczą Mleczarnię „Spomlek” w Radzynie Podlaskim, z którą Stowarzyszenie w dniu 06.03.1995 roku podpisało umowę wzajemnej współpracy na tym odcinku. Spółdzielcza Mleczarnia „Spomlek”, zobowiązała się do zabezpieczenia środków finansowych na zakup i przewóz pierwszych dwóch partii urządzeń w ilości 120 sztuk o pojemności 100-800 litrów.

Ponadto Spółdzielnia udostępniła miejsce składowania tych urządzeń, środki i miejsce na organizację warsztatu renowacji i napraw. Po stronie Stowarzyszenia

pozostały do załatwienia wszystkie formalności związane z importem urządzeń do kraju, organizacją napraw, renowacji i serwisu. Podobne zasady współpracy ustalono ze Spółdzielnią Mleczarską w Rypinie i Spółką Agrocomex (Grażyna i Zdzisław Szczechowie) w tym czasie z siedzibą w Rypinie. Do realizacji między innymi tych poczynąń doszło z dniem 01.03.1995 roku, gdy zatrudniono na stanowisko pełnomocnika Zarządu Pana Alberta Gromana ze współpracownikami – Pawłem Sikorą i małżeństwem Zofią i Józefem Mierzejewskimi.

Na przestrzeni roku 1995 i 1996 Stowarzyszenie rozprowadziło 1008 urządzeń chłodniczych w tym tzw. nurnikowych 171 sztuk. Odbiorcami urządzeń w omawianych latach byli:*/kolejność wg wartości sprzedaży/*: Spółdzielcza Mleczarnia „Spomlek” w Radzynie Podlaskim, Spółdzielnia Mleczarska „ROTR” w Rypinie, Spółdzielnia Mleczarska „Mlekpól” w Grajewie, OSM Białogard Spółka Agrocomex /Grażyna i Zdzisław Szczechowie/, Agros Milko, OSM Olecko, Lacpol Warszawa, S.M. Ostrów Mazowiecka, OSM Sieradz, OSM Łobżenica, OSM Ryki, OSM Lublin, OSM Toruń, PPHiU Lipno, ZOT Elbląg, OSM Krapkowice, OSM Ostrołęka.

Ta podjęta działalność, po czterech latach strat w działalności Stowarzyszenia, przyniosła zysk na całokształcie działalności i zapewniła stabilność finansową Stowarzyszenia na kolejne lata.

Walne Zebranie z dnia 16.06.1994 roku dokonało zatwierdzenia regulaminu Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego, który został zmieniony na zebraniu w dniu 08.06.1996 roku i stanowi */załączniki nr 5,6 i 7/*.

Kolejne Walne Zebranie odbyte w dniu 08.06.1996 poza omówieniem i zatwierdzeniem spraw formalno - prawnych poświęcone było sprawie udziału polskiego mleczarstwa w międzynarodowych organizacjach mleczarskich.

Podjęto uchwałę o przystąpieniu do **Międzynarodowej Organizacji Mleczarskiej FIL/IDF** i powołania **Tymczasowej Krajowej Komisji Mleczarskiej**, jako reprezentanta mleczarstwa polskiego na arenie międzynarodowej. Podejmowane starania Komisji o usamodzielnienie nie przyniosły efektów i do roku 2017 pozostawała ona w strukturze KSM.

Od roku 1995 następowało powolne kompletowanie osób do bieżącej realizacji zadań Stowarzyszenia. Z dniem 01.03.1995 roku na stanowisko pełnomocnika Zarządu zatrudniono doc. dr Alberta Gromana, a poprzedzone było miesięczną pracą na umowę zlecenie. Pracę w Stowarzyszeniu świadczyli na umowę o pracę Pan Józef Mierzejewski od 17.05.1995 do 31.05.1996 i Paweł Sikora od 25.05 do 31.10.1995. Z dniem 1.07.1995 roku, została zatrudniona Aniela Bogdańska i świadczyła pracę do dnia 31.08.1996 przechodząc na emeryturę. Z dniem 02.11.1995 stanowisko pełnomocnika Zarządu przejął Jan Skorupski, który związany był z KSM do dnia 31.12.2001 roku. W dniu 01.02. 1997 roku stanowisko Dyrektora Biura objął dr inż. Klemens Ciesielski, a z dniem 01.06.1997 na stanowisko pełnomocnika Zarządu ds. działalności gospodarczej

została zatrudniona Hanna Bogdańska- Zaręba. Dwie ostatnie osoby powierzone funkcję sprawują w dalszym ciągu (rok 2017).

Z biurem Stowarzyszenia związana była Pani Danuta Kaim od września 1996 roku do końca 2005, prowadząc sprawy finansowe i dr Rudolf Tohm, były pracownik Instytutu Mleczarstwa, władający biegle językiem niemieckim, angielskim i francuskim biorąc udział, jako tłumacz prawie we wszystkich przyjazdach delegacji zagranicznych. Prace wykonuje jako wolontariusz.

Z dniem 1 stycznia 1996 roku wprowadzono zasady ewidencji księgowej w oparciu o wytyczne Ustawy o Rachunkowości z dnia 29.09.1994 i Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 28.12.1994 w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości dla jednostek prowadzących działalność gospodarczą z uwzględnieniem przepisów wynikających z prawa o Stowarzyszeniach. W omawianym okresie Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy podjęło szereg działań na rzecz sektora mleczarskiego, a oto niektóre z nich:

- ❖ Doprowadzono do spotkania w dniu 26.03.1994 roku w Radzynie Podlaskim z udziałem Prof. F. Huelsemeyera, autora restrukturyzacji mleczarstwa w byłym NRD oraz wiceministra Jerzego Pilarczyka, Szczepana Skomry i Klemensa Ciesielskiego na temat wymiany informacji dotyczącego mleczarstwa polskiego i europejskiego, a następnie spotkanie w dniu 30.03.1994 roku w szerokim gronie przedstawicieli spółdzielni mleczarskich.
- ❖ Prowadzono współpracę z Agencją Rynku Rolnego prezentującą opracowanie pt. „Tezy do programu interwencji na rynku mleka i jego przetworów w roku 1994”.
- ❖ Członkowie KSM w osobach Szczepana Skomry i Klemensa Ciesielskiego wspólnie z Prezesem KPSM Marcinem Strzeleckimi i Zdzisławem Marcinkiewiczem /Prezesem SM w Mrągowie/ wspólnie brali udział w 2-tygodniowym pobycie w USA poświęconym organizacji mleczarstwa w USA z zamiarem przeniesienia pewnych elementów tam sprawdzonych do mleczarstwa polskiego. Wizyta została zakończona w Departamencie Mleczarskim Federalnego Ministerstwa Rolnictwa w USA.
- ❖ Zorganizowano po raz drugi w naszej działalności, w dniach 5 - 9 listopada 1996 roku, wyjazd szkoleniowy pod hasłem „Wspierania młodych kadr”, zwiedzanie Targów Rolno – Spożywczych Anuga Food Tec w Kolonii i Zakładu Mleczarskiego w Erfurcie. Uczestnikami wyjazdu było 16-tu studentów ART w Olsztynie, 15-tu uczniów z Zespołu Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica z Wysokiego Mazowieckiego i 10-ciu uczniów z Zespołu Szkół Spożywczych w Rzeszowie. Wyjazd w znaczącej części sponsorowała Spółdzielnia Mleczarska „Mlekpól” w Grajewie. Odnotowano udział w kosztach wyjazdu Niemieckiego Związku Rolniczego. Celowość organizacji podobnych spotkań, świadczyć może przesłanie podziękowań uczestników wyjazdu z Zespołu Szkół Zawodowych z Wysokiego Mazowieckiego o treści. „uważamy, że wycieczka była

wspaniałą szkołą dla przyszłych pracowników zakładów spożywczych. Wprowadziła nas młodzież, w wielki świat biznesu i uświadomiła konieczność nauki języka obcego. Do szkoły wróciliśmy z wielkim bagażem doświadczeń i pomocy na lekcjach technologii i aparatury”.

- ❖ Doprowadzono do zorganizowania 48 -osobowej wycieczki ze Spółdzielczej Mleczarni „Spomlek” w Radzynie Podlaskim, z programem zwiedzania zakładów mleczarskich, na terenie Austrii i Szwajcarii.
- ❖ Doprowadzono do zorganizowania XIX Krajowej Oceny Serów w Zakopanem w dniach 28-29.09.1995 roku.

Umocnienie naszego Stowarzyszenia w Europejskim Stowarzyszeniu Mleczarzy AEDIL to udział w Walnym Zebraniu w dniach 9 - 10 czerwca 1996 roku w Bernie wraz z organizowaną wycieczką fachową z zapoznaniem się z nowoczesnym mleczarstwem Europy Zachodniej. W czasie pobytu zwiedzono zmodernizowany zakład w Erfurcie (na terenie byłego NRD) specjalizujący się w produkcji mleka spożywczego w butelkach z poliwęglanu, w tym to czasie - nowość światowa. Zwiedzono ponadto fabrykę sera miękkiego, topialnię serów, szkołę mleczarską i warzelnię sera ementalskiego. Wcześniej organizowane były profesjonalne wycieczki do zakładów mleczarskich w listopadzie 1993 roku, związane z wyjazdem na posiedzenia AEDIL w Paryżu i Brukseli.

Zorganizowano w dniach 9 - 14 września 1995 roku wyjazd 15 –tu członków KSM do Wiednia z programem zwiedzania zakładów mleczarskich Dreźnie i Linzu i uczestnictwa w obradach FIL. W czasie tego pobytu określono zasady zakupu urządzeń do schładzania mleka. Wcześniej, bo 22.05.1995 r., przedstawiciele Stowarzyszenia w osobach Zdzisław Szczech i Albert Groman uczestniczyli w posiedzeniach Europejskiego Stowarzyszenia Mleczarzy w Luksemburgu.

W działalności Stowarzyszenia ważnym wydarzeniem było zorganizowanie w Polsce w dniach 6 - 7.06.1996 roku **Walnego Zebrania Europejskiego Stowarzyszenia Mleczarzy AEDIL** i wspólne spotkanie z członkami naszego Stowarzyszenia KSM. Członkowie AEDIL zwiedzili zakłady przerobowe w Radzynie Podlaskim i Grajewie. Zwiedzili również zabytki przyrody w Puszczy Białowieskiej i Wielkie Jeziora Mazurskie. Organizacja tego zebrania wsparta była przez Zarządy Spółdzielni Mleczarskich w Grajewie i Radzynie Podlaskim.

Konkurs Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie organizowany jest od roku 1972, a przejęcie kontynuacji przez Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich na zmienionych zasadach organizacyjnych trwa od roku 1995. Mając na uwadze podniesienia rangi Konkursu, Zebranie Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy postanowiła przyznawać opiekunowi zwycięskiej Szkoły nagrodę i dyplom **Nauczyciela Roku**. Od roku 2017 rozszerzono przyznawanie nagród i dyplomów za kolejne II i III miejsce.

Pierwszą nagrodę otrzymał w roku 1996 **Jan Radomski** - nauczyciel z Zespołu Szkół Zawodowych w Białymstoku, a wręczenie miało miejsce na wspólnym

posiedzeniu Europejskiego Związku Mleczarzy i Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy w Rajgrodzie w dniu 08.06.1996 roku.

Nagrodę Nauczyciela Roku, rok później otrzymał **Stanisław Kluza** za zdobycie I miejsca w Konkursie Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie w roku 1997 przez uczniów Zespołu Szkół Spożywczych z Rzeszowa.

W dniu 28 lutego 1997 roku podsumowano obchody 100-lecia Przeglądu Mleczarskiego organizowanego przez Zarząd Przedsiębiorstwa Handlu Zagranicznego Spółdzielni Mleczarskich „Lacpol” Sp. o.o. w Warszawie. Z tej to okazji Zarząd Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy skierował wystąpienie przesłane Redakcji „Przeglądu Mleczarskiego”, a w treści którego znalazły się między innymi takie stwierdzenia: „100-lecie historii czasopisma swój znaczący udział ma Wasz Zespół Redakcyjny kierowany od kilku lat przez redaktor Danutę Tomaszewską, który z powodzeniem przebrnął przez trudności grożące nawet zawieszeniu wydawania tak cenionego przez nas pisma. Umieście stworzyć wokół siebie grono ludzi wiernie oddanych branży mleczarskiej, takich jak m. in. prof. zw. dr hab. Jan Kiswa”. Więcej na ten temat w rozdziale II.

W maju 1994 roku zmarł Eugeniusz Bryzek współzałożyciel Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy, będący Prezesem Spółdzielni Mleczarskiej w Siedlcach. W czasie pracy zawodowej od 1976 roku aktywnie włączył się w działalność Wojewódzkiego Ludowego Klubu Sportowego w Siedlcach i przez wiele lat był wiceprezesem Zarządu. Szczególnie był związany z sekcją podnoszenia ciężarów. Bardzo dbał o młodzież. Troszczył się o zawodniczki i zawodników z biednych środowisk. W dowód uznania i pamięci (zmarłemu w wieku 50 lat) siedlecki klub, doprowadził do zorganizowania w roku 1995 I Międzynarodowego Memoriału **im. Eugeniusza Bryzka** w podnoszeniu ciężarów do lat 18 (jedyna rozgrywana w Polsce impreza w kategorii juniorów umieszczona w międzynarodowym kalendarzu zawodów IWF – Międzynarodowej Federacji Podnoszenia Ciężarów).

Krajowe Stowarzyszenie począwszy od 1995 roku do dzisiejszego (2017), było i jest współorganizatorem lub sponsorem przeprowadzanych zawodów. Ze strony organizatora, Wojewódzkiego Ludowego Klubu Sportowego w Siedlcach Stowarzyszenie na ręce Pana Prezesa otrzymywało szereg podziękowań, oto jedno z nich pochodzące z 2000 roku:

„Składam Panu wyrazy podziękowania i wyrażam serdeczną wdzięczność za włożony wysiłek w pracach Komitetu Organizacyjnego, dzięki któremu było możliwe zorganizowanie i sprawne przeprowadzenie Międzynarodowego Turnieju IWF w podnoszeniu ciężarów im. Eugeniusza Bryzka. Dzięki Pana osobistemu zaangażowaniu siedlecka impreza dostarczyła uczestnikom niezapomnianych wrażeń. Pragnę wyrazić tą drogą przekonanie, że efekty naszej dotychczasowej współpracy przy organizacji imprez sportowych zaowocują dalszą współpracą zmierzającą do propagowania sportu, a także do promocji naszego miasta i regionu.”

Na koniec kwietnia 1996 roku Stowarzyszenie liczyło 87 członków. Liczba członków wspierający wzrosła z 11 w roku 1993 do 16. Są to: Okręgowe Spółdzielnie Mleczarskie w Żninie, Pyrzycach, Radymnie, Sejnach, Myszkowie, Nowym Tomysłu, Lublinie, Gostyniu i Kowalewo Dobrzyca. Firma Handlowa: „Kasia”, Elopak S.A., TEWES-Bis sp. z o.o. w Olsztynie, „INFOMLECZ” sp. z o.o. Przedsiębiorstwo Informatyki Mleczarskiej, Zakład Mleczarski w Płocku Oddział Spółki Mitekx i DEPOR II w Warszawie.

Oprócz członków wspierających wystąpiła grupa przedsiębiorstw doraźnie wspierająca naszą działalność, a wśród nich: Spółdzielnia Mleczarska „MLEKPOL” w Grajewie, Spółdzielcza Mleczarnia „SPOMLEK” w Radzynie Podlaskim, Elbląska Spółdzielnia Mleczarska w Elblągu, Zakład Produkcji Jogurtu Janusz Kubit Szaflary.

W okresie od powstania Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy do dnia odbycia następnego Walnego Zebrania (14.05.1997) zmarli członkowie: Kazimierz Babuchowski - były dyr. Instytutu Mleczarstwa, założyciel KSM i przewodniczący Sądu Koleżeńskiego, Eugeniusz Bryzek - Prezes OSM w Siedlcach, współzałożyciel Stowarzyszenia, Mieczysław Łukaszewicz - długoletni przewodniczący Sekcji Mleczarskiej przy SITSpoż., Kazimierz Przedpełski - współzałożyciel Stowarzyszenia, Prezes Zarządu OSM Chorzele, Stanisław Łyszkowski - Prezes „LACTIM-u” oraz sympatycy KSM: Krystyna Werner - dyrektor Opolskich Zakładów Koncentratów Spożywczych „Ovita – Nutritia”, Anna Podeszwińska - kierownik Laboratorium SERWAR, Jan Wangin - Redaktor Przeglądu Mleczarskiego, były Dyrektor Biura Kontroli Jakości CZSML, prof. Jerzy Świtka - pracownik naukowy Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni, prof. Ryszard Grabowski - pracownik naukowy SGGW Warszawa oraz Marian Kaszyński - aktywny pracownik KRM i KSM.

Obradami odbytymi w dniu 14 maja 1997 roku został zakończony pierwszy etap powstania i stabilności Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy, a wybrane władze rozpoczęły kolejny czteroletni okres działalności pod kierownictwem Prezesa Zarządu **Klemensa Ciesielskiego.**

VI. 3. Okres stabilizacji Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy lata 1997 – 2001

Na Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia w dniu 14.05.1997 roku w Ciechocinku, Członkowie Stowarzyszenia wybrali **Zarząd** w składzie: **Klemens Ciesielski** – Prezes Zarządu, **Wojciech Derengiewicz i Szczepan Skomra** – Wiceprezesi Zarządu. Członkowie Zarządu to: **Arnold Reys, Antoni Stelmaszyński, Zdzisław Szczech i Stefan Ziajka**. Zastępcami Członków Zarządu zostali: **Kazimierz Jankowski, Aleksander Nowakowski, Danuta Tomaszewska i Józef Zajac**.

Komisja Rewizyjna w składzie: **Piotr Bańkowski** – Przewodniczący, członkowie to: **Elżbieta Karpowicz i Benon Katafiasz**, a zastępcami zostali: **Stanisław Paszkowski i Józef Sarnecki**. Sąd Koleżeński w składzie – **Halina Dutkiewicz, Elżbieta Zawadzka i Stefan Pawlik** zastępcami zaś **Zygmunt Smoleński i Tadeusz Proczek**.

Rozpoczęcie tego okresu działalności Stowarzyszenia zbiegło się z rozpoczęciem prac rządowego Międzyresortowego Zespołu w zakresie koordynacji i programowania polityki integracyjnej z UE z udziałem wiceministrów wiodących resortów i instytucji centralnych, którzy kierowali pracami 28 wyodrębnionych podzespołów sektorowych i horyzontalnych. Gospodarka żywnościowa wraz z mleczarstwem znalazła się w dziale rolnictwa. Stąd też większość działań Stowarzyszenia tego okresu była podporządkowana tematyce przygotowań mleczarstwa do wymogów i standardów obowiązujących w Unii Europejskiej.

Jednym z pierwszych takich działań było przybliżenie standardów w skupie i przetwórstwie obowiązujących w UE. We współpracy z Francuskim Związkiem Mleczarskim doprowadzono do wspólnego wyjazdu, w czasie 5-12 lipca 1997 roku, prezesów największych polskich spółdzielni mleczarskich, m.in.: „Mlekpól” w Grajewie, „Mlekovita” w Wysokiem Mazowieckiem, „Spomlek” w Radzynie Podlaskim oraz SM w Gostyniu i OSM Łowiczu.

W czasie pobytu doszło do spotkania z największymi spółdzielniemi mleczarskimi rejonu Bretanii. Stronę francuską reprezentowały przewodniczący Rady Narodowego Związku Spółdzielni Mleczarskich i przedstawiciele zarządów, którzy są rolnikami i kształtują ogólną politykę i strategię rozwoju. Z prowadzonych rozmów wynikało, że następuje koncentracja przetwórstwa i handlu. Podczas pobytu zwiedzano również farmy mleczne. Rewizyta grupy francuskich mleczarzy miała miejsce w dniach 27 - 30 września tego samego roku. W czasie pobytu doszło do spotkania z zarządami Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Łowiczu i Spółdzielni Mleczarskiej Gostyniu. Uczestnicy zwiedzili muzeum Fryderyka Chopina w Żelazowej Woli.

W programie znalazło się spotkanie w Krajowym Porozumieniu Spółdzielni Mleczarskich z Przewodniczącym Rady **Kazimierzem Koniecznymi** i Prezesem Zarządu **Stanisławem Michalskim**. W spotkaniu tym uczestniczył **Kazimierz Łoś** Prezes PZH „Lacpol”, wizyta w dwóch gospodarstwach rolnych rejonu Radzyna Podlaskiego, a także w zakładzie mleczarskim w Radzynie Podlaskim i odbycie

spotkania z prezesami Zarządów w Grajewie, Ostrowi Mazowieckiej, Wysokiem Mazowieckiem i Radzynie Podlaskim.

W roku 1998 Stowarzyszenie wykorzystując propozycję Międzynarodowych Targów Gdańskich, specjalizujących się w branżowych imprezach targowych wielu dziedzin gospodarki, wspólnie z innymi podmiotami związanymi z mleczarstwem, podjęło się organizacji Targów Mleczarskich **„REWII MLECZNEJ”** w dniach 3-5 września 1998 roku. Targi te w zmienionej formie przetrwały do dziś (2017 rok).

Na tych pierwszych Targach Stowarzyszenie posiadało swoje stoisko, na którym prezentowano własny dorobek i eksponowano urządzenia chłodnicze firmy „SERAP”. Było również współorganizatorem sympozjum „Korzyści i zagrożenia dla branży mleczarskiej związane z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej” oraz organizatorem Krajowej Oceny Jogurtów.

Na zdjęciu od lewej: Wojciech Derengiewicz, Hanna Bogdańska-Zaręba, Klemens Ciesielski, a na drugim planie Edward Przybysz, Włodzimierz Cichosz, Zbigniew Dajnowiec, Paweł Kocańda i Jan Skorupski.

II „Rewia Mleczna” odbyła się w dniach 9 - 11 września 1999 roku. W czasie jej trwania podsumowano I Krajową Ocenę Deserów i Serków Twarogowych. W czasie trwania targów Stowarzyszenie, przy współdziale Sparks Sp. z o.o. i Fundacji Programów Pomocowych dla Rolnictwa FAPA, zorganizowało szkolenie o następującej tematyce:

- ❖ Rola krajowych giełd towarowych. Perspektywa światowego handlu towarami mleczarskimi w świetle zbliżających się negocjacji ze światową organizacją handlu /WTO/,
- ❖ Produkcja mleka / ze szczególnym uwzględnieniem problematyki mastitis / na potrzeby artykułów eksportowych do Unii,
- ❖ Zmiany i przeobrażenia w branży mleczarskiej związanej z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej.

W dnach 24 - 27 maja 2000 roku, odbyła się **III „Rewia Mleczna”**. Nieco więcej poświęcimy jej uwagi, by przybliżyć problematykę tamtego okresu i odnotować dokonujące się zmiany w okresie późniejszym. Współorganizatorami targów byli: Uniwersytet Warmińsko Mazurski w Olsztynie, Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy, Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich, Rhodia Food Biolacta i PH SM Lacpol. Patronat nad targami objęło Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zakres tematyczny targów obejmował artykuły mleczarskie, urządzenia dla przemysłu mleczarskiego, dodatki w produkcji mleczarskiej, opakowania, systemy myjące i dezynfekujące, transport pasz i leki dla bydła mlecznego. Targom towarzyszyły konferencje i seminaria naukowe. Spośród wielu zakładów przetwórczych, które uczestniczyły w targach wyróżniono:

- Pucharem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Spółdzielnię Mleczarską Maćkowy, której prezesem była Teresa Krystman, członek KSM, za biojogurty warzywno – owocowy,
- Pucharem Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskiej „Spomlek” w Radzynie Podlaskim, której prezesem był Szczepan Skomra wiceprezes KSM za jogurt „na 5”,
- Pucharem Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy Spółdzielni Mleczarskiej Maćkowy w Gdańsku za produkt mleczarski o najbardziej zaawansowanej technologii, mleko MILAKT o obniżonej zawartości laktozy.

Zbigniew Żurek pełnomocnik Prezesa „Spomleku”
puchar odbiera z rąk St. Michalskiego

Teresa Krystman Prezes Zarządu SM Maćkowy odbiera
puchar z rąk K. Ciesielskiego Prezesa KSM

W kategorii maszyny i urządzenia mleczarskie wyróżnienie przyznano Wytwórni Aparatury Mleczarskiej Sp. z o.o. w Sianowie, za ruchomy punkt skupu mleka. Prezesem tej firmy był także członek KSM – Ferdynand Pawłowski.

Udział Stowarzyszenia w III edycji Targów Mleczarskich „Mleczna Rewia” została pozytywnie oceniona o czym świadczy przesłane podziękowanie na ręce Klemensa Ciesielskiego.

„W imieniu Międzynarodowych Targów Gdańskich SA, mam przyjemność i zaszczyt podziękować Panu Prezesowi i Panu Janowi Skorupskiemu oraz Pani Hannie Zarębie za aktywny udział i współpracę przy organizacji III edycji Targów Mleczarstwa, „MLECZNA REWIA” 2000. Dzięki zaangażowaniu Państwa w realizację całego przedsięwzięcia impreza „MLECZNA REWIA” 2000 została wysoko oceniona przez fachowców, o czym świadczą opinie składane na nasze ręce”

Ważnym wydarzeniem tego okresu było **Walne Zebranie Europejskiego Stowarzyszenia Przetwórców Mleka w Strassburgu - Dairy Association)** obradujące w dniach 1 - 5.10.1997. W skład tej organizacji wchodzi **EDA (European Dairy Association)**, kraje będące członkami UE. Tym razem zaproszone zostały kraje ubiegające się o przyjęcie do UE. W posiedzeniu tym uczestniczyli przedstawiciele Krajowego Porozumienia Spółdzielni Mleczarskich - Prezes Michalski i Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy w osobach: Klemens Ciesielski i Szczepan Skomra. Na spotkaniu tym omawiany był projekt programu UE, w sprawie przetwórstwa mleka do roku 2005. W obradach uczestniczyli przedstawiciele Australii i USA. Kraje te zajmowały odmienne stanowisko w sprawie subwencji przy produkcji mleka.

W Kongresie FIL/IDF w Odense w Danii, brała udział delegacja Stowarzyszenia w składzie Klemens Ciesielski i Stefan Ziajka, Waldemar Dzwolak pracownik naukowy Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie i Jolanta Gajda Wiceprezes Zarządu OSM Łowicz. W przededniu Kongresu odbywała się sesja poświęcona tematyce szkolenia zawodowego z udziałem prof. Stefana Ziajka - członka KSM.

Przedstawiciele Stowarzyszenia w osobach Klemens Ciesielski, Szczepan Skomra i Stefan Ziajka uczestniczyli w dniach 1 - 5 września 1999 r. w Walnym Zebraniu Wyborczym AEDIL w Bolzano. **Klemens Ciesielski został wybrany Wiceprezydentem Europejskiego Stowarzyszenia Mleczarzy**, a prof. Stefan Ziajka ponownie członkiem Komisji Rewizyjnej.

Stowarzyszenie było organizatorem wyjazdu grupy przedstawicieli mleczarstwa polskiego uczestniczących w dniach 26.10 - 3.11.1999 roku w organizowanej co dwa lata Światowej Wystawie Maszyn i Urządzeń Przemysłu Spożywczego w Chicago. Uczestnictwo obejmowało udział w seminariach na temat wykorzystania giełd w handlu towarami mleczarskimi i praktycznego sposobu współpracy firm mleczarskich z firmami brokerskimi lub maklerskimi oraz przygotowanie mleczarstwa światowego, w tym UE, do kolejnych negocjacji z WTO. Ponadto w programie delegacji znalazło się zwiedzanie giełdy w Chicago, zakładów mleczarskich w stanie Wisconsin, farm bydła mlecznego, gdzie uczestnicy zapoznali się z praktycznymi metodami zapobiegania mastitis (zapalenie wymienia u krów) oraz udział w Krajowej Ocenie Produktów Mleczarskich USA.

Delegacja mleczarska w składzie Aleksander Nowakowski członek Zarządu, Jadwiga Waszkiewicz przedstawiciel SM „Spomlek”, Stanisław Kluz nauczyciel z ZSZ w Rzeszowie oraz Hanna Bogdańska - Zaręba z KSM uczestniczyli na zaproszenie Ambasady Duńskiej w dniach 2 - 4 listopada 1999 roku w wystawie Food Tech Scandinava 99 Donie Herning. Organizatorem wyjazdu było Stowarzyszenie. Oprócz przedstawicieli Stowarzyszenia, w wyjeździe uczestniczyła grupa w skład, której wchodził przedstawiciel spółdzielni, zorganizowanej przez Elopak i z jej inicjatywy doszło do zwiedzania obory mlecznej w pełni zautomatyzowanej z robotami udojowymi włącznie. Zwiedzono również szkołę mleczarską w Dalum.

Z inicjatywy Krajowego Stowarzyszenia doszło do spotkania z australijską grupą mleczarską „Dairy Farmers” i przedstawicielami Australijskiego Narodowego Komitetu FIL. Spotkanie poświęcone było konsolidacji spółdzielczego sektora mleczarskiego oraz perspektywy rozwoju rynku mleczarskiego. Spotkanie prowadzone było w formie seminarium połączone z dyskusją. Obrady główne z udziałem 29 –ciu przedstawicieli mleczarstwa polskiego i prasy odbyły się 28 kwietnia 1999 roku w Domu Poselskim w Warszawie. Główne tematy zaprezentowane podczas seminarium to:

- zasady filozofii spółdzielczej w konkurencji środowiskowej,
- proces łączenia się spółdzielni,
- rola i zasięg działania związków regionalnych,
- sposób powoływania i odwoływania rad nadzorczych i zarządów,
- tworzenie sieci wzajemnego komunikowania.

W Polsce w tym okresie organizacje mleczarskie, ze znaczącym udziałem Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy, doprowadziły do opracowania skorygowanego programu restrukturyzacji polskiego mleczarstwa łącznie z instrumentarium, który został przekazany Ministrowi Rolnictwa w dniu 13.01.1999 r. Bardzo ważnym posunięciem było wystąpienie Stowarzyszenia skierowane do Premiera Rządu Rzeczypospolitej Polski w dniu 11.03.1999 roku, a oto fragmenty wystąpienia:

„Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy w imieniu środowiska zawodowego pracowników zakładów mleczarskich i instytucji pracujących na rzecz polskiego mleczarstwa, reprezentujący duży potencjał intelektualny i profesjonalne doświadczenie, zwraca się do Pana Premiera i Rządu Rzeczypospolitej Polski w sprawie przyspieszenia prac zmierzających do zatwierdzenia programu restrukturyzacji polskiego mleczarstwa, włącznie z instrumentarium.

- Sektor mleczarski opracował skorygowany program restrukturyzacji polskiego mleczarstwa łącznie z instrumentarium i przekazany Ministrowi Rolnictwa w dniu 13.01.1999 r. W programie zaprezentowano narzędzia ekonomiczne – finansowe i kryteria przyznawania środków, które doprowadziły by powstawania wielozakładowych podmiotów przetwórczych ściśle powiązanych z polskim rolnikiem, wprowadzone zmiany w polskiej ekonomice w 1990 roku gwałtownie zniszczyły ponad kilkadziesiąt tysięcy wyspecjalizowanych w produkcji mleka gospodarstw.

- Zdaniem naszego środowiska należy nie dopuścić do sytuacji, w której po raz drugi odbiorcy mleka zmuszeni zostaną poprzez istniejące uwarunkowania ekonomiczne, zawieść polskiego rolnika.

Akceptacja programu pozwoliła by również na opracowanie szczegółowych programów, które były jeszcze w tym roku podstawą o wystąpienie do Unii Europejskiej o środki PHARE lub SAPARD”

W roku 2000 przyjęty został Rządowy Program Restrukturyzacji Mleczarstwa i miał on na celu dostosowanie sektora mleczarskiego do wymogów Unii Europejskiej. Po opracowaniu programu restrukturyzacji mleczarstwa podjęto pracę w sejmie nad Ustawą „**O regulacji rynku mleka i przetworów mleczarskich**”. W pracach Podkomisji Sejmowej na temat ustawy o mleku i mleczarstwie oprócz przedstawiciela Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy i posłów uczestniczyli reprezentanci Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich, Polskiej Federacji Producentów Bydła, Krajowej Rady Izb Rolniczych. Ustawa określiła zasady kwotowania mleka, zakup i sprzedaż interwencyjną niektórych przetworów mlecznych, stosowanie dopłat do przechowywania, przetwórstwa i konsumpcji przetworów mlecznych. Ustawa określiła również organizację i kompetencję **Komisji Porozumiewawczej ds. Mleka i Przetworów Mleczarskich**. Więcej na ten temat w rozdziale II.

Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy z własnej inicjatywy doprowadziło w dniu 14 maja 1998 roku w Warszawie do konferencji na temat „Konsolidacja spółdzielni mleczarskich w celu tworzenia Jednostek Gospodarczych zdolnych do trwałego rozwoju i konkurencyjności”, której prelegentem był Janusz Wojnowicz - Wicedyrektor Departamentu Majątku Ministerstwa Finansów. Na tym samym spotkaniu było wystąpienie Przewodniczącego Rady Kazimierza Koniecznego i Przewodniczącego Polskiego Komitetu FIL-IDF Aleksandra Surazyńskiego. Z wystąpień tych „ostatnich” wynikała konieczność podjęcie działań odbudowy poziomu spożycia produktów mlecznych i apel, by mleczarstwo było zwartą organizacją broniącą interesy rolników i konsumentów. Podnoszono konieczność udziału przedstawicieli mleczarstwa, tam gdzie omawiana jest taka tematyka. Na zewnątrz należy mówić wspólnym językiem, a wewnątrz stanowić wspólną zwartą rodzinę.

W dniach 15-16.11.1998 roku Stowarzyszenie również z własnej inicjatywy zorganizowało symposium „Wykorzystanie dostępnych informacji związanych z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej w zarządzaniu zakładem mleczarskim”. Szczegółowa tematyka to:

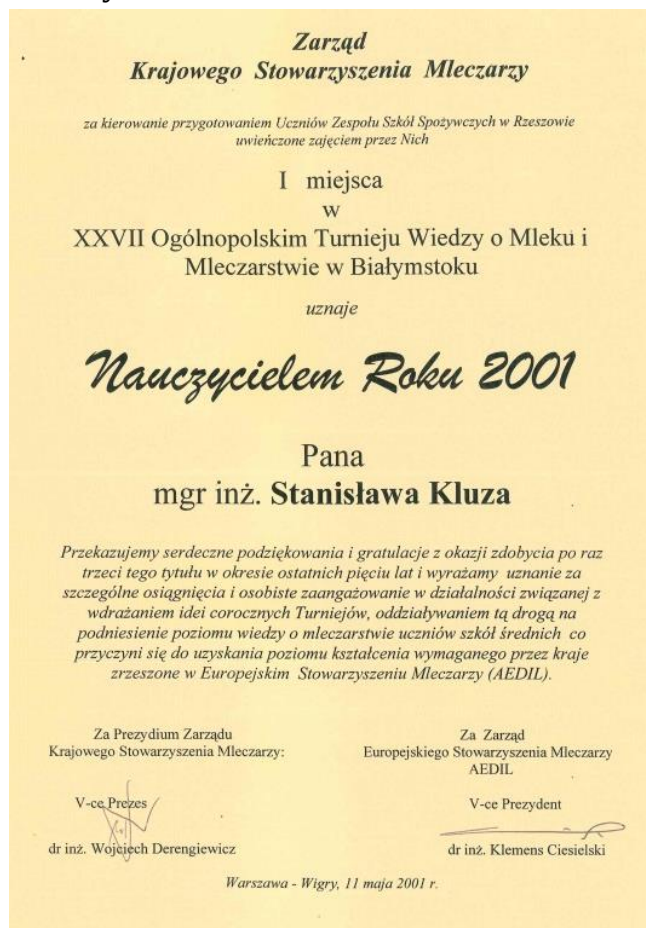
- ✓ Wdrażanie nadzoru weterynaryjnego w branży mleczarskiej w oparciu o prawa Unijne przedstawiona przez Głównego Inspektora Weterynarii Andrzeja Komorowskiego,
- ✓ „Dostęp do unijnych instrumentów wsparcia sektora mleczarskiego a zmiany w zarządzaniu i organizacji polskiego mleczarstwa”. Zagadnienie to prezentował Maciej Fedak z Agencji Rynku Rolnego,

- ✓ „Przekształcenia strukturalne w mleczarstwie” przedstawiane przez Zygmunta Smoleńskiego z Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
- ✓ „Warunki i perspektywy negocjacji rolnych z Unią Europejską” referował Jan Borkowski z Centrum Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego.

Znaczący był udział Stowarzyszenia w organizowanej 14 lutego 1999 rok w Olsztynie Sesji Naukowej „Postęp techniczny, technologiczny i organizacyjny w przemyśle mleczarskim”. Program Konferencji obejmował:

- ✓ postęp w produkcji i pakowaniu mleka,
- ✓ postęp techniczno – technologiczny w produkcji serów i twarogów,
- ✓ biotechnologiczne uwarunkowania procesu dojrzewania sera inne bieżące doniesienia naukowe.

Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy w omawianym okresie przyznało **Nagrodę Nauczyciela Roku**.

- **Mariannie Trześniewskiej z Zespołu Szkół Zawodowych z Włoszczowy** za zwycięstwo w XXXIV Konkursie odbytym w roku 1998.

- **Stanisławowi Kluz** po raz drugi za uzyskanie w XXXV Konkursie w roku 1999 pierwszego miejsca przez uczniów **Zespołu Szkół Spożywczych w Rzeszowie**.

- **Renacie Pohl z Zespołu Szkół Mleczarskich we Wrześni** za zwycięstwo w XXVI Konkursie organizowanym w dniach 29 - 30.04.2000 r. w Zespole Szkół Zawodowych we Włoszczowej.

Konkurs XXXVII organizowany w roku 2001 w Zespole Szkół Zawodowych w Białymstoku, zwyciężyli uczniowie kierowani przez **mgr inż. Stanisława Kluza /po raz trzeci/ z Zespołu Szkół Spożywczych**

w Rzeszowie. Po raz pierwszy w roku 1998 zwycięzcą Konkursu Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie został Zespół Szkół Zawodowych z Włoszczowy pod kierownictwem Pani Marianny Trześniewskiej (członek KSM).

W stałym kalendarzu działalności Stowarzyszenia jest organizowanie **Ocen Produktów Mleczarskich**, a w omawianym okresie zorganizowano:

- I Krajowa Ocena Mleka Spożywczego 1996 rok Ciechocinek,

- Krajową Ocenę Jogurtów Gdańsk - rok 1998,
- I Krajową Ocenę Deserów i Serków Twarogowych rok 1999.

Drużyna stała działalność Stowarzyszenia to współdziałał z Krajową Komisją Mleczarską w organizacji wyjazdów na Kongres, sesje FIL/ID. W tym okresie przedstawiciele polskiego mleczarstwa brali udział w World Dairy Summit w roku 1997 w Islandii, Reykjavik, w roku 1998 w Kongresie Mleczarskim w Danii, Arhus z bardzo liczną reprezentacją Polski, w roku 1999: w dniach 1 - 5 września w sesji poświęconej tematyce szkolenia zawodowego z udziałem prof. Stefana Zajki oraz w WDS 1999 w Grecji - Ateny w dniach 12 - 19 września. Z inicjatywy dr inż. Zbigniewa Dajnowca w skład polskiej delegacji została włączona Pani Maria Wielgosz długoletni sekretarz Krajowej Komisji Mleczarskiej

- Podjęcie Uchwały na Walnym Zgromadzeniu Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy obradującego w dniu 19 lutego 2000 roku o przystąpieniu na członka Sanatorium Uzdrowskiego „Pod Tężniami” w Ciechocinku,
- Wsparcie w obchodach 70-lecia Technikum Mleczarskiego we Wrześni,
- Stowarzyszenie wsparło finansowo wydanie specjalne poświęcone dorobkowi prof. Jerzego Rymaszewskiego przez redakcję Natural Sciences /*dawne zeszyty naukowe ART*/, które jest czasopismem naukowym wydawanym w języku angielskim od 1998 roku.
- Zapoczątkowanie wspólnie z KZSM i Federacją Związków Zawodowych spotkań z emerytami i rencistami byłych i obecnych centralnych jednostek mleczarstwa. Pierwsze spotkanie miało miejsce 29.12.1998 roku i odbywają się nieprzerwanie do dziś (2017) w drugiej połowie miesiąca grudnia. Na drugim spotkaniu prof. Stefan Ziajka przedstawił sylwetkę prof. Jerzego Jakubowskiego, a następnie wraz z dyrektorem Instytutu Mleczarstwa dr Zbigniewem Dajnowcem wręczono medal pamiątkowy córkom prof. Jakubowskiego, Annie i Barbarze z wizerunkiem ich ojca,
- Członek Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy Edmund Borawski został Agrobiznesmenem Roku 1998.

Omawiany okres w działalności gospodarczej Stowarzyszenia należał do wyjątkowo korzystnych. W tym to czasie nawiązano współpracę z wieloma spółdzielniami mleczarskimi wśród nich to: Spółdzielca Mleczarnia „Spomlek” w Radzynie Podlaskim, Spółdzielnia Mleczarska „Mlekpól” w Grajewie, Spółdzielnia Mleczarska „ROTR” w Rypinie, OSM w Łowiczu, Olecku, Sokółce i Dąbrowie Białostockiej oraz AGROCOMEX w Jabłonowie Pomorskim. Ta wzajemna współpraca pozwoliła na wypracowanie środków finansowych przeznaczonych na wydatki statutowe i stworzenia „zapasu” na tę działalność w latach następnych. Podejmowane próby rozszerzenia działalności gospodarczej nie przyniosły zakładanych oczekiwań jak również wyjazd przedstawicieli Stowarzyszenia do Algierii w sprawie podjęcia współpracy eksportu mleka w proszku.

Na koniec grudnia 2000 roku członków Stowarzyszenia było 109 osób wobec 87 w miesiącu kwietnia 1997 roku. Liczba członków wspierających zmalała z 16 w 1997 do 4. Są to Okręgowe Spółdzielnie Mleczarskie w Myszkowie i Stargardzie Szczecińskim oraz Mazowiecka Spółdzielnia Mleczarska „Ostrowia” w Ostrowi Mazowieckiej i Spółdzielnia Obrotu Towarowego w Białymstoku.

Walne Zebranie odbyte w dniu 16.06.1994 r. dokonało zatwierdzenia regulaminu Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego, który został zmieniony na zebraniu w dniu 08.06.1996 roku i stanowi */załączniki nr 5, 6 i 7/*. Obradami odbytymi w dniu 11 maja 1997 roku został zakończony kolejny etap działalności Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy, a wybrane władze rozpoczęły kolejny czteroletni okres działalności.

VI.4. Działalność Stowarzyszenia w okresie przygotowawczym i wstąpienia Polskiego Mleczarstwa do Unii Europejskiej w latach 2001-2005.

Kolejny okres działalności rozpoczęto wyborem nowych władz Stowarzyszenia /11.05.2001/. Prezesem Zarządu ponownie został Klemens Ciesielski, a Wiceprezesami Szczepan Skomra i Wojciech Derengiewicz. Pozostali Członkowie Zarządu to: Danuta Tomaszewska, Kazimierz Jankowski, Stefan Ziajka i Jan Rybka. Zastępcy członków Zarządu: Stelmaszyński Antoni, Reps Arnold, Szczech Zdzisław i Nowakowski Aleksander. Komisja Rewizyjna to: Piotr Bańkowski, Benon Katafiasz i Janusz Woźnicki. Do Sądu Koleżeńskiego zostali wybrani: Zawadzka Elżbieta, Dutkiewicz Halina i Pawlik Stefan.

Od początku roku 2001 wyraźnie zarysował się zwiększony udział Członków Stowarzyszenia w spotkaniach i konsultacjach związanych z sektorem mleka i tak:

- ❖ w Parlamentarnym Zespole Mleczarstwa - uczestniczył Szczepan Skomra,
- ❖ w Komisji Porozumiewawczej ds. mleka – Zdzisław Szczech,
- ❖ w Polskim Komitecie FIL / IDF - Antoni Stelmaszyński,
- ❖ w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - Szczepan Skomra,
- ❖ w Agencji Rynku Rolnego naszym przedstawicielem przy omawianiu eksportu i importu, polityki interwencyjnej i kwotowania mleka uczestniczył kol. Kazimierz Jankowski – prezes SOT w Białymstoku.

Ponadto Zarząd Stowarzyszenia zobowiązał:

- prof. Stefana Ziajkę będącym w tym czasie dyrektorem Instytutu Rozwoju Mleczarstwa UWM w Olsztynie do utrzymywania stałych kontaktów z uczelniami, szkołami wyższymi i średnimi, instytutami w sprawach nauki i kształcenia,
- Danutę Tomaszewską będącą Redaktorem „Przeglądu Mleczarskiego” do kontaktu z mediami i prasą,

- Jana Rybkę do promocji KSM w podmiotach przetwórstwa mleka w Polsce z racji najczęstszych kontaktów z menadżerami naszego przemysłu mleczarskiego.

W omawianym okresie /maj 2001 - czerwiec 2005/ Stowarzyszenie organizowało we własnym zakresie szereg Seminariów i wykładów dotyczących polskiego mleczarstwa. Pierwsze seminarium obejmujące omawiany okres to **„Aktualne zagadnienia mleczarstwa”** prezentowane w dniu 12.05.2001 roku. Referaty to:

- Omówienie Ustawy o regulacji rynku mleka przedstawione przez prof. Jadwigę Seremak-Bulge,
- Kierunki rozwoju światowego mleczarstwa przedstawione przez dr Andrzeja Kozłowskiego i prof. Aleksandra Surazyńskiego,
- Organizacja służb oceny surowca w świetle aktualnych wymogów ustawodawstwa polskiego i unijnego przedstawiona przez dr Stanisława Czupe.

W dniu 6.06.2001 r. zorganizowano seminarium na temat **„Możliwość uzyskania wsparcia finansowego na rozwój sektora mleczarskiego”** z dużą ilością dobrze opracowanych materiałów.

W dniach 8 – 9 listopada 2001 r. w Warszawie zorganizowano - seminarium nt. **„Przekształcenia w branży mleczarskiej związane z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej”**. Szkolenie powyższe było cyklicznym, rokrocznie prowadzonym przez Stowarzyszenie, wyposażającym przedstawicieli zakładów mleczarskich w aktualne informacje związane z przekształcaniem i dostosowywaniem branży mleczarskiej do standardów UE. Uczestnicy – głównie prezesi zakładów mleczarskich - mieli możliwość poznać najistotniejsze zagadnienia znajdujące odbicie w nowo wprowadzanych ustawach, jak również określenia priorytetów w bieżącej pracy zakładu. Seminarium dało też możliwość uzyskania bezpośrednio od kompetentnych osób interpretacji wprowadzanych zarządzeń oraz przekazania postulatów, które winny być znane decydentom. Zaszczycili nas swoją obecnością Minister Jerzy Plewa, który przekazał aktualne informacje z zakresu negocjacji Polski z UE oraz Minister Józef Pilarczyk przedstawiając politykę rolną nowego rządu.

W dniach 11 – 12 grudnia 2001 r. w Warszawie odbyło się seminarium nt. **„Ochrona środowiska w krajach Unii Europejskiej i wymogi polskich przepisów w branży mleczarskiej”** adresowane do osób zajmujących się w zakładzie mleczarskim tematyką z zakresu ochrony środowiska. Omawiana tematyka to:

- Prawo ochrony środowiska w Unii Europejskiej i Polsce przedstawione przez Grażynę Niesyto z Ministerstwa Środowiska,
- Gospodarka wodno - ściekowa w zakładach, zarządzanie zasobami wodnymi, a ochrona wód w świetle nowej ustawy Prawo Wodne i Prawo Ochrony Środowiska wygłoszony przez Mirosława Sobczyka,
- Omówienie Ustawy Prawo Ochrony Środowiska wraz z niektórymi aktami wykonawczymi prezentowane przez Irenę Mazur z Ministerstwa Środowiska,

- Zasady gospodarowania odpadami w świetle nowych uregulowań prawnych przedstawione przez Alicję Zawadzką,
- Nowe zasady odpowiedzialności producentów za odpady opakowaniowe prelegent Hanna Żukowska z Centralnego Ośrodka Badawczo Rozwojowego Opakowań,
- Zintegrowany system komputerowy do prowadzenia ewidencji emisji i obliczania opłat za korzystanie ze środowiska /SOZAT/ prezentowany przez Laure Drobą z firmy ATMOTERM S.A w Opolu,
- Ocena aktualnej sytuacji polskiego mleczarstwa związanej z otrzymaniem i zagospodarowaniem serwatki w aspekcie ochrony środowiska prezentowaną przez Antoniego Plutę, Agatę Kratochwil z SGGW i Ewę Domańską z Ministerstwa Rolnictwa,
- Organizacja odzysku i prezentowania systemów recyklingu – nowa jakość w polskiej gospodarce przedstawiona przez z EKO – Punkt Organizacji Odzysku SA i Polską Organizację Odzysku i RekoPol.SA.

W dniu 23.05.2002 r. zorganizowano Seminarium na temat **„Obowiązki Zakładów Mleczarskich związane z regulacjami w ochronie środowiska”** z tematyką i wykładowcami niżej przedstawioną:

1. Wymagania ochrony środowiska opakowań i odpadów opakowaniowych na podstawie wytycznych Unii Europejskiej oraz krajowych regulacji prawnych prelegent Hanna Żakowska z Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Opakowań w Warszawie.
2. Koncepcja najlepszej dostępnej techniki – dostęp do informacji dotyczącej branży przetwórstwa mleka przedstawiona przez Jarosława Szymańskiego z Centrum Ochrony Środowiska Politechniki Gdańskiej.
3. System zarządzania środowiskowego /SZS/, jako element najlepszej dostępnej techniki wygłosił Robert Pochyluk z Centrum Ochrony Środowiska Politechniki Gdańskiej.
4. Zmiany w zakresie procedur administracyjnych dotyczących uzyskiwania pozwoleń na działalność związaną z emisjami do środowiska wynikające z Ustawy Prawo Ochrony Środowiska prelegenci Danuta Pikor i Michał Behnke z Kancelarii Radców Prawnych CIC w Gdyni.
5. Program wspierania działań pro-ekologicznych w zakładach przemysłowych przez Centrum Ochrony Środowiska PG Projekt HERMES prezentowany przez Roberta Pochyluk z Centrum Ochrony Środowiska Politechniki Gdańskiej.
6. Zmiany w procedurze ocen oddziaływania na środowisko wynikające z ustawy Prawo Ochrony Środowiska przedstawione przez Andrzeja Tyszeckiego z Biura Projektowo Doradczego EKO - KONSULT Gdańsk.

Prowadzone były szkolenia o tematyce **„Warunki i wymogi w produkcji mleka oraz perspektywy dla gospodarstw prowadzących ten kierunek produkcji po**

akcesji Polski do Unii Europejskiej”. Szkolenia takie między innymi odbyły się w dniu 15.11.2002 roku w Grajewie i w dniu 16.11.2002 w Mrągowie.

W dniach 22 - 23.01.2003 odbyło się seminarium **„Przekształcenia w branży mleczarskiej związane z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej”**. Prezentowana tematyka spotkania to:

- ✓ Mechanizmy Wspólnej Polityki Rolnej regulujące rynek mleka przedstawił Wojciech Wojtyra z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- ✓ Wykorzystanie środków UE w dostosowaniu Polskiego Mleczarstwa do rynku unijnego szanse i zagrożenia prezentowane przez Andrzeja Babuchowskiego i Pawła Kaszyńskiego z ARiMR,
- ✓ Przygotowanie Agencji Rynku Rolnego do wdrażania systemu kwotowania produkcji mleka zreferował Maciej Fedak z Agencji Rynku Rolnego,
- ✓ Niedostateczne spożycie mleka w Polsce – problem zdrowia publicznego przedstawione przez Jadwigę Charzewską i Małgorzatę Rogalik-Niedźwiedź z Instytutu Żywności i Żywności,
- ✓ Rola Krajowego Laboratorium Referencyjnego w badaniu mleka i przetworów mlecznych omówił Bolesław Wojtoń z Instytutu Weterynarii w Puławach,
- ✓ Nadzór Inspekcji Weterynaryjnej nad pozyskiwaniem mleka w świetle nowych relacji prawnych przedstawił Krzysztof Jażdżewski Główny Inspektor Weterynarii.

W dniu 24 - 25.08.2004 w Warszawie zostało zorganizowane Seminarium **„Obowiązki związane z nowymi regulacjami w ochronie środowiska”**, które zostało dofinansowane ze środków Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zorganizowano specjalistyczne szkolenie dla przedstawicieli podmiotów przetwórstwa mleka – przyszłych beneficjentów funduszy strukturalnych Unii Europejskiej nt. **„Fundusze Strukturalne Unii Europejskiej z zakresu przetwórstwa mleka”** prowadzone przez ekspertów związanych z funkcjonowaniem w Polsce funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Wśród wykładowców - prof. Andrzej Babuchowski i pracownicy ARiMR.

W dniach 18- 20 lutego 2004r. w Sanatorium „Pod Tężniami” w Ciechocinku odbyło się seminarium nt. **„Pozwolenia zintegrowane w branży mleczarskiej – przegląd ekologiczny – sporządzanie wniosków”**. Celem spotkania było przygotowanie fachowców z branży mleczarskiej do składania wniosków o pozwolenie zintegrowane. Obowiązek ten wynika z wprowadzonej w 2001 r. Ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Program seminarium obejmował między innymi wymagania ustawy Prawo środowiska w zakresie pozwoleń zintegrowanych, pojęcie i wymagania dotyczące zakładowej instalacji odpowiadającej wymaganiom „najlepszej dostępnej techniki” (BAT), analiza wymagań BAT Reference Notes dla przemysłu spożywczego i przetwórstwa mleka, wytyczne dotyczące sporządzania wniosku, nowoczesne metody zagospodarowania i przerobu serwatki kwaśnej, zagospodarowanie permeatu

pochodzącego z linii do zagęszczenia serwatki metodą odwróconej osmozy. Powyższe zagadnienia prezentowały kompetentne osoby, specjaliści z Centrum Ochrony Środowiska i Wydziału Inżynierii Środowiska Politechniki Gdańskiej oraz ALIMA-BIS Sp. z o.o.

W dniu 24.05.2002 roku odbyło się seminarium nt. **„Scenariusz rozwoju wydarzeń w polskim sektorze mleczarskim”** organizowany przez Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich, Związek Prywatnych Przetwórców Mleka, Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy oraz Polski Komitet Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL / IDF prowadzone przez prof. Andrzeja Babuchowskiego. Uczestnicy spotkania to szefowie zakładów mleczarskich bez względu na formę organizacyjną, naukowcy i posłowie związani z gospodarko żywnościową i członkowie Stowarzyszenia. Rangę debaty podniósł udział wszystkich liczących się organizacji reprezentujących mleczarstwo.

Podstawowy temat to **„Poziom kwot mlecznych dla Polski”** opracowany i przedstawiony przez Andrzeja Kozłowskiego. Wspólnie z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości podczas trwania Targów „Mleczna Rewia” maj 2002 roku przeprowadzano Seminarium **„Możliwości wykorzystania przez Zakłady Mleczarskie dotacji i funduszy działających w ramach Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw”**.

Podczas spotkania prezentowano tematy:

- Krajowy System Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw,
- Bezpłatne usługi informacyjno - doradcze,
- Dotacje szkoleniowe,
- Dotacje na przygotowanie do uczestnictwa w Rynku Kapitałowy,
- Prezentacja programów MSP - PARP 2002.

Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy wspólnie ze Związkiem Prywatnych Przetwórców Mleka, Krajowym Związkiem Spółdzielni Mleczarskich i Centrum Doskonałości Mleczarstwa przy Uniwersytecie Warmińsko – Mazurskim było organizatorem międzynarodowego seminarium pod auspicjami Biura Pomocy Technicznej i Wymiany Informacji Komisji Europejskiej (TAIEX) i Europejskiego Stowarzyszenia Przetwórców Mleka (EDA). Celem szkolenia była dyskusja z uczestnikami nad organizacją Jednolitego Rynku Europejskiego w kwestii mleka, jak i przepisów odnośnie bezpieczeństwa żywności i higieny.

W czasie Konferencji odbytej w dniu **20.01.2004 roku** w siedzibie KZSM przedstawiono kolejną tematykę.

- 1) "Procedury UE: Ogólna struktura i proces podejmowania decyzji m.in. w Mleczarskim Komitecie Zarządzającym (Dairy Management Committee)" (H.

Versteijlen, przedstawiciel Departamentu Generalnego Rolnictwa Komisji Europejskiej, Wydział Mleka).

- 2) "Eksport z UE: aspekty prawne i proceduralne, refundacje eksportowe, non-Anex zobowiązania WTO" (R. Brandt, Valio, Finlandia).
- 3) "Krajowa pomoc i interwencje: aspekty prawne i proceduralne" (P. Ivory, INDIA, Irlandia).
- 4) "Stanowisko władz krajowych"; prezentowane przez oficjalnego, narodowego przedstawiciela z kraju członkowskiego, H.Mulder, Holandia.
- 5) "Ramy unijnych rozporządzeń i dyrektyw w kwestiach bezpieczeństwa i higieny" (Ch. Wolff, Biuro EDA).
- 6) "Wsparcie ze strony EDA i innych krajowych stowarzyszeń mleczarskich" (B. Masure,

Krajowe Stowarzyszenie wspólnie z Polskim Komitetem FIL/IDF i SM MLEKPOL było organizatorem „**Ogólnopolskiego Forum Spółdzielczości Mleczarskiej**” w dn. 24 – 26.10.2003 r. w Rajgrodzie. Inspiratorem tej konferencji był poseł Edmund Borawski - Prezes Zarządu SM „Mlekpól” w Grajewie.

Współpraca Międzynarodowa. Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy złożyło list intencyjny, a następnie podpisano umowy z Fundacją Amerykańsko – Polsko – Ukraińską „PAUCI” na realizację projektów obejmujących zakres organizacyjny szkoleń i innych form działalności przy przekazywaniu polskich doświadczeń i promocji polskiego sektora mleczarskiego stronie ukraińskiej. Wspieranie przygotowań ukraińskiego sektora mleczarskiego do integracji z Unią Europejską przy wykorzystaniu polskich doświadczeń.

Na Ukrainie w tym czasie istniało 443 sprywatyzowanych zakładów mleczarskich /bez formy spółdzielczej/. Ukraina w roku 2002 została 39 członkiem FIL/IDF. Duże zasługi w tym zakresie wniósł Polski Komitet FIL/IDF, który współpracował z mleczarzami Ukrainy w celu doprowadzenia ich do członkostwa.

W ramach przyjętego zakresu w dniach 14 - 18 maja 2002 roku przebywała w Polsce na nasze zaproszenie 3 osobowa delegacja w składzie: Wasilij Bondarjenko – naczelnny dyrektor, Zinaida Jefimowna Karpino – główny specjalista ds. ekonomiczno-finansowych i Lubow Aleksiejewna Żukowa – główny specjalista ds. serowarstwa. Delegacja zwiedziła zakłady mleczarskie w Parczewie, Rykach, Kolnie. Odbyło się spotkanie z Prezydium Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL/IDF, Zarządu KZSM oraz zarządem PHZ LACPOL. Delegacji towarzyszył Prezes Klemens Ciesielski.

Celem wizyty było zapoznanie się z organizacjami pozarządowymi i rządowymi sektora mleczarskiego w Polsce i ustalenie dalszej współpracy w ramach funduszu polsko – ukraińsko – amerykańskiego. W czasie trwania projektu w dniach 11 – 15 maja 2004 roku w Jaworze z udziałem czterdziestu dwu osobowej grupy Ukraińców przeprowadzono szkolenia, seminaria i konferencje prezentujące polskie firmy

produkujące dla przemysłu mleczarskiego maszyny i urządzenia, sprzęt laboratoryjny, opakowania, środki myjąco - dezynfekujące i dodatki technologiczne. Zapoznano się z istniejącymi systemami kontrolno - pomiarowymi i funkcjonowaniem transportu specjalistycznego. Wyjazdy do zakładów mleczarskich w Polsce pozwoliły na zapoznanie się z procesem praktycznego przystosowania zakładów mleczarskich do wymogów Unii Europejskiej. Ponadto zapoznano się z profilem produkcji, parkiem maszynowym, organizacją i zarządzaniem w OSM Rzeszów - Trzebownisko i OSM Sanok oraz WSK Krosno.

Celem projektu było również porównania jakościowo najlepszych artykułów mleczarskich (Polski i Ukrainy), a miało to miejsce na „**I Międzynarodowej ocenie masła, artykułów masłopodobnych i śmietan**” przez komisje składające się z przedstawicieli ww. państw wg przyjętych standardów w dniach dn. 10 – 15 maja 2004 r. w Bieszczadach w Ośrodku „Jawor” nad Soliną. Prezentowane wyroby ukraińskie zostały nagrodzone 5 medalami za wysoką jakość swoich produktów. Współpraca z fundacją „PAUCI” na koniec 2004 roku została zakończona otrzymaniem dyplomu uznania podpisanego przez dyrektora Johna Somersa. Realizacja tego przedsięwzięcia to duży sukces naszego Stowarzyszenia pod względem organizacyjnym podnoszący prestiż naszego Stowarzyszenia na arenie międzynarodowej. Ponadto nawiązano liczne kontakty naukowe, handlowe i przyjacielskie z przedstawicielami branży mleczarskiej i firm z nimi kooperującymi.

EDA/European Dairy Association/Europejskie Stowarzyszenie Przetwórców Mleka z siedzibą w Brukseli. Organizacja ta została powołana w 1960 roku i zrzesza krajowe organizacje związane z przetwórstwem mleka europejskiego. Pierwsze kontakty polskiego mleczarstwa zostały nawiązane uczestnictwem na **Walnym Zebraniu Europejskiego Stowarzyszenia Przetwórców Mleka EDA w Strassburgu** obradujące w dniach 1 - 5.10.1997 roku połączone ze Światowym Forum Mleczarstwa. W posiedzeniu tym uczestniczyli przedstawiciele Krajowego Porozumienia Spółdzielni Mleczarskich Prezes Michalski i przedstawiciele Stowarzyszenia w osobach Klemens Ciesielski i Szczepan Skomra, którzy zapoznali się z tezami referatu dr Franza Fischlera – Komisarza Rolnego Wspólnoty Europejskiej dotyczącymi przyjęcia Polski i innych państw do grona WE. Delegacja w tym samym składzie poszerzoną o Marka Murawskiego, wzięła udział w kolejnym Forum i Walnym Zebraniu EDA w Wielkiej Brytanii w miejscowości Windsor w dniach 1 – 4 lipca 1998 roku z udziałem 20 krajów z Europy, Argentyny, Nowej Zelandii i USA. W związku z systematycznym rozszerzaniem Wspólnoty przedstawiciele EDA, żądali od Komisji Europejskiej więcej działania w zakresie polityki mleczarskiej z korzyścią dla producentów mleka.

W dniu 20 lutego 2002 roku odbyło się spotkanie przedstawicieli zarządów trzech organizacji reprezentujących polskie mleczarstwo tj. **Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy, Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich i Związek Prywatnych Przetwórców Mleka** z Ministrem Jerzym Plewą i Sekretarzem Generalnym Anton van

de Ven i Prezydentem EDA Robertem Brzuszcakiem. Celem spotkania było dokonanie prezentacji organizacji w kontekście przystąpienia mleczarstwa polskiego do EDA oraz wymiana poglądów w zakresie spraw rynku mleka oraz stanowisk stron w związku z negocjacjami z Unią Europejską.

Efektem spotkania Sekretarza Generalnego EDA oraz Prezydenta EDA z polskimi organizacjami branżowymi było podjęcie decyzji o przystąpieniu do Europejskiego Stowarzyszenia Przetwórców Mleka EDA. Do chwili wejścia do Unii Europejskiej Polska miała status członka stowarzyszonego z pełnym prawem do uczestniczenia w komitetach i grupach roboczych EDA oraz otrzymywała wszystkie wewnętrzne informacje i zaproszenia na specjalne wydarzenia. Koszt „stowarzyszonego członkostwa” wynosił 15 231 euro/rok.

Polskie organizację mleczarskie wytypowały swoich przedstawicieli do prac EDA Marka Murawskiego pracownika z Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich, a później członka KSM do Zarządu. Funkcję tę piastował do maja 2018 roku. Do udziału w posiedzeniach komitetu ds. strategii żywnościowej i grupach roboczych ds. dodatków, higieny, znakowania i legislacji wytypowany został przedstawiciel ZPPM Elżbieta Nitecka. Przedstawiciel KSM prof. Andrzej Babuchowski brał udział w posiedzeniach i pracach Komitetu ds. handlu i ekonomiki.

Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy na Walnym Zebraniu w dniu 23.05.2002 podjęło Uchwałę /nr 5/ o przystąpieniu do Europejskiego Stowarzyszenia Przetwórców Mleka EDA. Na Walnym Zebraniu EDA w Salzburgu w dn. 5– 10.10.2004 r. – stronę polską reprezentował prof. dr hab. Andrzej Babuchowski, gdzie omawiane było stanowisko EDA w sprawie negocjacji z WTO, sprawy dopłat do mleka, priorytetowe kierunki, działalności EDA w 2005 roku w tym przygotowaniach do obchodów 10-lecia EDA, które odbyły się w Brukseli w lutym 2005 r.

W roku 2008 do Europejskiego Stowarzyszenia Przetwórców Mleka przystąpiła Polska Izba Mleka. Europejskie Stowarzyszenie Przetwórców Mleka (European Dairy Association) jest powszechnie rozpoznawane w Europie i na świecie jako przedstawiciel europejskiego przemysłu mleczarskiego z siedzibą w Brukseli. Jest także punktem odniesienia, dla wszystkich specyficznych organizacji zajmujących się rolnictwem, w kreowaniu debat na forum europejskim odnośnie przyszłości sektora mlecznego oraz przy tworzeniu analiz dotyczących najważniejszych aktualnych zagadnień z zakresu mleczarstwa. Nade wszystko jednak jest platformą europejskich przetwórców mleka włączającą wszystkie regiony Europy, wszystkie typy przedsiębiorstw mleczarskich (spółdzielcze i prywatne), światowych liderów mleczarstwa, a także małe i średnie przedsiębiorstwa.

EDA jest forum, na którym są omawiane aktualne ekspertyzy dotyczące stanu mleczarstwa w kontekście bieżących i nadchodzących wyzwań i zagrożeń oraz możliwości i szans jakie stoją przed unijnym sektorem mleka.

EDA przedstawia unijnym instytucjom, a także światowym organizacjom, wewnętrznie wypracowane, uzgodnione i spójne podejście w najważniejszych sprawach dotyczących unijnego mleczarstwa, aby pomóc w podejmowaniu przez nie odpowiednich decyzji.

Z uwagi na fakt, iż EDA jest organizacją reprezentującą przekrojowo i kompleksowo unijne przetwórstwo mleka, jej stanowiska, wypracowane w zdecydowanej większości na zasadzie konsensu, są odbierane jako stanowiska całego unijnego sektora przetwórstwa mleka. Członkowie EDA uczestniczą w pracach Stowarzyszenia poprzez udział swoich przedstawicieli w pracach jej statutowych organów (Zarządzie, Komitetach i Grupach Roboczych). Istotny wkład w prace Stowarzyszenia wnoszą także jego kierownictwo oraz zatrudnieni etatowo pracownicy EDA, będący ekspertami w poszczególnych dziedzinach.

Prace Stowarzyszenia ogniskują się na trzech głównych zadaniach/filarach: zabezpieczanie europejskiej bazy mlecznej, odblokowywanie potencjału wewnętrznego rynku UE oraz udział przetwórstwa unijnego we wzroście sektora mlecznego w świecie. Duże znaczenia przywiązuje EDA do propagowania wyjątkowej wartości żywieniowej i zdrowotnej mleka i przetworów mlecznych oraz ukazywania znaczenia mleczarstwa w produkcji żywności.

W ramach prac EDA zbierane są dane, informacje, które są następnie wykorzystywane wewnętrznie dla opracowywania analiz dotyczących mleczarstwa. Jednocześnie Stowarzyszenie na stronie www.euromilk.org umieszcza własne publikacje, w tym o charakterze cyklicznym (Annual Report - doroczny raport o działalności EDA w mleczarstwie światowym i unijnym oraz Dairy Focus odnoszący się do kolejnych prezydencji w UE), a także tematyczne (Dairy Flash - mleczarskie wiadomości, Position Paper - stanowiska EDA w aktualnych sprawach oraz Press Releases - informacje przekazywane do prasy). EDA wydaje też broszury informacyjne (Fact Sheets), które w przystępnej i skondensowanej formie przekazują bazowe informacje dot. wartości odżywczej, zrównoważonego rozwoju i handlu art. mleczarskimi.

Większość z tych materiałów jest tłumaczona na język polski przez Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy i udostępniana na stronach internetowych i portalach branżowych. Koszty tłumaczenia są refinansowane ze środków Funduszu Promocji Mleka.

AEDIL – Association Européenne des Diplômés de L’industrie Laitière - Europejskie Stowarzyszenie Dyplomowanych Mleczarzy przekształcone w drugiej dekadzie XXI wieku w **Association for European Dairy Industry Learning – Stowarzyszenie na Rzecz Kształcenia w Mleczarstwie (europejskim)**. Europejskie Stowarzyszenie Dyplomowanych Mleczarzy zostało utworzone **25 stycznia 1993 roku w Luksemburgu** z udziałem przedstawicieli Krajowej Rady Mleczarstwa. Celem tego związku to: doskonalenie kadr mleczarskich, wymiana doświadczeń, organizowanie

praktyk zawodowych. Stowarzyszenie dąży, by dyplomy zawodowe były respektowane przez kraje członkowskie tego Stowarzyszenia.

Prezes Klemens Ciesielski, jako wiceprezydent AEDIL, jednej czteroletniej kadencji uczestniczył we wszystkich posiedzeniach Zarządu. Ponadto przedstawiciele Stowarzyszenia brali udział w statutowych i innych spotkaniach, a oto niektóre z nich:

- W Dalum w Danii w dniach 1 –23 sierpnia 2002 r. zorganizowane było szkolenie europejskich techników mleczarstwa w ramach programu Leonardo da Vinci, przedstawicielem Polski był - technik ze Spółdzielczej Mleczarni SPOMLEK z Radzyna Podlaskiego. Szkolenie obejmowało zapoznanie uczestników z nowościami technologicznymi i technicznymi oraz wiedzą dotyczącą Unii Europejskiej. Dalsze szkolenia odbywały się drogą internetową i zakończone zostały pracą dyplomową. Bardzo ważnym aspektem, to nawiązanie kontaktu z technikami z różnych krajów i wymiana doświadczeń zawodowych.
- W dniach 20-23. 06.2002 w Luksemburgu odbyło się Walne Zebranie AEDIL, na którym Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy było reprezentowane przez Klemensa Ciesielskiego i Aleksandra Nowakowskiego. Podczas trwania obrad uczestnicy zwiedzali zakład energetyczny i koncern metalurgicznego.

Na posiedzeniu Zarządu Europejskiego Stowarzyszenia Dyplomowanych Mleczarzy w dniach 20 - 26.11.2002 roku we Francji omawiana była problematyka szkolnictwa średniego. Uczestnicy spotkali się w szkole mleczarskiej w miejscowości la Roche sur Foron z dyrektorką szkoły i słuchaczami studium podyplomowego w ramach programu Leonardo da Vinci. Obecni na spotkaniu Dyrektorzy techników mleczarskich stwierdzili, że jest bardzo niski poziom młodzieży uczącej się w tych szkołach.

Na posiedzeniu w Nicei przyjęto 4 nowe państwa, które zgłosiły swój akces do AEDIL. Są to: Finlandia, Szwecja, Irlandia i Wielka Brytania. Dotychczasowi członkowie AEDIL to: Niemcy, Dania, Francja, Włochy, Luksemburg, Norwegia, Austria, Szwajcaria i Polska.

Program Leonardo da Vinci zakończyła konferencja w dniu 23.11.2002 roku. W podsumowaniu tego programu stwierdzono, że nie udało się uzyskać celów ostatecznych i dlatego istnieje konieczność kolejnych programów szkolenia podyplomowego techników mleczarstwa. Podczas posiedzenia zostało zorganizowane zwiedzanie zakładu chemicznego Fragonard i spotkanie z organizacją EUROPEL (Europejskie Stowarzyszenie Nauczycieli Mleczarstwa) zrzeszającą 50 nauczycieli akademickich i szkół średnich związanych z europejskim mleczarstwem.

Na posiedzeniu AEDIL w Charmey – Szwajcaria w dn. 19 - 22 czerwca 2003 r. uczestniczyła delegacja i w składzie: Prezes K. Ciesielski, prof. Stefan Ziajka i Anna Tarczyńska. Najważniejszym punktem polskiej delegacji na tym posiedzeniu było wystąpienie dr Anny Sylwii Tarczyńskiej i zaprezentowanie programu działania Centrum Doskonałości Mleczarstwa „**WAMADAIREC**”, które zostało utworzone 1 kwietnia 2003 roku w Instytucie Rozwoju Mleczarstwa (IRM) Wydziału Nauki o

Żywności Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Na posiedzeniu AEDIL poruszono bardzo ważną tematykę dotyczącą szkolnictwa średniego zawodowego – mleczarskiego.

Występujące „kłopoty finansowe” spowodowały, że nasze Stowarzyszenia nie brało udziału w Walnym Zebraniu Sprawozdawczo – Wyborczym AEDIL w Salzburgu (Austria) w dniach 28 – 29 listopada 2003 r. Prezes Ciesielski stwierdził, że funkcja Wiceprezydenta AEDIL jest bardzo czasochłonna i kosztowna związana z licznymi wyjazdami zagranicznymi i dlatego zrezygnował z kandydowania w kolejnej kadencji do władz AEDIL.

Podjmowane ustalenia i decyzje AEDIL „transmitowane” były do mleczarskich organizacji, często bezpośrednio do jednostek przetwórczych polskiego mleczarstwa. Jednym z ważnych spraw była praca nad wdrożeniem przyznawania europaszportów.

Na posiedzeniu Zarządu Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy w dniu 24 marca 2004 r. przyjęto następujące minimalne kryteria do przyznania trójjęzycznych

europaszportów wykształcenia zawodowego AEDIL popieranych przez Komisję Europejską i Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (CEDEFOP):

- 1) aktywna praca zawodowa w zakładzie mleczarskim lub w firmie pracującej na rzecz mleczarstwa,
- 2) minimum 5 lat pracy w zakładzie mleczarskim w przypadku średniego wykształcenia na stanowiskach związanych z przetwórstwem mleka,
- 3) minimum 3 lata pracy w przypadku wyższego wykształcenia na stanowiskach operacyjnych i kierowniczych związanych z przetwórstwem mleka,
- 4) dla pracowników urodzonych po 01.01.1970 r. wymagana jest znajomość języka zachodnioeuropejskiego (bierna w stopniu dobrym,

czynna w stopniu dostatecznym).

Składane wnioski o przyznanie Europaszportu przez zainteresowanego podlegały weryfikacji. Ustalono, że wręczenie przyznanego paszportu odbywać się będzie jeden lub dwa razy w roku na imprezach ogólnokrajowych organizowanych lub współorganizowanych przez Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy.

Dokumentem tym posługują się już mleczarze Niemiec, Francji, Danii, Norwegii, Austrii, Luksemburga. Włoch (częściowo), Hiszpanii i Szwajcarii. Razem z Polską dokument ten w 2004 r. wprowadzono w Wlk. Brytanii, Irlandii, Szwecji i Finlandii. Zarząd Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy w dniu 13.05.2004 roku, przyznał **trzydzieści jeden Paszportów Wykształcenia Zawodowego**. Wręczenie euro

paszportów, odbyło się podczas uroczystej gali w dniu 14 maja 2004 r. w WZW JAWOR. Paszport z nr jeden otrzymał **Zbigniew Śmietana**, w tym czasie Dziekan Wydziału Nauki o Żywności Uniwersytetu Warmińsko w Olsztynie. Podczas Walnego Zebrania KSM w dniu 12.05.2005 roku w Szczyrku, wręczono dalszych jedenaście paszportów.

W maju 2002 roku Krajowe Stowarzyszenie podejmowało grupę mleczarzy duńskich zapewniając jej obsługę językową i umożliwiając zwiedzanie Zakładów Mleczarskich Maćkowy w Gdańsku i Kolnie, dwie farmy mleczne. Zakończenie pobytu nastąpiło spotkaniem na Wydziale Nauki o Żywności Uniwersytetu Warmińsko Mazurskiego w Olsztynie.

Udział KSM w posiedzeniu Zarządu Niemieckiego Związku Mleczarzy i Zarządu Europejskiego Stowarzyszenia Mleczarzy w Hamburgu w lutym 2002 r. w sprawie realizacji programu Leonardo da Vinci i opracowania programu szkolenia dla techników – mleczarzy „Europejczyków”.

Komisja Porozumiewawcza. Ważne zagadnienia w rozwoju mleczarstwa polskiego uregulowane zostały Ustawą z dnia 6 września 2001 roku „O regulacji rynku mleka i przetworów mleczarskich”. Ustawa określiła zasady kwotowania mleka, zakup i sprzedaż interwencyjną niektórych przetworów mlecznych, stosowanie dopłat do przechowywania, przetwórstwa i konsumpcji przetworów mlecznych. Prezes Klemens Ciesielski uczestniczył w tworzeniu projektu ustawy w ramach prac zespołu ekspertów w Komisji Sejmowej ds. Rolnictwa.

Ustawa określiła również organizację i kompetencję **Komisji Porozumiewawczej ds. Mleka i Przetworów Mleczarskich**. Składała się ona z 16 członków. Ośmiu z nich to reprezentanci producentów mleka zgłoszeni przez krajowe organizację rolnicze, kolejnych ośmiu reprezentantów podmiotów skupowych i zakładów przetwórczych zgłoszonych przez ogólnokrajową branżę przetwórczą. Ustawa ta wyeliminowała Krajowe Stowarzyszenie, jako reprezentanta samorządu branżowego stąd też mogło najwyżej pełnić rolę **mediatora** podczas uzgadniania stanowisk Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich i Związku Prywatnych Przetwórców Mleka w sprawie składu Komisji Porozumiewawczej (w świetle ustawy o regulacji rynku mleka oraz być jedną z jednostek koordynujących stanowiska branży mleczarskiej wobec rządu i innych organizacji szczebla centralnego).

W skład Komisji Porozumiewawczej ze strony przetwórców do Komisji Porozumiewawczej weszli: Stanisław Michalski – KZSM, Tadeusz Polański – OSM Ryki, Szczepan Skomra – SM Radzyń Podlaski, Stanisław Olszar – OSM Bieruń i Andrzej Jarmasz – OSM Strzelce Krajeńskie prezentując spółdzielcze zakłady przetwórcze. Związek Prywatnych Przetwórców Mleka reprezentowali Jan Papoń – NESTLE, Zdzisław Szczech – AGROCOMEX i Aleksander Rożuk - POLSER w Siemiatyczach. Grupę producentów mleka reprezentowana była przez : Gromek Stefan – Łódź, Banach Krzysztof – Piątnica, Marchel Bogusław – Dąbrowa Białostocka,

Łuczak Mieczysław – Kalisz, Czekał Henryk – Miechów, Grzegorzewski Stanisław – Gdańsk, Gruca Jan – Sieradz, Stasiak Elżbieta – Biała Podlaska.

Przewodniczącym Komisji Porozumiewawczej został wybrany Stanisław Michalski - Prezes Zarządu Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskiej.

Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy we współpracy z innymi krajowymi jednostkami związanymi z mleczarstwem i Agencją Rynku Rolnego, należało do zespołu opracowującego **“Szczegółowe Zasady Gospodarowania Funduszem Promocji Mleczarstwa”**, które zostały przyjęte do realizacji Uchwałą nr 3/02 z 24 września 2002 roku przez Komisję Porozumiewawczą do spraw Mleka i Przetworów Mlecznych. Środki będące w dyspozycji, winny być wg. tych zasad przeznaczone między innymi na:

- ❖ wspieranie sprzedaży polskich produktów mleczarskich za granicą poprzez reklamę tych produktów w zagranicznych środkach masowego przekazu, publikacje, broszury, ulotki, katalogi w językach obcych oraz inne formy promocji,
- ❖ uczestnictwo polskich wystawców w imprezach targowo-wystawienniczych w kraju i za granicą związanych z produkcją i przetwórstwem mleka,
- ❖ prace badawczo - rozwojowe promujące spożycie artykułów mleczarskich,
- ❖ poprawę jakości mleka i produktów mleczarskich poprzez wspieranie badań porównawczych i oceny porównawczej oraz prac normalizacyjnych nad dostosowaniem polskich norm jakościowych do standardów UE,
- ❖ działalność krajowych organizacji branżowych na arenie międzynarodowej,
- ❖ wspieranie ustawowej działalności Komisji Porozumiewawczej w zakresie przygotowywania ekspertyz i ocen rzeczoznawców oraz na pokrycie kosztów administracyjnych prac Komisji związanych z obsługą Funduszu,
- ❖ promocję spożycia artykułów mleczarskich, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, poprzez reklamę w środkach masowego przekazu, wydawnictwa, publikacje, akcje informacyjno-promocyjne przy okazji imprez sportowych i koncertów itp.

W ramach współpracy Stowarzyszenia z Zarządem Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich, Związku Prywatnych Przetwórców Mleka odbyło się spotkanie w dn. 24.05.2002 poświęcone systemowi oceny jakości mleka surowego w Polsce oraz projektowi rozporządzenia w sprawie szczególnych warunków weterynaryjnych wymaganych przy pozyskiwaniu, przetwórstwie, składowaniu i transporcie mleka.

Ze strony KSM w spotkaniu uczestniczył szef sekcji laboratoryjnej dr Stanisław Czupa. Wcześniej spotkanie miało miejsce 5.12.2001 roku.

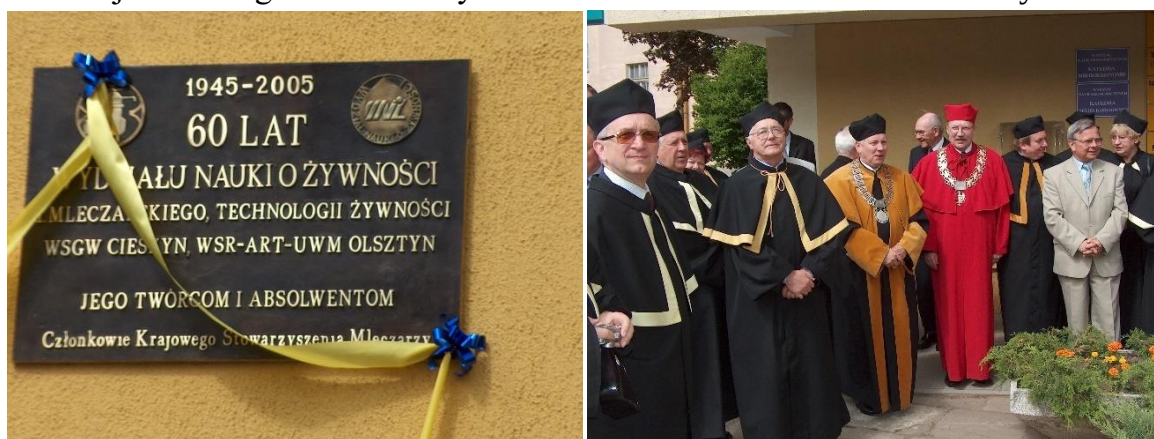
W dniu 12.08.2004 roku odbyło się spotkanie 3 Zarządów: KZSM, ZPPM i KSM. Zebrani zasugerowali potrzebę dalszego kontynuowania współpracy wszystkich organizacji pracujących na rzecz mleczarstwa, w pierwszej kolejności naszych 3 organizacji tak jak było to dotychczas. Na roboczo przedyskutowano szereg bieżących

i docelowych problemów, które powinny być rozwiązywane dla potrzeb całego sektora mleczarskiego. Szczególną uwagę poświęcono uczestnictwu naszych przedstawicieli w posiedzeniach komitetów i sympozjach międzynarodowych organizacji branżowych.

Kolejne spotkania trzech Zarządów odbyło się w siedzibie KZSM w dniu 6 września 2004 r., na którym dokonano weryfikacji problematyki szczególnie ważnej dla branży mleczarskiej, z podziałem zakresu działań i zadań między organizacjami w celu efektywnego rozwiązywania naglących spraw wynikających z bieżącej sytuacji całego sektora mleczarskiego.

W omawianym okresie odnotować należy:

- wsparcie finansowe i udział w obchodach 100 – lecia istnienia Szkoły Mleczarskiej w Rzeszowie i 50-lecia Szkoły Mleczarskiej w Białymstoku,
- udział Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy w obchodach 120-lecia spółdzielczości mleczarskiej i X rocznicy powstania Krajowego Porozumienia (Związku) Spółdzielni Mleczarskich w dniu 14.12.2001 roku,
- III Krajowy Szczyt Mleczarski podczas Targów POLAGRA FOOD w dniach 21 – 24.09.2004 r. poprowadzony przez prof. Andrzeja Babuchowskiego. Szczyt poświęcony był ocenie przez ekspertów zagranicznych polskiego mleczarstwa w warunkach gospodarki globalnej, a w szczególności jego rola w Unii Europejskiej.
- podjęcie Uchwały na Walnym Zgromadzeniu Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy obradującego w dniu 11 maja 2005 roku o ufundowaniu tablicy pamiątkowej z okazji 60 - lecia Wydziału Serowarsko – Mleczarskiego umieszczonej na zewnątrz przy wejściu do auli im. prof. Eugeniusza Pijanowskiego na Uniwersytecie Warmińsko – Mazurskim w Olsztynie.

Tablica pamiątkowa Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy i członkowie Rady Wydziału po ceremonii odsłonięcia. Na pierwszym planie od lewego: prof. Zygmunt Zander, prof. Kruk, Dziekan prof. Zbigniew Śmietana, Prorektor Uczelni i Prezes Zarządu KSM dr Klemens Ciesielski

W dn. 17 – 19.09.2004 w Augustowie odbyło się II Forum „**Polska Spółdzielczość Mleczarska w Unii Europejskiej – szanse i zagrożenia**” pod patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Marszałka Województwa

Warszawa, dnia 26 września 2001 r.

Kolega

Edmund Borawski

Posel na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

My, członkowie Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy zgromadzeni na seminarium organizowanym przez Kancelarię Prezydenta RP składamy serdeczne gratulacje z okazji wyboru Kolegi na Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej kadencji na lata 2001 – 2005.

Jest to naszym zdaniem dowód uznania wyborców Podlasia dla menadżerów mleczarstwa, dzięki którym przetwórstwo mleka osiąga tam najwyższy poziom w skali krajowej przekształcając wizerunek białostockiej wsi, dając perspektywy rozwoju gospodarstw mlecznych i czyniąc z tego regionu zagłębie mleczne.

Pan Poseł jako członek naszego Stowarzyszenia daje dowody skutecznego działania w rozwoju polskiego sektora mleczarskiego w kierunku dostosowania go do zadań i wymagań, którym musi w przyszłości sprostać.

Mamy nadzieję, że wybór na Posła powinien zaowocować utrwaleniem pożądanych przemian w konsolidacji, koncentracji i specjalizacji polskiego sektora mleczarskiego, w których Kolega jest niekwestionowanym w naszym środowisku pionierem i liderem.

Składamy serdeczne życzenia zdrowia, skuteczności w dokonaniach i oczekujemy dalszych dowodów współpracy dla rozwoju naszego Stowarzyszenia.

[illegible]

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zarządzeniem Nr 15 z dnia 03.07.2002 r. powołał Radę Gospodarki Żywnościowej. Jej Przewodniczącym został prof. dr hab. Stanisław Tyszkiewicz (Prezes ZG SITSpoż). Rada na posiedzeniu w dniu 12 lipca 2002 r. ustanowiła Regulamin Rady, a na posiedzeniu w dniu 5 września 2002 r. powołała

Komitety Techniczne ds.: żywności pochodzenia roślinnego, żywności pochodzenia zwierzęcego i napojów bezalkoholowych Rada stanowi organ opiniodawczo - doradczy i forum lobbingu przemysłu rolno - spożywczego. Jest organem otwartym dla samorządowych, branżowych organizacji pozarządowych sektora przetwórstwa spożywczego, które deklarują udział w pracach Rady na zasadach dobrowolności. W skład Rady wchodzi przedstawiciele branżowych organizacji samorządowych (po jednym przedstawicielu).

Na wniosek Ministerstwa Rolnictwa, Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych, Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy zostało konsultantem stanowiska rządu RP na posiedzenia Komitetu Zarządzającego ds. mleka przy Komisji Europejskiej UE w Brukseli, reprezentowaną przez przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa p. Macieja Fedak i p. Ewę Domańską.

Prezes Klemens Ciesielski w tym okresie był Członkiem Komitetu Monitorującego i reprezentował całą branżę rolno - spożywczą.

Z dniem 1 stycznia 2003 rozpoczęło działalność **Centrum Doskonałości Mleczarstwa UW – M**, jako branżowa organizacja polskiego sektora mleka. Otrzymane środki finansowe na trzyletni okres działania przeznaczono głównie na cele szkoleniowe, włączając w to doktoraty i różnego rodzaju kursy specjalistyczne. Doniesienia naukowe Ośrodka prezentowane były na posiedzeniu AEDIL w dniach 19 - 22.06.2003 roku.

Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi i Instytutem Mleczarstwa objęło honorowym patronatem **Europejski Festiwal Serów**, który odbył się w Warszawie na Podzamczu w dn. 15.10.2004 roku organizowany przez firmę *Sound of Music Sp. z o.o.* - pod patronatem Ministra Rolnictwa i Instytutu Mleczarstwa. Jest to jedna z form realizacji naszych statutowych celów - podnoszenia w naszym społeczeństwie kultury spożycia przetworów mlecznych. Ponadto propagowano zwycięzców XXI Krajowej Oceny Serów, odbytej w maju 2005 r. w Szczyrku.

W Krajowym Szczycie Mleczarskim podczas trwania POLAGRY - FOOD 2003 w dn. 16 – 17.09.2003r. uczestniczyli Członkowie Stowarzyszenia prof. Andrzej Babuchowski i dr Klemens Ciesielski wygłaszając referaty.

Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy wystąpiło do ministra Jerzego Pilarczyka o wytypowanie przedstawiciela Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, który zaprezentuje politykę rządu polskiego w sprawach sektora mleka na Światowym Forum Mleczarskim w dn. 26 września 2003 w Irlandii. Minister ustalił, że przedstawicielem, na ww. forum będzie prof. Andrzej Babuchowski.

Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy w omawianym okresie przyznało **Nagrodę Nauczyciela Roku** nauczycielom jak niżej:

1. W roku 2002 **Grażyna Kajurek** z Zespołu Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Wysokiem Mazowieckiem za przygotowanie uczniów uwieńczone

zajęciem przez nich I miejsca w XXVIII Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie.

2. W roku 2003 **Regina Szurno** z Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1 w Białymstoku za przygotowaniem uczniów uwieńczone zajęciem I miejsca w XXIX Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie w Gdańsku.
3. W roku 2004 ponownie **Grażyna Kajurek** z Zespołu Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Wysokiem Mazowieckiem.
4. W roku 2005 **Piotr Ostrowski** z Zespołu Szkół Spożywczych im. Tadeusza Ryłskiego w Rzeszowie za zdobycie I miejsca w XXXI Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie.

W stałym kalendarzu działalności Stowarzyszenia jest organizowanie **Ocen Produktów Mleczarskich**, a w omawianym okresie zorganizowano:

- II Krajową Ocenę Mleka Spożywczego 2001 rok Malbork – Gdańsk,
- XX Krajowej Ocenie Serów - październiku 2001 w Białymstoku, przy dużej pomocy Spółdzielni Obrotu Towarowego w Białymstoku i ogromnym zaangażowaniu naszego Członka Kazimierza Jankowskiego,
- I Międzynarodowej Oceny Masła, która odbyła się w maju tego roku w Bieszczadach w dniach 10 -15.05.2004 roku,
- XXI Krajową Ocenę Serów w roku – 2005 rok w Szczyrku.

Druga stała działalność Stowarzyszenia to: współudział z Krajową Komisją Mleczarską w organizacji wyjazdów na Kongres, sesje FIL/IDF. W tym okresie przedstawiciele polskiego mleczarstwa brali udział w:

- Kongresie Mleczarskim FIL - IDF i sesji Światowego Szczytu Mleczarskiego w Auckland w Nowej Zelandii, październik – listopad 2001 rok,
- Kongresie Mleczarskim FIL - IDF w Paryżu, we wrześniu 2002 r. połączonego ze zwiedzaniem zakładów mleczarskich, ferm mlecznych na obszarze Niemiec i Francji,
- Sesji Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL IDF połączonej z okazją 100 – lecia istnienia tej organizacji w dniach 7 - 12 września 2003 w Brugii (Belgia),
- Światowym Szczycie Mleczarskim FIL IDF w Melbourne w dn. 19 - 26.11.2004 r.

Na dzień 13 maja 2005 roku członków Stowarzyszenia było 113 wobec 109 osób w miesiącu kwietnia 2001 roku. Okres działalności zamknięto wyborem „nowych” władz Stowarzyszenia na Walnym Zebraniu odbytym w dniu 11 maja 2005 roku w Szczyrku.

VI. 5. Okres działalności Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy po wejściu do UE lata 2005 – 2009

Na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo – Wyborczym Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy, które odbyło się 11 maja 2005 roku w Szczyrku dokonano wyboru władz Stowarzyszenia. Członkami Zarządu zostali: Klemens Ciesielski, Wojciech Derengiewicz, Stefan Ziajka, Antoni Stelmaszyński, Szczepan Skomra, Zdzisław Szczech i Kazimierz Jankowski. Zastępcami członków Zarządu zostali wybrani: Elżbieta Jakubczyk, Mariusz Kornacki i Jan Pikul. Nowo wybranymi członkami Komisji Rewizyjnej zostali Jan Dąbrowski, Benon Katafiasz i Janusz Woźnicki a do Sądu Koleżeńskiego natomiast wybrano: Halinę Dutkiewicz, Danutę Tomaszewską i Elżbietę Zawadzką.

W dniu 14.12.2005 r. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy poświęcone zmianom Statutu, wynikających z rozszerzonej działalności Stowarzyszenia i umożliwienie wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego Pełnomocników Zarządu. Uzyskano wpis do KRS decyzją z dn. 13 marca 2006 r. Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

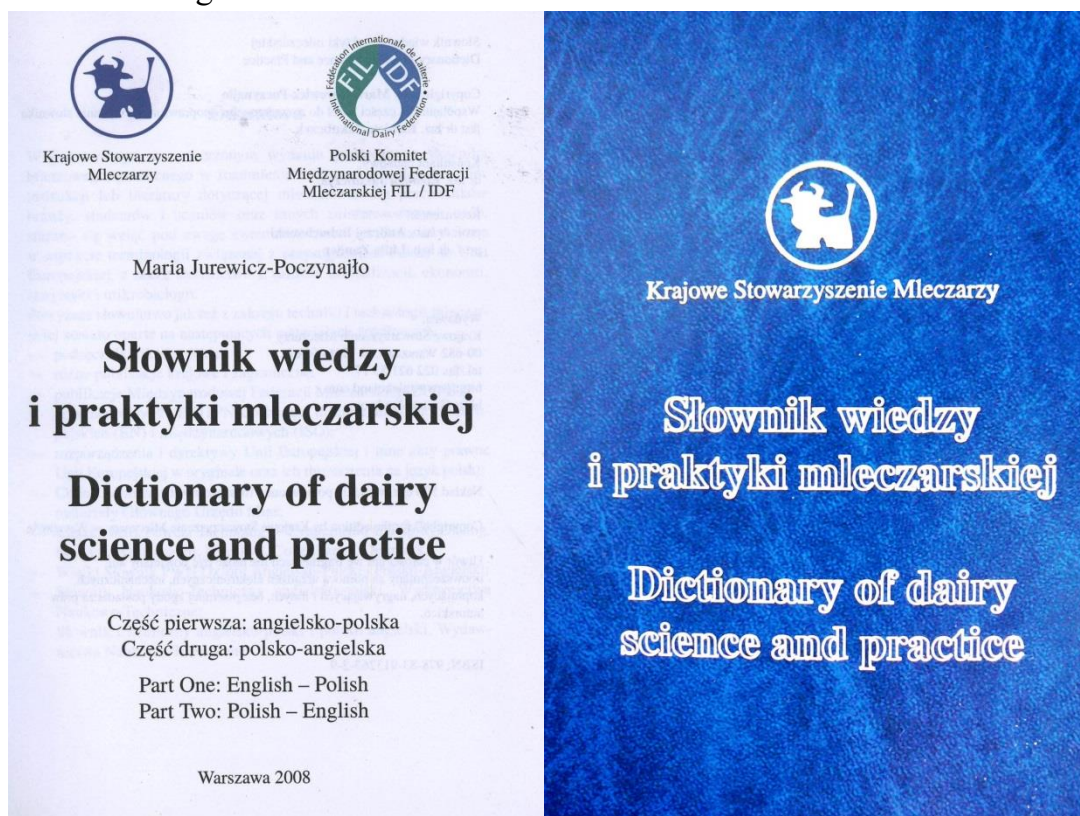
Na Walnym Zebraniu Członków Krajowego Stowarzyszenia w dniu 27.06.2006 r. Uchwałą /nr 3/ zatwierdzono Regulamin przyznawania europaszportów wykształcenia zawodowego o treści jak niżej:

1. Europaszport (trójjęzyczny) wykształcenia zawodowego AEDIL popierany przez Komisję Europejską i Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (CEDEFOP) przyznawany będzie po rozpatrzeniu złożonego wniosku wg. załączonego wzoru wraz instrukcją wypełnienia.
2. Europaszport może być przyznany wnioskodawcy spełniającemu poniższe kryteria:
 - a) aktywna praca zawodowa w zakładzie mleczarskim lub w firmie pracującej na rzecz mleczarstwa,
 - b) minimum 5 lat pracy w zakładzie mleczarskim, w przypadku średniego wykształcenia na stanowiskach związanych z przetwórstwem mleka,
 - c) minimum 3 lata pracy w przypadku wyższego wykształcenia na stanowiskach operacyjnych i kierowniczych związanych z przetwórstwem mleka,
 - d) dla pracowników urodzonych po 01.01.1970 r. wymagana jest znajomość języka zachodnioeuropejskiego (bierna w stopniu dobrym, czynna w stopniu dostatecznym).

- 3) Wnioski należy składać do Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy, które po pozytywnym rozpatrzeniu przez Zarząd będą uroczyście wręczane jeden lub dwa razy w roku na imprezach ogólnokrajowych, organizowanych lub współorganizowanych przez Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy.

Znaczącym przedsięwzięciem było doprowadzenia do II wydania „**Słownika wiedzy i praktyki mleczarskiej**” polsko - angielskiego, angielsko - polskiego autorstwa Pani Marii Jurewicz - Poczynajło z współautorką części haseł do rozszerzonego i poprawionego II wydania przez dr inż. Elżbietę Jakubczyk, która była również konsultantem naukowym. Recenzentami wydania to prof. dr hab. Andrzej Babuchowski i prof. dr hab. Lidia Zander.

Pierwszym wydawcą słownika był Instytut Mleczarstwa w roku 2001. W miesiącu październiku 2006 r. Instytut Mleczarstwa w likwidacji, za zgodą Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi nieodpłatnie przekazał naszemu Stowarzyszeniu prawa wydawnicze do tego słownika.

Wydany przez Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy podręczny „**Słownik wiedzy i praktyki mleczarskiej**” (część pierwsza: polsko – angielska, część druga: angielsko – polska) obejmuje słownictwo, zwroty i terminologię stosowane nie tylko w odniesieniu do branży mleczarskiej, ale i branż oraz sektorów współpracujących. Słownictwo oparte jest na polskiej terminologii zaproponowanej przez wybitnych naukowców, stosowanej w dokumentach Unii Europejskiej, FIL/IDF, Codex Alimentarius, Polskiego Komitetu Normalizacyjnego i w podręcznikach.

Celem wydania tego słownika było również ujednolicenie nazewnictwa polskiego i zastąpienie słownictwa angielskiego lub żargonu zawodowego w wielu tłumaczeniach tekstów i wypowiedziach fachowców z dziedziny mleczarstwa, którzy dotychczas nie znajdowali polskich odpowiedników angielskich nazw. Podręczny słownik branżowy jest pomocny w rozumieniu i tłumaczeniu dokumentów, instrukcji lub literatury dotyczącej mleczarstwa dla pracowników branży, studentów i uczniów oraz innych zainteresowanych osób.

Ukończenie prac wydawniczych nastąpiło na koniec grudnia 2008 r., a wprowadzenie do sprzedaży w I kw. 2009 roku. Sprzedaż prowadzono bezpośrednio przez Stowarzyszenie. Nakład 500 egz. został szybko wyczerpany.

Komisja Porozumiewawcza i wspólne przedsięwzięcia Organizacji Mleczarskich.

Krajowe Stowarzyszenie podjęło się we współpracy z polskimi organizacjami branżowymi: Krajowym Związkiem Spółdzielni Mleczarskich i Związkiem Prywatnych Przetwórców Mleka organizacji w dniach 28.09 – 01.10.2005 w Warszawie „Światowego Forum Mleczarskiego”. Program obejmował posiedzenia grup roboczych i komitetów EDA, posiedzenia Zarządów oraz Walne Zgromadzenia EDA i ASSIFONTE, jak też bogatą ofertę imprez towarzyszących. **Światowe Forum Mleczarskie 2005**, było doskonałą okazją do wymiany doświadczeń branży mleczarskiej z całego świata oraz przyczyniło się do integracji sektora mleczarskiego Unii Europejskiej w obliczu wyzwań, jakie przed nim stoją w związku ze zmianami zachodzącymi we Wspólnocie oraz na świecie. Temat przewodni Światowego Forum Mleczarskiego to: **„Nowe wyzwania dla przemysłu mleczarskiego - odpowiedź na zmiany polityki oraz zachowań konsumentów”**. Podczas obrad zaprezentowane były zagadnienia takie jak: efekty rozszerzenia Unii Europejskiej, uwarunkowania ekonomiczne przemysłu mleczarskiego wynikające z negocjacji toczących się na forum WTO oraz możliwości przewidywania zmian zachowań europejskich konsumentów. Trzeba podkreślić przy tej okazji pełen podziwu wkład w udaną organizację tej imprezy, naszego członka Pani dr inż. Elżbiety Niteckiej, która pełniła wówczas funkcję Dyrektora Biura Związku Prywatnych przetwórców mleka.

Z dniem 1 marca 2006 roku weszła w życie zmieniona ustawa o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych. Pociągnęło to konieczność zmian w Funduszu Promocji Mleczarstwa. Wprowadzone zmiany dotyczące wspierania działalności krajowych mleczarskich organizacji branżowych we współpracy z branżowymi organizacjami międzynarodowymi, ograniczyły wysokość dofinansowania następujących przedsięwzięć:

- dofinansowanie opłat składek członkowskich krajowych organizacji branżowych w organizacjach międzynarodowych w wysokości do 75 % opłat (obecnie 100%),

- dofinansowanie kosztów przejazdu i uczestnictwa reprezentacji krajowych organizacji branżowych w międzynarodowych zjazdach, pracach zespołów i grup roboczych Komitetów, w wysokości do 50 % kosztów kwalifikowanych (warunkiem wypłaty dofinansowania: zaakceptowanie sprawozdania z wyjazdu).

Zmienił się skład Komisji Porozumiewawczej ds. mleka i przetworów mlecznych, w której znalazło się 2 naszych członków: Prezes Edmund Borawski i Tadeusz Remiszewski.

W dniu 10 sierpnia 2006 r. w Warszawie, odbyło się posiedzenie Zarządów trzech organizacji branżowych: Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy, Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich – Związku Rewizyjnego i Związku Prywatnych Przetwórców Mleka, a tematyka spotkania to:

- Prace nad Ustawą o Regulacji Rynków Rolnych (w tym mleka i przetworów mlecznych),
- Fundusz Promocji Mleczarstwa i rola Komisji Porozumiewawczej ds. mleka w świetle projektu ww. ustawy,
- Propozycje przedsięwzięć w poszczególnych Związkach i Stowarzyszeniach do współfinansowania z Funduszu Promocji Mleczarstwa w roku 2007,
- Współpraca polskiego sektora mleka z zagranicą w roku 2007,
- Program promocji spożycia mleka na rok 2007 i lata dalsze,
- XXII Krajowa Ocena Serów i Mlecznych Nowości Rynkowych w Białymstoku w maju 2007 roku.

Krajowe Stowarzyszenie wspólnie z Krajowym Związkiem Spółdzielni Mleczarskich - Związek Rewizyjny, Polskim Komitetem FIL / IDF, Związkiem Prywatnych Przetwórców Mleka, Uniwersytetem Warmińsko – Mazurskim w Olsztynie z Federacją Związków Zawodowych Pracowników Mleczarstwa w Polsce i Spółdzielnią Obrotu Towarowego Przemysłu Mleczarskiego w Białymstoku byli współorganizatorami „imprez” odbywającego się podsumowania XXII Krajowej Oceny Serów i Mlecznych Nowości. „Imprezą” towarzyszącą ocenie był Festiwal Serów. W dniu 19 maja 2007 roku SOT w Białymstoku dla handlowców i konsumentów z regionu północno – wschodniej Polski z degustacją nagrodzonych serów i możliwością ich sprzedaży.

Krajowe Stowarzyszenie przy współudziale Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL / IDF, Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich, Związku Prywatnych Przetwórców Mleka zorganizowało w dniach 22 - 25.05.2008 roku w Ciechocinku - Sympozjum określone, jako I **Euroforum** na temat „**Kierunki zmian Wspólnej Polityki Rolnej UE w sektorze mleka**”. Referat na temat „Aktualny stan i przegląd opinii komisji, organizacji branżowych i państw UE” przedstawił prof. dr hab. Andrzej Babuchowski, Radca – Minister w Stałym Przedstawicielstwie Polski przy UE. Ponadto wygłoszono referaty:

- ✓ Stan i perspektywy polskiego sektora mleka w obliczu zmian WPR UE. – prof. dr hab. Jadwiga Seremak – Bulge, Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej PIB,
- ✓ Rola i zadania AEDIL w kształceniu kadr dla mleczarstwa europejskiego, programy Leonardo da Vinci. - Jorgen Maltha Rasmussen, Prezydent AEDIL,
- ✓ Stanowisko europejskich przetwórców mleka zrzeszonych w EDA dotyczące kierunków zmian WPR w dziedzinie mleczarstwa. – Marek Murawski, Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich,
- ✓ Kampania informacyjno – promocyjna mleka i wyrobów mlecznych „Stawiam na mleko i przetwory mleczne.” – Waldemar Broś, Wiceprezes Zarządu, Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich,
- ✓ Rola opakowań w produkcji mleka spożywczego. – prof. dr hab. Helena Panfil – Kuncewicz, Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie,
- ✓ Nowy trend w mleczarstwie światowym – prof. dr Michał Sznajder, Akademia Rolnicza w Poznaniu,
- ✓ Akcji „Mleko i przetwory mleczne dla szkół” a zdrowie polskiego społeczeństwa - prof. dr hab. Andrzej Lenart Dziekan Wydziału Technologii żywności SGGW, Prezes Fundacji.

Odnosić należy, że w tym samym czasie, odbyło się po 12 latach nieobecności w Polsce, Walne Zebranie Europejskiego Stowarzyszenia Dyplomowanych Mleczarzy AEDIL, z uczestnictwem przedstawicieli z kilkunastu krajów Unii Europejskiej, Szwajcarii i Norwegii. Równolegle z prowadzonym Seminarium, odbyło się podsumowanie III Konkursu Oceny Mleka Spożywczego.

Krajowe Stowarzyszenie przy współudziale Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL / IDF, Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich, Związku Prywatnych Przetwórców Mleka zorganizowało w dniach 28 - 30.06.2008 roku w Słubicach Sympozjum określone, jako „II **Euroforum** Polskiego Mleczarstwa” poświęcone głównie praktycznym aspektom wytwarzania biogazu ze ścieków mleczarskich i jego wykorzystania do produkcji energii elektrycznej i ciepłej.

Program obejmował zwiedzanie zakładu mleczarskiego w Altentreptow /z największą w Niemczech serownią zdolności 50 tys. ton serów/rok wybudowaną w 2002 roku i eksploatowaną od 3 lat biogazownią ze ścieków mleczarskich. Zakład w Altentreptow, należy do Międzynarodowej Grupy HUMANA, która w 2007 r. przerobiła 2,5 mld kg mleka na wyroby o wartości 2,2 mld euro. W czasie trwania sympozjum w dniu 30 czerwca 2009 roku doszło do spotkania z niemieckimi mleczarzami i władzami AEDIL, na statku rejsowym po Szprewie z panoramą do historycznych miejsc w Berlinie. Uczestnicy II Euroforum Polskiego Mleczarstwa spotkali się dodatkowo z Dyrektorem zakładu w Wels (Austria), który eksploatuje również od 3 lat siłownię biogazową opartą o bioreaktor do beztlenowej produkcji

metanu (opatentowany przez dr Richarda Moosbruggera) z permeatu serwatki po serach twarogowych.

Prof. dr hab. Andrzej Babuchowski Przewodniczący Polskiego Komitetu FIL/IDF koordynator Wydziału Rolnictwa i Rybołówstwa w Stałym Przedstawicielstwie Polski przy Unii Europejskiej w Brukseli przedstawił kierunki inwestowania w sektorze mleczarskim w ramach środków przeznaczonych na tzw. „Nowe Wyzwania w Rolnictwie” i omówił zmiany Wspólnej Polityki Rolnej UE w sektorze mleka.

Podkreślenia wymaga jego stwierdzenie, że Stowarzyszenie jest ciałem opiniodawczym i unikalną organizacją w skali Polski i Europy, gdzie szefowie firm i nauki mają możliwość dyskusji i wymiany poglądów nt. mleczarstwa, a także to, że Stowarzyszenie ma neutralne stanowisko do wielu zagadnień.

Przy okazji II Euroforum Polskiego Mleczarstwa, odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo - Wyborcze Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL / IDF i Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy. Z udziałem gości zagranicznych dokonano podsumowania XIV Krajowej Oceny Masła i wręczono nagrodę Nauczyciela Roku 2009.

W dniu 6.10.2008 roku miało miejsce spotkanie Prezydium Zarządu KSM z organizacjami branżowymi i Polską Izbą Mleka. Zawarto porozumienie w sprawie współpracy głównie w zakresie działalności międzynarodowej (m.in. w ramach EDA). Treść porozumienia zamieszczamy poniżej.

POROZUMIENIE

pomiędzy

**KRAJOWYM ZWIĄZKIEM SPÓŁDZIELNI MLECZARSKICH -
ZWIĄZKIEM REWIZYJNYM**

a

ZWIĄZKIEM PRYWATNYCH PRZETWÓRCÓW MLEKA

a

KRAJOWYM STOWARZYSZENIEM MLECZARZY

oraz

POLSKĄ IZBĄ MLEKA

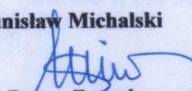
zawarte w dniu **06. 10. 2008r.**

Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich - Związek Rewizyjny, Związek Prywatnych Przetwórców Mleka, Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy oraz Polska Izba Mleka, zwane dalej stronami postanawiają w zakresie reprezentowania polskiego mleczarstwa w European Dairy Association zwanej dalej EDA. co następuje:

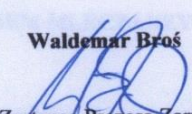
1. Strony będą współpracować poprzez wykorzystywanie doświadczeń organizacji w celu zapewnienia wysokiego poziomu merytorycznego i technicznego współpracy i reprezentacji w organizacji EDA.
2. Zakres reprezentacji będzie każdorazowo konsultowany przez strony Porozumienia.
3. Koszty członkostwa w EDA będą pokrywane przez strony w jednakowej wysokości, tj. 1/4 wysokości składki począwszy od 1 stycznia 2009r.
4. Strony zapewnią środki na cele reprezentowania sektora mleczarskiego w obradach organów EDA, udziału w sympozjach, zjazdach, konferencjach oraz pracy w grupach roboczych.
5. Przedstawicielem polskiego mleczarstwa w Zarządzie EDA będzie pan Marek Murawski – pracownik KZSM.

6. Przedstawicielem polskiego mleczarstwa w Komitecie Specjalnym EDA będzie pani Elżbieta Nitecka – pracownik ZPPM.
7. Każda zmiana przedstawicieli wymienionych w punktach 5 i 6 wymagać będzie odrębnego porozumienia.
8. Strony zobowiązują się do wzajemnego wspierania starań o dofinansowanie aktywności organizacji w EDA, a w szczególności utrzymanie priorytetu dofinansowania tych działań z Funduszu Promocji Mleczarstwa.
9. Praca przedstawicieli poszczególnych organizacji w Komitecie ds. Strategii Żywności i Środowiska oraz Komitecie ds. Handlu i Ekonomii koordynowana będzie odpowiednio przez ZPPM i PIM.
10. Strony zobowiązują się do zgłoszenia do EDA przedstawiciela PIM jako kandydata na przewodniczącego grupy produktowej „sery”.
11. Niniejsze porozumienie wchodzi w życie z dniem podpisania.

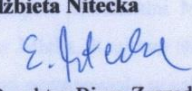
Stanisław Michalski

Prezes Zarządu
Krajowego Związku
Spółdzielni Mleczarskich

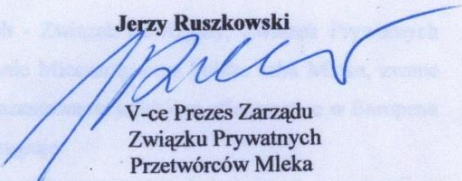
Waldemar Broś

Zastępca Prezesa Zarządu
Krajowego Związku
Spółdzielni Mleczarskich

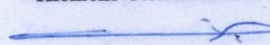
Elżbieta Nitecka

Dyrektor Biura Zarządu
Związku Prywatnych
Przetwórców Mleka

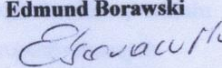
Jerzy Ruszkowski

V-ce Prezes Zarządu
Związku Prywatnych
Przetwórców Mleka

Klemens Ciesielski

Prezes Zarządu
Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy

Edmund Borawski

Prezes Zarządu
Polskiej Izby Mleka

Agnieszka Maliszewska

Członek Zarządu, Dyrektor Biura
Polskiej Izby Mleka

W omawianym okresie /maj 2005 - czerwiec 2009/ Stowarzyszenie organizowało we własnym zakresie szereg Seminariów i wykładów dotyczących polskiego mleczarstwa:

- Podjęto decyzję o szkoleniu nt. bakterii przetrwalnikujących w mleczarstwie. KSM wystąpiło do Institut Technique du Gruyère Plateforme Alimentée oraz Fédération des Producteurs de Lait we Francji o udostępnienie materiałów i zezwolenie na ich przetłumaczenie i rozpowszechnienie wśród uczestników szkolenia.

- W dniu 27 - 29.06.2006 roku odbyła się Konferencja „NOWA STRATEGIA ROZWOJU POLSKIEGO MLECZARSTWA” z wyjazdem do zakładów duńskich pod przewodnictwem prof. dr hab. Andrzeja Babuchowskiego, w tym czasie Sekretarza Stanu Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Na konferencji omówione najważniejsze aktualne i perspektywiczne problemy nurtujące europejskie mleczarstwo z możliwością wypracowania nowej strategii rozwoju polskiego mleczarstwa i polskiego stanowiska w wielu kwestiach związanych z mechanizmami rynkowymi przy wykorzystaniu doświadczeń duńskich. Ponadto dokonano i wymiany poglądów na temat interesujących nas problemów mleczarstwa Danii, Szwecji i światowy i unijny rynek mleka. Problematykę tą przedstawił Dyrektorem Zakładu w Slagelse wchodzący w skład jednej z największych na świecie spółdzielni duńsko – szwedzkiej ARLA FOOD.
- W dniach 18 - 19.11.2004 roku Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy zapoczątkowało **szkolenie służb laboratoryjnych** ukierunkowujące prace laboratoriów zakładowych w celu uwiarygodnienia i uznawania przez odbiorców zewnętrznych wyników badań surowca i przetworów mlecznych. Tematem pierwszego szkolenia był „System, jakości badań w laboratoriach zakładowych badających mleko i przetwory mleczne”. W roku 2005 i 2006 szkolenia odbywały się w Centrum Szkoleniowo Konferencyjnym „Sch” w Warszawie - Miedzeszynie, ul. Odrębna 4, w Centrum Konferencyjno – Szkoleniowym „BOSS” Sp. z o.o. w Warszawie, ul. Żwanowiecka 20. W roku 2007 i 2008 realizowane były szkolenia „wyjazdowe”. Dnia 30.01.2007 w ZM Hochland w Węgrowie, odbyło się szkolenie z zakresu „Technologia produkcji kiszonek dla bydła” prowadzone przez dr hab. Zbigniew Podkówa z Akademii Techniczno - Rolniczej w Bydgoszczy. Prowadzone były również szkolenia z zakresu - „Obecności przetrwalników bakterii fermentacji masłowych w kiszonkach oraz mleku surowym”, „Bakterie fermentacji masłowej a jakość serów dojrzewających”.

Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy w omawianym okresie było inicjatorem i współuczestnikiem wielu spotkań i seminariów, oto niektóre z nich:

- III - Forum w Augustowie w dn. 10 - 11 września 2005 zorganizowanego przez SM MLEKPOL. Podczas Forum, które odbyło się pod hasłem „**Polska spółdzielczość mleczarska w Unii Europejskiej – szanse i zagrożenia**” omówiona została kondycja polskiego mleczarstwa, koncentracja spółdzielni i jej efekty, a także nowe regulacje prawne mające wpływ na funkcjonowanie spółdzielni mleczarskich. Były poruszane tematy związane z kwotowaniem, mlekiem dla szkół. Referaty przedstawili m.in. prezes E. Borawski, prof. A. Babuchowski, prof. J. Mikuła, prof. S. Stańko, dr Elżbieta Nitecka,

- IV - Forum Polskiej Spółdzielczości Mleczarskiej w Augustowie, odbyte w dniach 28 – 30.09.2006 na temat „Polska spółdzielczość mleczarska w Unii Europejskiej – szanse i zagrożenia”,
- V - Forum odbyte dniami 27 – 29 września 2007 roku na temat „Polska spółdzielczość mleczarska w Unii Europejskiej – szanse i zagrożenia”. W programie debaty wystąpił Stanisław Kamiński, prezes Agencji Rynku Rolnego z wystąpieniem „Możliwości wsparcia rynku mleka i produktów mleczarskich w ramach Wspólnej Polityki Rolnej”,
- VI - Forum odbyte w dn. 25 - 27 września 2008 roku uczestnicy debatowali na temat jak rok wcześniej „Polska spółdzielczość w Unii Europejskiej – szanse i zagrożenia”.

Współpraca Międzynarodowa. Należy odnotować:

- udział w Walnym Zebraniu AEDIL i imprezach towarzyszących w Finlandii – maj 2005 uczestniczyła Anna Tarczyńska,
- udział w posiedzeniu Zarządu AEDIL we Freiburgu w dn. 16-18.09.2005,
- udział w posiedzeniach Komitetu ds. handlu i gospodarki oraz udział w posiedzeniu Zarządu AEDIL uczestniczyli K. Ciesielski i W. Tomaszewski. Przedmiotem posiedzenia Zarządu było przygotowanie od strony formalnej listu intencyjnego i programu, który mógłby być finansowany przez program Leonardo da Vinci w zakresie opracowania standardów dla zawodu mleczarskiego w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- udział w odbytym Walnym Zebraniu i posiedzeniu Zarządu AEDIL w Bolzano w dniach 21 – 23.06.2009,
- udział w Konferencji nt. mastitis w Maastricht w Holandii z uczestnictwem H. Markiewicza,
- udział w posiedzeniu Zarządu i Walnym Zebraniu AEDIL w Bremen (Niemcy) w dniach 20 - 23 września 2007 r. uczestniczył Wojciech Derengiewicz i Marek Dyba. Walne Zebranie AEDIL poświęcone było między innymi sprawom związanych z realizacją programu Leonardo da Vinci, prace z funkcjonowaniem tytułu zawodu mleczarza w Unii Europejskiej. Program został zatwierdzony na lata 2007 - 2009. Drugi temat, który był poruszany to organizacja kursów z zakresu mleczarstwa. Z ramienia Polski do współpracy została wydelegowana Pani Sylwia Tarczyńska z Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego. Na posiedzenie Zarządu AEDIL i Grupy Sterującej programem Leonardo da Vinci w Berlinie w dniach 17-21.01.2009 roku uczestniczyli Wojciech Derengiewicz, Marek Dyba, Hanna Zaręba,
- W dniach 16 - 18.01.2008 w Danii odbyło się zebranie robocze ekspertów programu Leonardo da Vinci finansowanego z UE na temat roli i zadań AEDIL w kształceniu kadr dla mleczarstwa europejskiego z udziałem dr Sylwii Tarczyńskiej jako przedstawiciela Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy,
- W specjalistycznym kursie organizowanym w dniach 1 - 9.11.2008 pod auspicjami AEDIL w Dalum (Dania) na temat technik membranowych w produkcji serów

uczestniczyli Chociłowska – Chołuj i Lech Dębowski z OSM w Łowiczu, Marek Dyba z Centrum Kształcenia Praktycznego we Wrześni, Jarosław Kowalik z Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego,

- W posiedzeniu Stałego Komitetu ds. handlu i ekonomiki i sekcji administracyjnej EDA w Brukseli w lutym 2006 roku uczestniczył, jako przedstawiciel Stowarzyszenia prof. Andrzej Babuchowski,
- Udział Przedstawiciela Stowarzyszenia w Kongresie EDA w Kopenhadze w dn. 21 - 23 września 2006 roku,
- W Walnym Zebraniu EDA i Europejskim Szczycie Mleczarskim w dn. 17 - 20.10.2007r. Pradze uczestniczyli Andrzej Babuchowski i Tadeusz Nadrowski,
- W posiedzeniu komitetu ds. handlu i ekonomiki (WTO) i sekcji administracji oraz coroczne spotkanie władz europejskich i członków EDA w dn. 10.01.2008 r. ze strony Stowarzyszenia udział brali Joanna Chociłowska – Chołuj z Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej z Łowicza i Tadeusz Nadrowski ze Spółdzielni Mleczarskiej w Ostrołęce,
- W corocznym spotkaniu członków EDA z przedstawicielami Komisji Europejskiej w dniach 15.01.2009 w Brukseli uczestniczył prof. Andrzej Babuchowski. Walnym Zebraniu EDA i Kongresie Mleczarski w Porto w Portugalii w dniach 14 - 18.10.2008 uczestniczyli Klemens Ciesielski i Wojciech Derengiewicz. W drodze powrotnej uczestniczyli w spotkaniu z przedstawicielami francuskiej spółdzielczości mleczarskiej w dniach 21 - 22.10.2008 w Paryżu. Podczas spotkania szczególną uwagę zwrócono na sytuację na światowym rynku mleka,
- Przedstawiciele Stowarzyszenia uczestniczyli w obchodach 100-lecia Niemieckiego Związku Mleczarzy w Bremie. W ramach tego jubileuszu zwiedzali serownię Nordmilch Werk Edeweicht, która dużą część swojej produkcji przeznacza na eksport do Ameryki Południowej.

Krajowe Stowarzyszenie zgłosiło udział w działaniach wspomagających uczestnictwo w 6 Programie Ramowym UE (6 PR) w 2006 r., poprzez utworzenie Branżowego Punktu Kontaktowego, koordynowanych przez Polską Platformę Technologiczną Żywności. Celem tych działań to opracowanie Strategicznej Agendy Badawczej dla Polskiej Platformy Technologicznej Żywności, kontynuacja współpracy z Europejską Platformą Technologiczną Żywność dla Życia, jak również prowadzenie szkoleń w zakresie przygotowania do składania wniosków o dofinansowanie. Prezes Zarządu KSM dr inż. Klemens Ciesielski na pierwszym posiedzeniu Komitetu Społecznego „Żywność i żywienie w XXI wieku” w dniu 27.04.2009 r został jego przewodniczącym. Projekt ten był współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W omawianym okresie zasługuje na uwagę:

- ❖ Kontynuowanie współpracy z Radą Gospodarki Żywnościowej grupującej przedstawicieli całego sektora żywnościowego,
- ❖ Podjęcie Uchwały Zarządu w dniu 30.09.2005 o powołaniu na pełnomocnika Zarządu mgr inż. Hanny Bogdańskiej – Zaręba z wpisem do KRS,
- ❖ W dniach 6 - 17.03.2006r we Francji odbyło się specjalistyczne szkolenie serowarów serów miękkich pod auspicjami Europejskiego Związku Mleczarzy AEDIL z udziałem Polaków,
- ❖ Krajowe Stowarzyszenie współuczestniczyło w opiniowaniu materiałów z zakresu mleczarstwa prezentowanych przez Przedstawicieli Polski / Macieja Fedaka z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi/ prezentowanych na posiedzeniach Komitetu Zarządzającego ds. mleka i przetworów mlecznych przy UE,
- ❖ Podczas trwania POLAGRA w Poznaniu w dniach 21 - 23.09.2005 wydano folder o KSM, który był dostępny w stoisku RGŻ oraz informację o naszej działalności zamieszczono w „Wiadomościach Targowych”,
- ❖ Stowarzyszenie wspólnie z Polskim Komitetem FIL / IDF zorganizowało spotkanie w dniu 14.12.2005 roku poświęcone aktualnej sytuacji światowego mleczarstwa ze szczególnym uwzględnieniem problematyki negocjacji z WTO. Referat wygłosił prof. dr hab. Andrzej Babuchowski,
- ❖ Z dniem 2 stycznia 2006 r. Instytut Mleczarstwa został postawiony w stan likwidacji. Krajowe Stowarzyszenie pomogło w wytypowaniu odpowiedniego kandydata na stanowisko likwidatora (b. członek KSM mgr inż. Henryk Rogiński),
- ❖ Członek naszego Stowarzyszenia prof. Andrzej Babuchowski, który w styczniu 1996 został powołany na Sekretarza Stanu - wiceministra rolnictwa od listopada 2007 roku do końca lipca 2015 pełnił funkcję Radcy Ministra, Stałego Przedstawicielstwa Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej w Brukseli,
- ❖ Przedstawiciele Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy uczestniczyli w I Forum Rynku Spożywczego **„Rynek Spożywczy – europejskie i światowe wyzwania – Polska perspektywa”** w dniach 11.12.2008 roku w Warszawie,
- ❖ W dniu 4.09.2008 roku wyemitowany został w audycji TVN UWAGA, pt. „Czy wiesz co jesz? Cała prawda o mleku”. Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy wyraziło swoją głęboką dezaprobatę dla tego programu uważając przedstawiony materiał za krzywdzący dla całej branży mleczarskiej i godzący w jej dobre imię i wraz z bratnimi organizacjami branżowymi wystosowało natychmiast po wyemitowaniu tego programu do dyrektora TVN Pana Edwarda Miszczaka pismo, w którym przedstawiono stanowisko sektora mleczarskiego domagając się rzetelnej i uczciwej informacji o mleku i produktach mlecznych w programie „Uwaga” lub innym o podobnej oglądalności oraz propozycję spotkania przedstawicieli branżowych organizacji z Zarządem TVN,

- ❖ W dniach 16 - 19.09.2008 odbyły się w Poznaniu Targi POLAGRA, podczas których uczestnicy brali udział w Krajowym Szczycie Mleczarskim organizowanym przez (jeszcze wówczas członka KSM) prof. Michała Sznajdera, składającego się z dwóch bloków tematycznych: nowe technologie dla mleczarstwa i e-biznes w mleczarstwie,
- ❖ Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy będąc w składzie Komitetu Organizacyjnego 105 – lecia Szkoły Mleczarskiej w Rzeszowie dokonało wsparcia finansowego,
- ❖ Zarząd Krajowego Stowarzyszenia na zebraniu w dniu 11.02.2008 roku podjął współpracę z firmą FC Horyzont reprezentowaną przez prof. M. Sznajdera - dziekana Wydziału Społeczno – Ekonomicznego Akademii Rolniczej w Poznaniu.

Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy w omawianym okresie przyznało **Nagrodę Nauczyciela Roku** nauczycielom jak niżej:

- w roku 2006 Nauczycielem Roku została po raz drugi **Regina Szurno** z Zespołu Szkół Spożywczych w Białymstoku,
- w roku 2007 na XXXIII Konkursie i w 2008 r. na XXXVI nagrodzona została **Grażyna Kajurek** z Zespołu Szkół Spożywczych w Wysokiem Mazowieckiem.

W roku 2009 **Monika Naruszko** z Zespołu Szkół Nr 3 im. Bogdana Chełmickiego w Rypinie za kierowanie przygotowaniem uczniów uwieńczone zajęciem przez nich I miejsca w XXXV Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie.

W stałym kalendarzu działalności Stowarzyszenia jest organizowanie **Ocen Produktów Mleczarskich**, a w omawianym okresie zorganizowano:

- III Krajowa Ocena Mleka Spożywczego II kwartał 1988 roku,
- XIV Krajowej Oceny Masła i mlecznych Nowości Rynkowych w II kwartale 2009 roku. z podsumowaniem i wręczenie wyróżnień podczas II Euroforum Polskiego Mleczarstwa w Słubicach,
- XXII Krajowa Ocena Serów i Mlecznych Nowości Rynkowych odbywająca się w maju 2007 roku.

Drugą stałą działalnością Stowarzyszenia to współudział z Krajową Komisją Mleczarską w organizacji wyjazdów na Kongres, sesje FIL/IDF.

W tym okresie przedstawiciele polskiego mleczarstwa brali udział:

- W rocznej sesji FIL / IDF w Vancouver. Skład polskiej delegacji to A. Surażyński A. Babuchowski, A. Stelmaszyński, J. Turowski i W. Pietrykowska. Pani Wanda została oficjalnie przedstawiona na Światowym Szczycie Mleczarskim jako Sekretarza PK FIL/IDF,
- Tydzień Nauki i Technologii Mleczarskiej i posiedzenie Stałego Komitetu nauka i technologia mleczarska, w Cambridge, Wlk. Brytanii uczestniczyli A. Babuchowski i A. Surażyński,

- Udziału przedstawicieli PK FIL/ IDF na Światowym Szczycie Mleczarskim z okazji sesji FIL/IDF w roku 2007 w Dublinie w dn. 27.09 – 6.10.2007 roku uczestniczyli Andrzej Babuchowski, Aleksander Surażyński i Antoniego Stelmaszyński,
- Udział w Światowym Szczycie Mleczarskim FIL / IDF w Szanghaju w dniach 24 - 28.10.2008 roku,
- Uczestnictwo w Światowym Szczycie Mleczarskim FIL/IDF w Meksyku w dn. 9 - 18.11.2008 z udziałem Jan Dąbrowski, Andrzej Lenart, Antoni Stelmaszyński i Stefan Ziajka.

Na dzień 31.12. 2008 r. ilość członków naszej organizacji wynosi 122 osoby. Obradami Walnego Zebrania sprawozdawczo – wyborczego odbytego w dniu 1 lipca 2009r. w Słubicach zakończono kolejny czteroletni okres działalności wyborem nowych władz Stowarzyszenia.

VI.6. Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy w latach 2009 - 2013

Na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo – Wyborczym Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy, które odbyło się w dniu 1 lipca 2009 roku w Słubicach dokonano wyboru władz Stowarzyszenia. W skład Zarządu weszli **Klemens Ciesielski** - Prezes Zarządu, Wojciech Derengiewicz i Szczepan Skomra – Wiceprezesi, Hanna Bogdańska – Zaręba, Antoni Stelmaszyński, Zdzisław Szczech i Stefan Ziajka - członkowie. Zastępcami członków Zarządu zostali wybrani Jan Pikul, Józefa Chrzanowska, Andrzej Szczepański i Andrzej Lenart. Komisja Rewizyjna została wybrana w składzie Włodzimierz Cichosz, Maria Czwojdrak i Jan Dąbrowski, a zastępcami zostali Natalia Kaim i Benon Katafiasz. Przewodniczącą Sądu Koleżeńskiego została Danuta Tomaszewska, członkami - Jan Cierliński i Halina Dutkiewicz, a zastępcami członków - Aleksander Nowakowski i Nina Mojsak.

Od początku nowej kadencji Zarząd między innymi zajmował się tematyką kształcenia kadr dla przetwórstwa mleka. Została opracowana ankieta przez Marka Dybę dla zakładów mleczarskich, z której winna wynikać odpowiedź czy przemysł jest zainteresowany kształceniem kadr na poziomie szkół ponadgimnazjalnych i jakie wymagania są stawiane ze strony przemysłu absolwentom tych szkół. Członkowie Zarządu ocenili, że poziom kadr mleczarskich jest niezadowalający; dotyczy to również poziomu uczestników Turnieju Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie.

W kształceniu kadr na potrzeby mleczarstwa w kraju odczuwa się brak specjalistycznych szkół kształcących mleczarzy, kształcenie ogólne wypiera kształcenie specjalistyczne, mniejsze zainteresowanie młodzieży edukacją w zawodach spożywczych, malejąca ilość absolwentów szkół spożywczych, brak ośrodków szkolenia praktycznego, małe zainteresowanie zakładów mleczarskich kształceniem zawodowym.

Tematyka kształcenia omawiana była w kolejnych latach i w oparciu o doświadczenia innych krajów szczególnie Danii próbowano przedstawić propozycję

szkolenia podstawowej i średniej kadry technologicznej dla potrzeb mleczarstwa uwzględniając takie czynniki, jak szybki postęp techniczny i technologiczny, koncentrację i specjalizację produkcji, szerszy asortyment, zmniejszenie ilości pracowników biorących udział w procesie produkcyjnym i zdecydowanie malejącą ingerencję pracowników w proces produkcyjny. Kształcenie mleczarzy w Polsce powinno odbywać się w ścisłym związku z zakładami mleczarskimi poprzez tworzenie szkół przyzakładowych (poziom zasadniczy) i średnich w zasięgu dużych i nowoczesnych zakładów przetwórstwa mleka.

Również istotne jest wprowadzenie zmian w programach nauczania, które będą niosły więcej treści technicznych z zakresu m.in. elektroniki, automatyki. Ważnym elementem ciągle aktualnym jest doskonalenie zawodowe mleczarzy, które może mieć różnorodny przebieg szkolenia zawodowego (technologiczne, mechaniczne) w zakładzie mleczarskim i w firmach produkujących m.in. urządzenia, maszyny, sprzęt, dodatki do żywności, umożliwienie zdawania egzaminów kwalifikacyjnych przez pracowników na tytuł zawodowy (dawniej robotnik wykwalifikowany), tytuł mistrza potwierdzony wpisami do Europaszportu wykształcenia zawodowego. Stowarzyszenie skutecznie podjęło inicjatywę przywrócenia zawodu technika mleczarza na listę zawodów Ministerstwa Edukacji Narodowej.

W roku 2012 przestało istnieć ostatnie technikum w Białymstoku przygotowujące uczniów do zawodu mleczarskiego. W miesiącu lutym 2013 roku odtworzono pracownię technologii mleczarskiej w Centrum Doskonalenia praktycznego we Wrześni. W marcu 2014 roku ruszyły pierwsze kursy w zakresie podstawowym z techniki i technologii mleka.

Wspólne przedsięwzięcia Organizacji Mleczarskich

W dniu 3.11.2009 roku z inicjatywy Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich – Związku Rewizyjnego, Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy, Polskiej Izby Mleka, Związku Prywatnych Przetwórców Mleka i Federacji Związków Zawodowych Pracowników Mleczarstwa w Polsce i w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi odbyło się pierwsze spotkanie przedstawicieli branży mleczarskiej z sieciami handlowymi. W rozmowach uczestniczyli też przedstawiciele strony rządowej – minister Zofia Krzyżanowska i Bogumiła Kasperowicz z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Magdalena Pieńkowska i Krzysztof Partyka z Ministerstwa Gospodarki. Spotkanie poświęcone było nieuczciwym praktykom stosowanym przez sieci handlowe wobec dostawców z branży mleczarskiej. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele sieci Kaufland, Bomi, Lidl Polska, Delikatesy Centrum i Euro Cash. Rozmowy z sieciami poprzedzone były spotkaniami i wymianą korespondencji pomiędzy organizacjami branży mleczarskiej, które ze swojego grona wyłoniły grupę reprezentantów pod przewodnictwem **Andrzeja Szczepańskiego** oraz ustaliły

priorytetowe tematy do dyskusji. Tematy, na jakich skupiono się w głównej części dyskusji to:

- stosowanie przez sieci szeregu praktyk, które zgodnie z ustawą o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji z dnia 16 kwietnia 1993 roku oraz z czterema już orzeczeniami Sądu Najwyższego stanowią czyny nieuczciwej konkurencji,
- opłaty dodatkowe, potocznie zwane półkowymi, ponoszone z tego tytułu przez dostawców,
- terminy płatności, czyli stosowanie przez sieci klauzul w umowach, które umożliwiają wydłużanie terminów płatności poza obowiązujący ustawowy 30-dniowy termin,
- sprawa rozszerzania marek własnych sieci,
- obrotu paletami. Jest to niezwykle ważny problem z punktu widzenia producenta jak też sieci, dlatego zdaniem organizacji jest tu konieczna interwencja ministra rolnictwa lub ministra gospodarki, by ustawowo wyeliminować proceder nielegalnego obrotu paletami,
- zachowanie w sprzedaży przez sieci proporcji pomiędzy produktem polskim a importowanym.

Przetwórcy zaproponowali utworzenie wspólnie z sieciami dokumentu nazwanego roboczo „Zasady dobrych praktyk handlowych”, które regulowałyby warunki współpracy nie wchodząc przy tym w szczegóły umów handlowych zawieranych pomiędzy dostawcą a siecią. Zasady powinny wyeliminować nieuczciwe praktyki stosowane dotychczas przez sieci.

Minister Zofia Krzyżanowska poinformowała, że Grupa Wysokiego Szczebła powołana przez ministrów rolnictwa krajów UE zajmuje się obecnie tematyką regulacji prawnych na poziomie łańcucha żywnościowego, w tym także sieci handlowych. Temat ten był też przedmiotem zainteresowania Ministra Gospodarki. Premier Pawlak, obok Ministra Sawickiego bardzo aktywnie włączy się w rozmowy prowadzone pomiędzy sieciami a dostawcami branży mleczarskiej.

Temat współpracy z dużymi sieciami handlowymi na bieżąco był omawiany na posiedzeniach Zarządu Stowarzyszenia i konsultowany z organizacjami mleczarskimi.

III Forum Polskiego Mleczarstwa odbyło się w dniach 26 - 29 maja 2010 roku w Olsztynie o połączone z podsumowaniem XXIII Krajowej Oceny Serów i Twarogów i Mlecznych Nowości Rynkowych oraz z obchodami 65 – lecia Wydziału Nauki o Żywności Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego. Organizatorami byli Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy, Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich Związek Rewizyjny, Związek Polskich Przetwórców Mleka. Polski Komitet FIL/IDF, Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego Spółdzielni Mleczarskich LACPOL Sp. z o.o. Wydział Nauki o Żywności Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego. W przeddzień odbyło się uroczyste posiedzenie Rady Wydziału Nauki o Żywności UWM w Olsztynie i otwarcie III EUROFORUM Polskiego Mleczarstwa. Zwiedzano działy produkcyjne

Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Giżycku połączone z seminarium serowarskim w Rynie, na którym firmy ALPMA i OBRAM prezentowały najnowsze rozwiązania w technice i technologii serowarskiej. Tematyka przedstawiona na III Euroforum Polskiego Mleczarstwa to:

- wspomnienie o prof. Janie Licznieskim – prof. dr hab. Julian Gawęł, aktualna problematyka mleczarska w pracach Komisji i Unii Europejskiej. Stan prac Grupy Wysokiego Szczepu ds. Mleczarstwa – prof. Andrzej Babuchowski, Minister Radca przy Stałym Przedstawicielstwie Polski przy Unii Europejskiej - stan i perspektywy rozwoju serowarstwa – prof. dr hab. Arnold Reys,
- jubileusz Przeglądu Mleczarskiego – dr hab. Zygmunt Zander, prof. UWM,
- postęp w pakowaniu serów dojrzewających i twarogowych – prof. dr hab. Helena Panfil-Kuniewicz,
- sery w polskiej tradycji kulinarnej – prof. dr hab. Jerzy Borowski,
- produkty mleczne a zdrowie – wybrane aspekty – prof. dr hab. Lidia Wądołowska,
- historia Krajowych Ocen i rola KSM w rozwoju branży – dr Klemens Ciesielski.

IV Euroforum Polskiego Mleczarstwa odbyły się dniach 19 - 23 maja 2011 roku w Lublinie zorganizowane przez Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy, Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich Związek Rewizyjny, Związek Polskich Przetwórców Mleka, Związek Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polski Komitet FIL/IDF. W czasie trwania Euroforum podsumowano wyniki XV Krajowej Oceny Masła i Mlecznych Produktów Wysokotłuszczowych. W tym samym czasie miało miejsce Zebranie Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL - IDF.

Otwarcia seminarium dokonał Rafał Stachura Prezes Lubelskiego Związku Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Podczas trwania obrad przedstawiono:

- ❖ **prezentację przemysłu mleczarskiego Holandii ze szczególnym uwzględnieniem produkcji i obrotu masłem - Daan Wagter - CSK Holandia,**
- ❖ **aktualną sytuację w europejskim i niemieckim mleczarstwie - Marcin Preidl Verband der Deutschen Milchwirtschaft,**
- ❖ referat na temat zastosowania dwutlenku chloru do dezynfekcji na **przykładzie stosowania w Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Krasnymstawie,**
- ❖ kierunki modyfikacji Wspólnej Polityki Rolnej i jej finansowanie w latach 2014 – 2020 ze szczególnym uwzględnieniem mleczarstwa - prof. dr hab. Andrzej Babuchowski,
- ❖ **wpływ handlu składnikami mleka na ceny mleka surowego - prof. dr hab. Michał Sznajder z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu,**
- ❖ **produkty wysokotłuszczowe i napoje fermentowane – kierunki rozwoju nowych technologii i tendencje rynku - Józef Żuraw,**
- ❖ **produkcja masła metodą NIZO i kalendarium prac nad legislacją tej metody w Polsce - prof. dr hab. Bogusław Staniewski, Piotr Zgórzyński i Cecylia Rakowska z CSK,**

- ❖ alternatywne metody oceny masła - prof. dr hab. Bogusław Staniewski,
- ❖ żywność funkcjonalna -prof. dr hab. Stefan Ziajka,
- ❖ prezentację nowych specjalnych dodatków do wyrobów mleczarskich takich jak jogurty greckie, puddingi, desery, panna cotta, śmietany bez stabilizatorów i maślanki - CSK Polska,
- ❖ raport z badań porównawczych jakości masła i mlecznych produktów wysokotłuszczowych - Hanna Bogdańska – Zaręba, Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy.

V Euroforum Polskiego Mleczarstwa odbyło się w dniach 28 - 31maja 2012 roku w Dolsku. Współorganizatorami byli: Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy, Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich Związek Rewizyjny, Związek Polskich Przetwórców Mleka. Polski Komitet FIL/IDF, Spółdzielnia Mleczarska w Gostyniu, Spółdzielnia Mleczarska „Lazur”.

Tematem przewodnim seminarium - V Euroforum Polskiego Mleczarstwa była technologia i technika produktów objętych VII Krajową Oceną Koncentratów Mlecznych i Produktów Mleczarskich o Przedłużonej Trwałości oraz aktualna problematyka krajowego i europejskiego mleczarstwa. Zwiedzono nowoczesne zakłady mleczarskie w Gostyniu i w Nowych Skalmierzycach. W „Lazurze” zaprezentowano zrobotyzowaną linię firmy ALPMA do produkcji serów z przerostem pleśni. W programie V Euroforum Polskiego Mleczarstwa odbyło się otwarte zebranie Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej (PK MFM) pod przewodnictwem prof. dr hab. Andrzeja Babuchowskiego z następującą tematyką spotkania:

- „Aktualna sytuacja w europejskim i światowym mleczarstwie” – przedstawiona przez Marek Murawski z Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich,
- „Zmiany Wspólnej Polityki Rolnej ze szczególnym uwzględnieniem mleczarstwa oraz wdrażanie Pakietu Mlecznego” - prof. dr hab. Andrzej Babuchowski,
- Omówienie programu i zadania Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL/IDF.

Podczas trwania V Euroforum odbyły się dwie sesje wyjazdowe do Spółdzielni Mleczarskiej w Gostyniu i Zespołu Szkół Rolniczych i Izbie pamięci Edmunda Bojanowskiego w Grabonogu. Podczas sesji wysłuchano wystąpień prezesa Grzegorza Grzeszkowiaka pt. „130-lecie spółdzielczości mleczarskiej w Wielkopolsce i jej wpływ na poprawę jakości i prestiż przetwórstwa mleka w społeczeństwie polskim.” oraz przedstawiono nowe możliwości w procesie mieszania w przepływie przez firmę TETRA PAK.

W Spółdzielni Mleczarskiej „LAZUR” w Nowych Skalmierzycach wysłuchano wystąpienia prezesa Zarządu Zenona Michasia oraz przedstawicieli ECOLAB - Piotr Laboga i NALCO - Mariusz Jeruzalskiego pt. „Wspólny cel. Wspólna wizja. Jedna firma”.

Podczas obrad Euroforum wysłuchano ponadto kilku wystąpień:

- ✓ „Mleko spożywcze o przedłużonej trwałości i trwałe – innowacje technologiczno – techniczne w aspekcie jakości” przedstawione przez dr inż. Maria Czerniewicz z Wydziału nauki o Żywności, Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie.
- ✓ „Zmiany zachodzące podczas ogrzewania i przechowywania mleka UHT” prelegentem był prof. dr hab. Jan Pikul, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu.
- ✓ „Rola maszyn pakujących Ultra Clean /Extra Clean i opakowań Pure – Pak w przypadku produktów ESL”. Referat wygłoszony przez Piotra Leowskiego przedstawiciela firmy ELOPAK S.A.
- ✓ „Doświadczenie i innowacje” - Jarosław Trębski, GEA Process Engineering.
- ✓ „Mikrobiologia prognostyczna w przemyśle mleczarskim” – prof. dr hab. Stefan Ziajka, UWM Olsztyn.

VI Euroforum Polskiego Mleczarstwa odbyło się w dniach 14 - 17 maja 2013 roku w Białowieży. Organizatorzy Euroforum: Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy wraz z Krajowym Związkiem Spółdzielni Mleczarskich, Polskim Komitetem FIL/IDF, Związkiem Polskich Przetwórców Mleka. Równolegle w tym samym czasie odbyło się podsumowanie XXIV Krajowej Oceny Serów i Twarogów, Walne Zebranie Sprawozdawczo – Wyborcze Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy i Sprawozdawczo – Wyborcze Zebranie PK FIL/IDF.

W ramach VI Euroforum Polskiego Mleczarstwa odbyło się otwarte zebranie Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej (PK MFM) pod przewodnictwem prof. dr hab. Andrzeja Babuchowskiego. Wiodący temat spotkania to problematyka Wspólnej Polityki Rolnej w części dotyczącej mleczarstwa. Seminaria VI Euroforum poświęcone było głównie problematyce serów i twarogów, a przedstawione wystąpienia to:

- Technika i technologia produkcji serów dojrzewających oraz Technika i technologia produkcji serów twarogowych przedstawiona przez Józefa Żurawia,
- Bezformowa produkcja serów twarogowych przedstawiona przez Jana Wiśniewskiego - OBRAM,
- Peptydy bioaktywne w produktach mleczarskich, aspekty molekularne, biologiczne i metodologiczne przedstawione przez Jerzego Dziubę,
- Standaryzacja białka / kazeiny w mleku serowarskim przy pomocy ultrafiltracji/ mikrofiltracji – dane z praktyki, porównanie systemów i korzyści - Ralf Bruch przedstawiciel firmy ALPMA,
- Formy do produkcji serów –Frederic Delacour, SERVI –DORYL.

Wysłuchano wystąpienia Andrzeja Szczepańskiego na temat relacji handlu a przetwórcami mleka w Polsce.

Prof. dr hab. Bogusław Staniewski omówił rolę prof. dr hab. Zbigniewa Śmietany w rozwoju wydziału, uczelni, regionu i polskiego sektora mleka.

W programie VI Euroforum Polskiego Mleczarstwa tradycyjnie już miała miejsce sesja wyjazdowa do zakładów mleczarskich. Tym razem zwiedzano zakłady mleczarskie OSM w Hajnówce i Bielsku Podlaskim (SM Mlekovita i SM Bielmlek).

Seminaria i szkolenia organizowane przez Stowarzyszenie:

- Specjalistyczne 2-dniowe warsztaty szkoleniowe marzec 2010 w Warszawie na temat **„System zarządzania jakością i doskonalenie kompetencji technicznych w laboratoriach mleczne, zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2005”**.
- W październiku 2011 roku w Warszawie odbyło się szkolenie na temat **„Zapewnienie jakości badań mikrobiologicznych w zakładowym laboratorium przemysłu mleczarskiego”**.
- Październik 2011 w Warszawie dwudniowe szkolenie na temat **„Zapewnienie jakości badań mikrobiologicznych w zakładowym laboratorium przemysłu mleczarskiego”**.
- Trzydniowe szkolenie przeznaczone dla kierownictwa i pracowników laboratoriów surowcowych i mikrobiologicznych na temat: **„Doskonalenie pracy zakładowego laboratorium mikrobiologicznego.”** Warszawa marzec 2012.
- Trzydniowe specjalistyczne warsztaty szkoleniowe w październiku 2012 roku w Ciechocinku na temat **„Nadzór nad wyposażeniem i zapewnienie spójności pomiarowej w laboratorium mikrobiologicznym z przeznaczeniem dla pracowników zakładowych laboratoriów mikrobiologicznych**.
- **W dniach 5 – 7 marca 2013 r. w Klinice Uzdrowiskowej „Pod Tężniami” w Ciechocinku, odbyły się szkolenie na temat „System zarządzania jakością w laboratoriach badających mleko surowe i przetwory mleczne”**.

Powyższe warsztaty są cyklicznym, mającym już wyrobioną pozytywną opinię, rokrocznie prowadzonym przez Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy przedsięwzięciem poszerzającym wiedzę przedstawicieli laboratoriów badawczych w zakresie zapewnienia jakości wyników badań fizyko - chemicznych i mikrobiologicznych. Warsztaty prowadzone są przez ekspertów z tych dziedzin, dobrze znających problemy zarządzania jakością w laboratoriach badających mleko surowe i przetwory mleczne cieszących się uznaniem słuchaczy za ich wysokie umiejętności dydaktyczne i praktyczne.

Współpraca Międzynarodowa

- W posiedzeniu Zarządu AEDIL w Paryżu w dniach 10 – 13 grudnia 2009 roku połączonym z przyjęciem końcowego raportu ekspertów w ramach programu Leonardo da Vinci ze strony Stowarzyszenia uczestniczyli Sylwia Tarczyńska, Klemens Ciesielski i Marek Dyba. W posiedzeniu Zarządu AEDIL w Paryżu w dniach 9 -11 grudnia 2009 roku udział wzięli Klemens Ciesielski, Wojciech Derengiewicz, Marek Dyba i Sylwia Tarczyńska. Podsumowano realizację programu finansowanego ze środków Unii Europejskiej Leonardo da Vinci.

- W Walnym Zebraniu AEDIL w Sztokholmie w czerwcu 2011 roku uczestniczyli Klemens Ciesielski i Marek Dyba. Podczas zebrania omawiana była koncepcja szkolenia zawodowego w branży mleczarskiej. Ustalono również, że kolejne Walne Zebranie AEDIL odbędzie się w dniach 9 - 13 maja 2012 roku w Wielkiej Brytanii. W tym Walnym Zebraniu uczestniczyli prezes Klemens Ciesielski, Sylwia Tarczyńska i Marek Dyba. Na spotkaniu ustalono termin i miejsce następnego Walnego Zebrania AEDIL, które będzie połączone z obchodami 120 -lecia Niemieckiego Związku Mleczarstwa w październiku 2013 roku w Monachium. W wydarzeniu tym uczestniczyła polska delegacja w składzie Hanna Bogdańska - Zaręba, Marek Dyba, Jarosław Kowalik, Aleksander Nowakowski i Tadeusz Proczek.
- Podczas Kongresu EDA w Bratysławie w dniach 6 - 10.09.2009 roku uczestniczyli przedstawiciele Stowarzyszenia w osobach Andrzej Lenart i Antoni Stelmaszyński.
- W dniach 8 - 9 lutego 2012 roku w Brukseli odbyła się konferencja na temat "Policy Conference on Saturated Fat and Dairy for Health" dotycząca nasyconych kwasów tłuszczowych i ich znaczenia żywieniowego oraz coroczny cocktail organizowany przez EDA z władzami organizacji i przedstawicielami KE. Na obu tych wydarzeniach Stowarzyszenie reprezentował dr Michał Smoczyński z UWM, Wydział Nauki o Żywności.

W omawianym okresie odnotować należy.

W związku z zapowiedzią zmniejszenia dopłat do mleka przeznaczonego dla szkół Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy wystąpiło w dniu 27.10.2009 roku z interwencją do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Marka Sawickiego. W wystąpieniu czytamy:

„Po niespełna dwóch latach „darmowej” dostawy mleka dla coraz większego grona uczniów szkół podstawowych nagle zmniejsza się dotację z potrzebnej sumy 202 mln zł do niespełna 89 mln zł. Ta druga suma nawet przy zmniejszeniu kosztów przetwórców i producentów maksymalnej ceny mleka spożywczego do 2 zł za 1 litr spowoduje redukcję ilości spożywanego mleka o połowę. Chcemy zwrócić uwagę, że tak pięknie rozwijająca się akcja mleka dla szkół ulegnie zahamowaniu, a troską państwa powinno być dbanie o rozwój zdrowia młodego pokolenia. Ten element powinien być uwzględniany w uzasadnieniu i skonsultowany z instytucjami odpowiedzialnymi za zdrowie publiczne”. Niższe spożycie pełnowartościowego mleka spożywczego przez polskie dzieci i młodzież wpłynie na zmniejszenie zapasów mleka w proszku i masła z którymi od wielu miesięcy boryka się Unia Europejska przekazując na te cele nieprzewidywane wcześniej środki z funduszy przeznaczonych na Wspólną Politykę Rolną. Ograniczenie z krajowego budżetu środków na akcję dla szkół spowoduje zmniejszenie spożycia mleka przez uczniów i równocześnie zmniejszy kwoty dotacji otrzymywanych na te cele z Unii Europejskiej i ten element też powinien być uwzględniony w uzasadnieniu z podaniem przewidywanego zmniejszenia ilości mleka dostarczanego do szkół i zmniejszonej dotacji z Unii Europejskiej. Naszym zdaniem jeszcze raz powinniśmy zrobić wszystko,

aby nie dopuścić do zmniejszenia spożycia mleka w placówkach oświatowych. Należałoby rozważyć, aby w ramach otrzymanej dotacji oprócz wersji zaproponowanej w rozporządzeniu podać opcjonalną wersję zachowującą pełne dostawy mleka we wszystkie dni nauki z częściową odpłatnością rodziców. Ta druga bardziej kłopotliwa wersja przyjęta przez dyrekcje szkół i pozostałych uczestników pomogłaby utrzymać dostawy na dotychczasowym poziomie i skorzystać ze środków Unii Europejskiej.

W dniu 4 grudnia 2009 roku z udziałem Prezesa Ciesielskiego odbyła się konferencja inauguracyjna projektu „Żywność i żywienie w XXI wieku - wizja rozwoju polskiego sektora spożywczego”. Organizatorem było istniejące od marca 2009 roku konsorcjum składające się z Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarstwa w Skierniewicach, Wydziału Biotechnologii i Nauk o Żywności Politechniki Łódzkiej, Instytutu Badań nad Przedsiębiorczością i Rozwojem Ekonomicznym przy Społecznej Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Zarządzania w Łodzi oraz Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKPOL” z Grajewa. W ramach projektu zorganizowana została ww. konferencja, której celem jest rozwój partnerstwa między nauką, gospodarką i administracją jako podstawy innowacyjnego rozwoju w zakresie żywności i żywienia.

W roku 2009 powstał **Instytut Innowacji Przemysłu Mleczarskiego Sp. z o.o.** w Mrągowie założycielem i właścicielem jest Spółdzielnia Mleczarska „Mlekpól” w Grajewie. Decyzją Ministra Gospodarki z dnia 16 września 2015 r. Instytut otrzymał status Centrum Badawczo-Rozwojowego (CBR). Instytut prowadzi działalność w zakresie prowadzenia prac badawczo - rozwojowych, wykonywaniu ekspertyz z dziedziny mleczarstwa oraz wykonywaniu profesjonalnych analiz laboratoryjnych dla przedsiębiorstw przemysłu mleczarskiego oraz podmiotów kooperujących z przemysłem mleczarskim.

Odbyły się kolejne IX, X, XI i XII **Targi Mleczarskie „Mleko-Expo”** w Warszawie organizowane przez Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich z licznym udziałem Zakładów przetwarzających mleko i firm pracujących na rzecz mleczarstwa.

Forum Polskiej Spółdzielczości VIII i XI odbyło się w Augustowie, z tematem przewodnim „Polska Spółdzielczość Mleczarska w Unii Europejskiej – szanse i zagrożenia” Kolejne X Forum Spółdzielczości Mleczarskiej „Polska spółdzielczość mleczarska w UE – szanse i zagrożenia” zorganizowane zostało przez Polską Izbę Mleka pod patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, który był honorowym gościem i odbyło się w dniach 27 - 29 września 2012 roku w na Zamku w Rynie. Przy okazji X Jubileuszowego Forum Spółdzielczości Mleczarskiej ogłoszone zostały wyniki VI Rankingu Spółdzielni Mleczarskich. Pierwsze miejsce w tej edycji rankingu zajęła Spółdzielnia Mleczarska MLEKPOL, II miejsce - OSM Piątek, a III - SM Gostyń. XI forum „Polska Spółdzielczość Mleczarska w Unii Europejskiej – szanse i zagrożenia” ponownie zostało zorganizowane w Augustowie w dniach 11 -12.09.2013 roku.

Zespół Szkół Spożywczych dawniej Szkoła Mleczarska w Rzeszowie w roku 2012 obchodziła jubileuszu 110-lecia.

W roku 2010 nastąpiła likwidacja szkoły i Centrum Kształcenia Praktycznego we Wrześni.

Wydział Technologii Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w roku 2012 obchodził 50-lecie swego istnienia.

W roku 2011 zostało uruchomione centrum edukacyjno - badawcze mleczarstwa z halą technologiczną im. prof. Stefana Poznańskiego w Olsztynie z zakresem kształcenia technologów mleczarstwa na miarę XXI wieku. Centrum powstało dzięki uczestnictwie UWM w Programie Rozwój Polski Wschodniej pt. „Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie zespołu laboratoriów edukacyjno-badawczych technologii, jakości i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności”. Pierwsze zajęcia w nowej „mleczarni” odbyły się już w listopadzie 2011 roku po uruchomieniu linii technologicznej. W nowej linii technologicznej znalazły się nie tylko wszystkie niezbędne w nowoczesnym przetwórstwie mleka działy i linie technologiczne, ale także infrastruktura informatyczna pozwalająca na komputerowe sterowanie procesami oraz ich wizualizację. Z Centrum będzie korzystać ponad 4 tys. studentów Wydziału Nauki o Żywności, UWM.

W marcu 2013 roku z inicjatywy Prezesa Zarządu SM „Mlekovita” powstała Rada Ekspertów Mleczarstwa. Zarząd Stowarzyszenia zaakceptował udział Prezesa Ciesielskiego w tej organizacji z równoczesnym wskazaniem tematyki przez niego prezentowanej między innymi: to zwiększenie spożycia mleka i artykułów mleczarskich, zwiększenie spożycia mleka w placówkach oświatowych, dopłaty do mleka szkolnego z dodatkami.

Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy latach 2010 – 2013 przyznało coroczne Nagrody Nauczyciel Roku za kierowanie przygotowaniem uczniów uwieńczone zajęciem przez nich I miejsca w kolejnych **Ogólnopolskich Turniejach Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie** zostali:

- w roku 2010 mgr inż. **Marianna Trześniewska** z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 im. Stanisława Staszica we Włoszczowie,
- w roku 2011 mgr inż. **Elżbiecie Sienkiel** z Zespołu Szkół Spożywczych i Przemysłu Chemicznego im. Gen. Fr. Kleeberga w Lublinie,
- w roku 2012 mgr inż. **Wacławowi Pawluczuk** z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Białymstoku,
- w roku 2013 **Monice Naruszko** z Zespołu Szkół Nr 3 im. Bogdana Chełmickiego w Rypinie.

W stałym kalendarzu działalności Stowarzyszenia jest organizowanie Ocen Produktów Mleczarskich, a w omawianym okresie zorganizowano:

- XXIII Krajową Oceną Serów i Twarogów i Mlecznych Nowości Rynkowych, które odbyła się w dniach 25 – 29 maja w 2010 w Białymstoku z podsumowaniem w Olsztynie w czasie trwania III Euroforum Polskiego Mleczarstwa,

- V Krajową Ocena Masła i Mlecznych Produktów Wysokotłuszczowych z podsumowaniem i wręczeniem nagród i wyróżnień podczas IV Euroforum Polskiego Mleczarstwa w dniu 23 maja 2011 roku w Lublinie. Ocena została przeprowadzona w Lubelskiej Spółdzielni Usług Mleczarskich.
- VII Krajową Ocena Koncentratów Mlecznych i Produktów Mleczarskich o Przedłużonej Trwałości z podsumowaniem na V Euroforum w dniu 31 maja 2012 roku w Dolsku.
- XXIV Krajowa Ocena Serów i Twarogów została przeprowadzone w Spółdzielni Obrotu Towarowego w Białymstoku. Podsumowanie odbyło się w Białowieży podczas trwania VI Euroforum w dniu 17 maja 2013 roku.

Kolejną stałą działalnością Stowarzyszenia jest współpraca z Polskim Komitetem Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL/IDF zwłaszcza w zakresie organizacji wyjazdów dla przedstawicieli polskiego mleczarstwa na coroczne kongresy World Dairy Summit i sesje FIL/IDF.

W Światowym Szczycie Mleczarskim oraz posiedzeniu sekretarzy FI-IDF w Berlinie w dn. 19 - 24.09.2009 roku uczestniczyli Andrzej Babuchowski, Jan Dąbrowski, Piotr Kołakowski.

Na Światowym Szczycie Mleczarskim WDS - 2013 w Yokohamie Polski Komitet FIL/IDF reprezentowali: Andrzej Babuchowski, Marek Murawski, Antoni Stelmaszyński, Jan Dąbrowski, Maria Czwojdrak, Agnieszka Libner, Jan Pikul.

W posiedzenie grupy roboczej FIL/IDF ds. metod analitycznych w dniach 26 - 27.01.2010 r. w Holandii uczestniczyli Mariusz Śliwiński z SM MLEKPOL, Bartłomiej Dziuba z UW - M w Olsztynie.

W konferencji w ramach FIL-IDF na temat mastitis w dniach 21-24.03.2010 r. w Nowej Zelandii brał udział Rafał Stachura.

W Światowym Szczycie Mleczarskim FIL/IDF w Kapsztadzie (RPA) w dn.31.10 – 14.11.2012 r. uczestniczyli członkowie władz KSM: Maria Czwojdrak, Jan Dąbrowski, Jan Pikul, Antoni Stelmaszyński oraz sekretarz PK FIL/IDF Marek Murawski i członek PK FIL/IDF Paweł Kocańda.

Ważnymi wydarzeniami Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy w tym okresie było:

- Podjęcie Uchwały w sprawie zmiany Statutu na Walne Zebranie Członków Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy obradujące w dniu 21 maja 2011 roku w Lublinie. Tekst Statutu stanowi załącznik 8 do rozdziału VI.
- Podjęcie Uchwały o zmianie Regulaminu Sądu Koleżeńskiego na Walnym Zebranie Członków Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy obradujące w dniu 1 czerwca 2012 roku w Dolsku. Tekst Regulaminu stanowi załącznik 9 do rozdziału VI.

Z szeregów Stowarzyszenia w roku 2011 i 2012 w stan wiecznego spoczynku odeszli Jerzy Świerczyński, Aleksander Rząsa, Janusz Bukowiński, Zygmunt Smoleński, Bogusław Werengowski i Zbigniew Śmietana.

Na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo - Wyborczym w dniu 17.05.2013 w Białowieży odbyły się wybory władz Stowarzyszenia wg nowych zapisów statutowych. W oparciu o §24, §27 i §30 Zarząd liczy 9 członków, Komisja Rewizyjna 5 i Sąd Koleżeński 3 członków. Powołano zespół ds. opracowania regulaminu przyznawania nagrody im. Prof. Eugeniusza Pijanowskiego za wkład w rozwój polskiego mleczarstwa oraz postanowiono zorganizować uroczystość „25-lecie” powstania KSM oraz doprowadzić do wydania roku „Księgi Jubileuszowej członków Stowarzyszenia”. Na dzień 17.05.2013 roku ilość członków naszej organizacji wynosiła 122 osoby. Tymi obradami Walnego Zebrania zakończono kolejny czteroletni okres działalności.

VI.7. Działalność Krajowego Stowarzyszenia w lata 2013 – 2017.

Na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo – Wyborczym, Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy, które odbyło się 13 maja 2013 roku w Słubicach, dokonano wyboru władz Stowarzyszenia. Członkami Zarządu zostali: Klemens Ciesielski, Wojciech Derengiewicz, Szczepan Skomra, Hanna Bogdańska - Zaręba, Bogusław Staniewski, Antoni Stelmaszyński, Zdzisław Szczech, Jan Pikul i Szczepański Andrzej.

Komisja Rewizyjna została wybrana w składzie: Czwojdrak Maria, Dąbrowski Jan, Kaim Natalia, Nowakowski Aleksander i Proczek Tadeusz. W skład Sądu Koleżeńskiego weszli: Tomaszewska Danuta, Tarczyńska Sylwia i Dutkiewicz Halina. Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy będąc członkiem AEDIL-u, od początku swego istnienia, podejmowało tematykę szkolenia zawodowego w mleczarstwie, przenosząc doświadczenia innych krajów europejskich /Dani, Francji/ do szkolnictwa krajowego.

W Unii Europejskiej w roku 2004 zrodziła się koncepcja stworzenia przejrzystego systemu umożliwiającego porównanie zdobytych umiejętności w poszczególnych Krajach Wspólnoty. Opracowano projekt, który przyjął nazwę **Europejska Rama Kwalifikacji**. Zakłada ona ośmiostopniowy system kształcenia. Wprowadza on również nowy system myślenia, uczenia się przez całe życie, nowy sposób porządkowania kwalifikacji i nowe możliwości ich zdobywania. Nad wdrożeniem Polskiej Ramy Edukacyjnej od roku 2006 pracuje Instytut Badań Edukacyjnych.

Polska poprzez Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy w ramach AEDIL (*Stowarzyszenie dla Potrzeb Kształcenia Europejskiego Mleczarstwa*) włączyła się do opracowania systemu szkolenia dla potrzeb mleczarstwa polskiego z uwzględnieniem zasad przyjętych w Europejskiej Ramie Kwalifikacji.

Polska we współpracy z Turcją, Danią, Niemcami, Francją, Wielką Brytanią w ramach działań AEDIL przystąpiła do realizacji projektu „**Rozwijanie umiejętności zawodowych w sektorze mleczarskim**”.

Na posiedzeniu Zarządu AEDIL we wrześniu 2012 roku w Monachium z udziałem Niemiec, Danii, Szwecji, Norwegii, Finlandii, Francji, Wielkiej Brytanii i

Polski omówiono zakres edukacji mleczarskiej w tych krajach. Wszyscy podkreślali, że zainteresowanie młodzieży mleczarstwem jest małe oraz coraz mniejsze i trzeba wielu zabiegów marketingowych, żeby zrekrutować uczniów lub studentów.

Edukację mleczarską w Polsce przedstawił Marek Dyba, uczestnik spotkania, a oto jego wystąpienie:

„Edukacja zawodowa w zakresie mleczarstwa w Polsce realizowana jest na trzech poziomach. Pierwszy to **zasadnicza szkoła zawodowa**, gdzie kształcenie odbywa się w zawodzie operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego i trwa 3 lata. W ramach tego zawodu jest nauczanych pięć specjalizacji, w tym przetwórstwo mleka. Niestety do tej pory ta forma kształcenia była niepopularna wśród młodzieży. Uzyskanie tytułu zawodowego jest związane z końcowym egzaminem zawodowym, którego część praktyczna od wielu lat organizowana jest przez Centrum we Wrześni. Z reguły co roku uczestniczyło w egzaminie od kilku do kilkunastu absolwentów szkoły zasadniczej, ale już w roku ubiegłym był jeden, a w tym nie było nikogo. W bieżącym roku szkolnym sytuacja się nieco zmieniła, ponieważ Hochland Polska utworzył klasy przyzakładowe, tzw. pracownicy młodociani, w Węgrowie oraz w Kaźmierzu. Właśnie w tej formie kształcenia upatruje się szanse na pozyskanie kadr do mleczarstwa. Pracownicy młodociani kształcenie praktyczne realizują w zakładach mleczarskich, a teoretyczne w szkole zasadniczej i to jest szansa dla zakładów mleczarskich na przygotowanie młodych ludzi do pracy w swoim zakładzie.

Drugi poziom to **technikum**. Tutaj kształcenie odbywa się w dwóch zawodach: technik technologii żywności oraz technik przetwórstwa mleczarskiego. Technik technologii żywności jest zawodem technicznym bardzo ogólnym przygotowującym do pracy we wszystkich typach zakładów przetwórstwa spożywczego, w tym mleczarskim. Natomiast technik przetwórstwa mleczarskiego został reaktywowany dopiero w 2005 roku i kształci typowych technologów mleczarstwa. Obydwa rodzaje technikum cieszą się umiarkowaną popularnością i absolwentów nie jest zbyt wielu. W celu spopularyzowania i podniesienia rangi tych zawodów corocznie organizowany jest dla uczniów tych szkół Turniej Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie. Laureaci tego turnieju mają wstęp wolny na uczelnie z Wydziału Nauki o Żywności. Ilość szkół biorących udział w turnieju waha się w granicach 10 – 12.

Trzeci poziom to **studia wyższe**. Jest kilka uczelni w Polsce, które kształcą na kierunku technologa żywności ze specjalizacją technologa mleczarstwa. Zdecydowanie największą tego typu uczelnią jest Uniwersytet Warmińsko - Mazurski w Olsztynie – podstawowa kuźnia wyższych kadr dla polskiego mleczarstwa. W zakresie doskonalenia pracujących osób dorosłych organizowane są przez Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich, Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy, Uniwersytet Warmińsko - Mazurski oraz Centrum we Wrześni specjalistyczne kursy, konferencje i seminaria dla pracowników zakładów mleczarskich z całego kraju. W roku 2011 Centrum we Wrześni realizowało projekt unijny „Potwierdzenie kwalifikacji zawodowych w zawodzie operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego” w ramach którego 86 pracowników zakładów mleczarskich z województwa wielkopolskiego potwierdziło swoje kwalifikacje i uzyskało tytuł zawodowy”.

Zasadność przystąpienia przez KSM do projektu realizowanego przez AEDIL była więc zasadna. Projekt przyjął nazwę. „Developing a European Skills Council in the Dairy Sector”, a jego koordynatorem został Duńczyk - Ole Holst.

Głównymi celami było stworzenie wspólnej platformy umożliwiającej wymianę doświadczeń w zakresie kształcenia zawodowego, znalezienie instrumentów pozwalających na podniesienie rangi zawodów mleczarskich, umocnienie sieci europejskich instytucji szkoleniowych w sektorze mleczarskim oraz wyposażenie absolwentów szkół i szkoleń mleczarskich, a także pracowników w umiejętności pozwalające na pełną mobilność w zakresie edukacji i podejmowania pracy w sektorze mleczarskim. To wszystko dokładnie wpisuje się w strategię UE, budowania postępu poprzez aspekty inteligentnej, zrównoważonej gospodarki, sprzyjającej społeczeństwu a jednocześnie zapewniającej wysoki poziom wydajności pracy. Rezultatem działania strategii w tym obszarze jest tworzenie większej liczby lepszych miejsc pracy i zbudowanie bardziej spójnego społeczeństwa. Projekt zakładał nawiązanie kontaktów różnych organów w danym państwie, w celu wprowadzenia spójnego pojęcia związanego z „umiejętnościami w sektorze mleczarskim”. Skutkiem ma być doradztwo i ocena, a także gotowość do uczestniczenia w tym obszarze.

Końcowym raportem i podsumowaniem projektu jest określenie możliwości współpracy międzynarodowej w zakresie doskonalenia umiejętności w dziedzinie mleczarstwa i stworzenie oferty (zgodnej z prawem) możliwej do realizacji na wspólnym europejskim poziomie.

Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy przystąpiło również w 2017 roku do realizacji w ramach AEDIL międzynarodowego programu ERASMUS PLUS. Głównym wykonawcą projektu jest: Foreningen af mejeriledere og funktionaer, Anne – Sofie Christaiaansen, (president of AEDIL), komitet sterujący – członkowie AEDIL oraz partnerzy z Francji, Niemiec, Danii, Polski, Wielkiej Brytanii i Turcji.

Ogólnym celem projektu jest zapewnienie konkurencyjności europejskiego sektora mleczarskiego, w którym przemysł i edukacja będą współpracować w celu zaspokojenia zmieniających się potrzeb i trendów. **Bezpośredni cel to zapewnienie sektorowi mleczarskiemu kompletnych usług szkoleniowych w celu zaspokojenia umiejętności wymaganych od pracowników na rynku pracy.**

AEDIL to europejska sieć interesariuszy mleczarskich w 13 krajach i 11 członków tej organizacji podjęło się uczestnictwa w projekcie pod patronatem AEDIL z 40 podmiotami uczestniczącymi, w tym 10 uniwersytetów, 9 szkół zawodowych i ośrodków szkoleniowych, 4 przedsiębiorstwa, 14 Stowarzyszeń pracodawców i pracowników, 3 podmioty komercyjne.

Branża mleczarska, wymaga ciągłego napływu dobrze przygotowanej kadry; wymagania dotyczące umiejętności i kompetencji pracowników wzrastają, co wynika z rozwoju technicznego i technologicznego, i zapewnienia bezpieczeństwa żywności. Stowarzyszenie w jeszcze większym stopniu powinno działać na rzecz scalenia środowiska nauczycielskiego, w tym podejmować starania o doskonalenie zawodowe kadry dydaktycznej, szkół pracujących na rzecz edukacji mleczarskiej.

Rozpoczęte, w okresie wcześniejszym /rok 2009/, wspólne działania Centralnych Organizacji Mleczarskich z zakresu współpracy z sieciami handlowymi były kontynuowane.

W roku 2013 sieci handlowe „Metro Group” i „Kaufland” złożyły wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o uznanie art. 15 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 roku o zwalczanie nieuczciwej konkurencji, jako niezgodnego z Konstytucją. Komisja przedstawicieli mleczarstwa, wcześniej powołana, pod przewodnictwem Andrzeja Szczepańskiego doprowadziła do wspólnego wystąpienia Polskiej Izby Mleka, Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich i Krajowego Stowarzyszenia do Prezesa Trybunału Konstytucyjnego Prof. Andrzeja Rzepińskiego z prośbą: „o zwrócenie się do naszych organizacji i zajęcie stanowiska w kwestiach mogących mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy ze skargi konstytucyjnej”.

W oparciu o udzieloną odpowiedź, że: „Trybunał Konstytucyjny nie widzi przeszkód w przedstawieniu opinii odnośnie do przedmiotu objętego skargą konstytucyjną przez ww. organizacje samodzielnie – bez wezwania Trybunału Konstytucyjnego”.

We wspólnym przedstawionym „Stanowiska dotyczące zgodności z Konstytucją art. 15 ust 1 pkt 4 Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji” skierowanego do Trybunału Konstytucyjnego /4.09.2013r/ czytamy:

„ – członkowie organizacji prezentujących niniejszą opinię są m. in. podmioty, do których bezpośrednio zastosowanie ma przepis art.15 ust. 1 pkt.4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Są to bowiem producenci dostarczający towar m. in. do podmiotów pobierających opłaty, o których mowa w tym przepisie, a niektóre z tych podmiotów prowadziły postępowanie sądowe oparte wprost o omawiany przepis. Stąd też podmioty występujące z niniejszą prośbą posiadają bogatą wiedzę dotyczącą funkcjonowania tego przepisu opartą o aktualne orzecznictwo sądów powszechnych. Wiedza ta naszym zdaniem może przyczynić się do ustalenia wykładni przepisu art. 15 ust.1 pkt.4 w szczególności w kontekście podnoszonych w skardze konstytucyjnej zarzutów.

Mając to na uwadze, celem niniejszej opinii będzie, po pierwsze, wskazanie ugruntowanej i jednolitej wykładni przepisu art.1 pkt 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, a po drugie wskazanie wartości chronionych przez ten przepis, które uzasadniają wprowadzenie zakazu utrudnienia dostępu do rynku poprzez pobieranie innych niż marża handlowa opłat za przyjęcie towaru do sprzedaży”.

I dalej „podczas ponad dziesięciu lat obowiązywania przepisu art.15 ust. 1 pkt 4. Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji nie był on rozumiany w przedstawiony w skardze konstytucyjnej sposób, tj. tak, że wyklucza on możliwość świadczenia przez kupującego (sieci handlowe) usług na rzecz sprzedawcy (dostawcy). Zarówno z treści jak i z wykładni omawianego przepisu wynika, że jego zakresem nie jest pobieranie wynagrodzenia za świadczone usługi, jak zostało to zasugerowano w skardze konstytucyjnej, lecz utrudnienie dostępu do rynku poprzez pobieranie innych niż marże handlowe opłat z przyjęcia towaru do sprzedaży”. Trybunał Konstytucyjny skargę złożoną przez sieci handlowe oddalił.

Odniesienia należy powołać Radę Dialogu Społecznego w Rolnictwie. Została powołana zarządzeniem nr 11 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 kwietnia 2016

roku. Celem powołania Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie, jako organu pomocniczego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest stworzenie płaszczyzny do dialogu pomiędzy Ministrem Rolnictwa a organizacjami działającymi w środowisku rolniczym, zwiększenie oddziaływania społecznego na procesy podejmowania decyzji dotyczących rolnictwa, obszarów wiejskich i sektora rolno - spożywczego w celu zachowania spokoju społecznego oraz stworzenie platformy do rozpatrywania problemów związanych z funkcjonowaniem rolnictwa, obszarów wiejskich i sektora rolno - spożywczego.

W skład Rady wchodzi przedstawiciele ogólnopolskich branżowych organizacji sektora rolno - spożywczego, związków zawodowych rolników indywidualnych o zasięgu ogólnokrajowym i społeczno - zawodowych organizacji rolników o zasięgu ogólnokrajowym oraz przedstawiciel Krajowej Rady Izb Rolniczych. Na pierwszą Kadencję Rada wybrała Przewodniczącym Jerzego Wierzbickiego z Polskiego Zrzeszenia Producentów Bydła Mięsnego, Zastępcami Przewodniczącego zostali: Agnieszka Maliszewska z Polskiej Izby Mleka i Adam Stępień z Polskiego Stowarzyszenia Producentów Oleju. W ramach Rady funkcjonuje 10 eksperckich zespołów zadaniowych, w tym Zespół ds. Produktów Pochodzenia Zwierzęcego i Zespół ds. Promocji, z udziałem Wiceprezesa Andrzeja Szczepińskiego. Powołana została **Komisja Zarządzająca Funduszem Promocji Mleka**, na lata 2017 - 2020. Członkami komisji reprezentujący ogólnokrajowe organizacje zrzeszające producentów mleka zostali: Tomasz Paweł Cieślik – Polski Związek Zawodowy Rolników, Krzysztof Józef Banach i Krzysztof Zdzisław Pogorzelski z Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Aleksander Tadych – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność” i Andrzej Marat – Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”.

Członkowie komisji reprezentujący ogólnokrajowe organizacje zrzeszające podmioty skupujące i zakłady prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa mleka to: Agnieszka Maliszewska – Polska Izba Mleka - przewodnicząca Komisji, Stanisław Wieczorek – Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich - Związek Rewizyjny, Jan Zwoliński – Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego i Mirosław Borawski reprezentujący Krajową Radę Izb Rolniczych.

Wspólne przedsięwzięcia Organizacji Mleczarskich:

✓ **VII Euroforum odbyło się w Wrocławiu w dniach 8-11 maja 2014 roku.** Współorganizatorami byli: Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich Związek Rewizyjny, Polski Komitet FIL/IDF, Związek Polskich Przetwórców Mleka. Patronat medialny objęły redakcje: Przegląd Mleczarski, Forum Mleczarskie i Tygodnik Poradnik Rolniczy. Podczas trwania Euroforum nastąpiło podsumowanie XVI Krajowej Oceny Masła i Mlecznych Produktów Wysokotłuszczowych oraz rozstrzygnięto VIII edycję konkursu „Produkt Mleczny Roku”. Wręczono Nagrodę Nauczyciela Roku i odbyło się również zebranie Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji

Mleczarskiej /FIL-IDF/. Podczas Sesji Plenarnej we Wrocławiu wygłoszono szereg wykładów, a oto one:

- wystąpienie - prof. Józefa Chrzanowskiego z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu na temat: „Prace badawcze Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu w zakresie poprawy jakości produktów mleczarskich i działań promocyjnych”,
- wykład na temat „produkcji masła” – przedstawiony przez prof. dr hab. Bogusława Staniewskiego z Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie i Dyrektora CSK w Toruniu - Piotra Zgórzyńskiego,
- wprowadzenie do tematyki „Wspólnej Polityki Rolnej – wybrane zagadnienia” przedstawił - Marek Murawski z Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich,
- „Promocja spożycia produktów mleczarskich o wysokiej zawartości tłuszczu” prezentowana przez dr Adriana Łobacz z Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie,
- „Fracjonowanie tłuszczu mlecznego i procesy membranowe w mleczarstwie” przedstawione przez dr Justynę Żulewską z Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie,
- „Technologia produkcji wysokotłuszczowych przetworów mlecznych, serki twarogowe metodą UF i wirówkową, jogurty typu greckiego” prezentowany przez dr Jana Rybkę z Instytutu Innowacji Przemysłu Mleczarskiego w Mrągowie,
- „Prognozowanie bezpieczeństwa żywności na przykładzie produktów wysokotłuszczowych” przedstawione przez dr Jarosława Kowalika z Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie,
- „Znaczenie tłuszczu mlecznego w żywieniu człowieka” prelekcja dr Michała Smoczyńskiego z Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie,
- wystąpienie Marka Dyby, Dyrektora Centrum Kształcenia Praktycznego na temat „Kształcenia kadr zawodowych dla mleczarstwa”.

Sesje wyjazdowe były zorganizowane w dwóch grupach i dotyczyły:

- zwiedzania firmy ALPMA LTH Dresden i wykładu pt. „Najnowsze rozwiązania w zakresie filtracji membranowej w mleczarstwie” - przedstawionego przez dr Wojciecha Derengiewicza,
- zwiedzanie zakładu mleczarskiego w Radebergu i wymiana doświadczeń w zakresie produkcji i promocji artykułów mleczarskich.

Uczestnicy obu grup zwiedzili historyczny ponad 100-letni sklep mleczarski w Dreźnie i zapoznali się z działaniami promocyjnymi artykułów mleczarskich.

W czasie Euroforum odbyła się również Konferencja poświęcona 10-tej rocznicy przyjęcia Polski do Unii Europejskiej. Udział wziął Dyrektor Generalny Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Komisji Europejskiej - Jerzy Plewa, który wystąpił z referatem na temat „Wspólna Polityka Rolna na lata 2014 – 2020”. Wysłuchano wystąpienia Przedstawiciela Niemieckiego Związku Mleczarskiego - Torstena Sacha, który przedstawił aktualną sytuację w niemieckim mleczarstwie.

Konferencję prowadził prof. Andrzej Babuchowski - Radca Ministra w Stałym Przedstawicielstwie RP w Brukseli, która zakończyła się dyskusją na temat oceny i przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej w zakresie mleczarstwa.

VIII Euroforum odbyło się w Krakowie w dniach 21 - 24 kwietnia 2015 roku.

Współorganizatorami byli: Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich Związek Rewizyjny, Polski Komitet FIL/IDF, Związek Polskich Przetwórców Mleka. Patronat medialny objęły redakcje: Przegląd Mleczarski, Forum Mleczarskie, i Tygodnik Poradnik Rolniczy. Podczas trwania Euroforum nastąpiło podsumowanie XVI – ej Krajowej Oceny Masła i Mlecznych Produktów Wysokotłuszczowych i rozstrzygnięto VIII edycję konkursu „Produkt Mleczny Roku”, wręczono Nagrodę Nauczyciela Roku. Odbyło się również zebranie Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej /FIL-IDF/.

Euroforum zostało otwarte spotkaniem i dyskusją uczestników z Przewodniczącym Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Parlamentu Europejskiego Europosem - Czesławem Siekierskim nt. Wspólnej Polityki Rolnej.

Przedstawione seminaria omawiały aktualną sytuację w światowym, europejskim i krajowym mleczarstwie, w kilka tygodni po liberalizacji europejskiego rynku mleka, uwolnieniu kwoty mlecznej i przewidywanych skutków na europejskie i polskie mleczarstwo. Ponadto wystąpienia były związane tematycznie z IV Krajową Oceną Mleka Spożywczego i Mleka Fermentowanego. Wystąpienia i wykłady prezentowane były przez naukowców z Ośrodków Akademickich Olsztyna, Poznania i Wrocławia.

➤ „Kierunki rozwoju mlecznych napojów fermentowanych” - przedstawiła dr Maria Baranowska z Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie,

➤ „Innowacyjne technologie i dodatki, jako element promocji przetworów mleczarskich” prezentowane przez dr Marka Szołtyśnika z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu,

➤ „Technologie zwiększające zastosowanie białek mleka” przedstawiła dr Justyna Żulewska z Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie,

➤ „Mleczne napoje fermentowane jako źródło składników bioaktywnych” – prezentowała dr hab. Dorota Cais - Sokolińska i prof. dr hab. Jan Pikul z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu,

➤ „Eksport siłą napędową unijnego mleczarstwa w latach 2015 - 2020 oraz niektóre aspekty związane z promocją artykułów mleczarskich” – przedstawił Marek Murawski, Sekretarz PK FIL/IDF,

➤ Wystąpienie Dyrektora Biura Kwotowania Produkcji Mleka Agencji Restrukturyzacji Rolnictwa Pani Moniki Koźlakiewicz,

➤ Wystąpienie przedstawiciela Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na temat: „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2015 – 2020”,

➤ „Sektor mleczarski w świetle przepisów unijnych po zniesieniu kwotowania” przedstawiony przez prof. Andrzeja Babuchowskiego, Minister – Radca Stałego Przedstawicielstwa RP przy Unii Europejskiej,

➤ „Aktualna sytuacja w niemieckim i europejskim mleczarstwie po likwidacji kwot mlecznych” referat wygłosił Torsten Sach, Prezes i Dyrektor Centralnego Stowarzyszenia Mleczarzy Niemieckich.

W czasie trwania VIII Euroforum odbyły się sesje wyjazdowe do zakładów mleczarskich w Nowym Targu i Zakopanem oraz do Zakładu Mleczarskiego w Radomsku.

IX Euroforum Polskiego Mleczarstwa odbyło się w Szczecinie w dniach 19 - 22 kwietnia 2016 roku. Współorganizatorami byli: Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich Związek Rewizyjny, Polski Komitet FIL/IDF, patronat medialny objęły redakcje: Przegląd Mleczarski, Forum Mleczarskie i Tygodnik Poradnik Rolniczy. Podczas trwania Euroforum nastąpiło podsumowanie - I Krajowej Oceny Wybranych Grup Przetworów Mlecznych i X edycji konkursu „Produkt Mleczny Roku 2016”, wręczono Nagrodę Nauczyciela Roku. Odbyło się również zebranie Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej /FIL-IDF/. W Euroforum uczestniczyli przedstawiciele Komisji Europejskiej, Niemieckiego Mleczarstwa z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Euroforum zostało otwarte po raz kolejny spotkaniem i dyskusją uczestników z Przewodniczącym Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Parlamentu Europejskiego Europosem Czesławem Siekierskim nt. Wspólnej Polityki Rolnej.

Wysłuchano szereg wystąpień z udziałem naukowców ze wszystkich ośrodków akademickich w Polsce zajmujących się problematyką mleczarską w tym ze środowiska szczecińskiego. Tematyka spotkania to:

❖ „Koszty produkcji mleka w Polsce. Stan i perspektywy”. Prelegenci to prof. dr hab. Michał Świątk, dr Artur Wilczyński i dr Ewa Kołoszycz z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie,

❖ „Wykorzystanie chelatów/ specyficznych kompleksów jonów mineralnych z substancjami organicznymi / białkowo - żelazowych jako element promocji polskich mlecznych napojów fermentowanych” przedstawiony przez dr Marka Szoltysika, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu,

❖ Sesja wyjazdowa ze zwiedzaniem Zakładu Mleczarskiego na terenie Niemiec w miejscowości Dargun i pobyt na Farmie Mlecznej,

❖ „Produkcja masła metodą NIZO – aspekty prawne” Piotr Zgórzyński, Prezes CSK Polska w Toruniu,

❖ „Promocja artykułów mleczarskich – wartość dodana?” przedstawił dr inż. Jarosław Kowalik, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie.

Wystąpienia:

- Piotra Michalaka Prezesa Polish Consulting Company Sp. z o.o. na temat

„Siedem razy TAK z systemem Infor M3 w mleczarstwie”,

- Ryszarda Zarudzkiego Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- prof. dr hab. Andrzeja Babuchowskiego, Członka Grupy Zadaniowej ds. rynków rolnych Komisji Europejskiej,
- Wystąpienie na temat „Aktualna sytuacja w niemieckim i europejskim mleczarstwie” przedstawił Martin Preidl, z Verband der Deutschen Milchwirtschaft.

X Euroforum Polskiego Mleczarstwa odbyło się w Dąbrowie Górniczej w dniach 16 - 19 maja 2017 roku. Współorganizatorami byli: Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich Związek Rewizyjny, Polski Komitet FIL/IDF. Patronat medialny objęły redakcje: Przegląd Mleczarski, Forum Mleczarskie i Tygodnik Poradnik Rolniczy. Podczas trwania Euroforum nastąpiło podsumowanie - **XXV Krajowej Oceny Serów i Twarogów, i Finał XI edycji konkursu „Produkt Mleczny Roku 2017”**. Wręczono nagrody Nauczycielom Roku. Odbyło się również otwarte zebranie Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej /FIL-IDF/.

Inauguracja Euroforum /I Sesja/ została zapoczątkowana panelem dyskusyjnym z udziałem naukowców, członków Rady KZSM, członków KSM i zaproszonych gości. Wystąpienia w tej części to:

- Kinga Adamaszwili - przedstawicielka EDA ds. wartości odżywczej mleka, zdrowia i prawa żywnościowego związanego z mleczarstwem na temat „Aktualne zagadnienia z zakresu prawa żywnościowego, polityki żywieniowej i zdrowotnej UE”,
- Flora Dewar, przedstawicielka EDA ds. handlu, rynku i ekonomiki mleczarskiej na temat „Aktualna problematyka europejskiego mleczarstwa”,
- prof. dr hab. Andrzej Babuchowski „Udziału polskiego przetwórstwa mleka w Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR).

Sesja Wyjazdowa to zwiedzanie w Sosnowcu Oddziału Spółdzielni Obrotu Towarowego w Białymstoku, SERTOP Sp. z o.o. w Tychach i Muzeum Tyskich Browarów Książęcych ze zwiedzaniem książęca szkołą degustacji.

W kolejnych sesjach prezentowano wystąpienia:

▪ Torsten Sach, Prezydent Niemieckiego Stowarzyszenia Mleczarzy (Verband der Deutschen Milchwirtschaft), a równocześnie Generalny Sekretarz Europejskiego Stowarzyszenia Mleczarstwa przedstawił wykład na:

- „Przyszłość kształcenia kadr dla europejskiego mleczarstwa”,
- „Sytuacja rynkowa niemieckiego mleczarstwa”.

Przedstawiono dwa wystąpienia Firmy ALPMA w bezpośrednim tłumaczeniu:

▪ „Międzynarodowe Mistrzostwa Serów w Kempten” prezentowane przez Martin Poellnera, przedstawiciela firmy ALPMA

▪ „FromaXe – tworzywo do produkcji form serowarskich zwiększające bezpieczeństwo produkcji serów” referat wygłosił Martin Poellner, przedstawiciel

firmy ALPMA,

- „Cechy Infor M3 dla branży mleczarskiej a efekty wdrożenia w Monieckiej Spółdzielni Mleczarskiej” Piotr Michalaka Prezes PCC Sp. z o.o.,
- „Sposoby eliminowania wad serów dojrzewających, jako element poprawy konkurencyjności zakładów serowarskich” wygłosił dr Marek Szołtysik z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu,
- „Technologiczne aspekty jakości twarogów” przedstawił dr inż. Jan Rybka z Instytutu Innowacji Przemysłu Mleczarskiego Sp. z o.o. w Mrągowie,
- „Technologiczne aspekty jakości serów” przedstawił również dr inż. Jan Rybka, Instytut Innowacji Przemysłu Mleczarskiego Sp. z o.o. w Mrągowie,
- „Sztuka serowarstwa - przeszłość, teraźniejszość, przyszłość” wygłosiła dr hab. Justyna Żulewska z Uniwersytetu Warmińsko - Mazurski w Olsztynie.

X Euroforum Polskiego Mleczarstwa zakończono wystąpieniem prof. dr hab. Andrzeja Babuchowskiego na tematy:

- Udział mleczarstwa w Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR),
- Strategia dotycząca realizacji programu mleka dla szkół.

W Euroforum uczestniczyli naukowcy ze wszystkich ośrodków akademickich w Polsce zajmujących się problematyką, przedstawiciele europejskich organizacji branżowych, niemieckiego mleczarstwa, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Zarządu Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Zarządu i Rady Nadzorczej Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich, członkowie Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy oraz przedstawiciele spółdzielni i zakładów mleczarskich. Łącznie w X Euroforum Polskiego Mleczarstwa i imprezach towarzyszących udział wzięło ok. 165 osób.

Seminaria i szkolenia organizowane przez Stowarzyszenie:

- Dwudniowe szkolenie dla przedstawicieli służb surowcowych i laboratoryjnych zakładów mleczarskich na temat **„System zarządzania jakością i doskonalenie kompetencji technicznych w laboratoriach badających mleko surowe i przetwory mleczne”**, odbyło się w dniach 23 – 24 października 2013 roku w Warszawie,
- W dniach 3 - 6 stycznia 2014 r. w Ciechocinku odbyła się Konferencja EUROMLECZ 2014 na temat **„Ochrona środowiska - energia odnawialna”**. Główną tematykę konferencji stanowiły zagadnienia techniczno – ekonomiczne związane z energią odnawialną i ochroną środowiska oraz możliwość uzyskania dotacji na ten cel z nowych programów unijnych,
- Krajowe Stowarzyszenie w dniach 3 - 5 stycznia 2015 r. zorganizowało w Ciechocinku Konferencję Mleczarstwa Polskiego EUROMLECZ 2015 **„Szanse i zagrożenia dla mleczarstwa w unijnej perspektywie finansowej na lata 2014 - 2020”**,
- W Klinice Uzdrowiskowej „Pod Tężniami” w Ciechocinku w dniach 8 - 10.12.2015r. odbyło się szkolenie na temat **„Obecność bakterii fermentacji masłowej w mleku surowym a jakość serów dojrzewających”**. Uczestnicy spotkania to

przedstawiciele Zakładów Mleczarskich o profilu serowarskim. Tematyka spotkania szkoleniowego to między innymi: bakterie fermentacji masłowej w kiszonkach i mleku surowym, nowoczesne metody zapobiegania wtórnym wzdęciom serów dojrzewających, wykorzystanie procesów baktofugacji i mikrofiltracji w technologii i technice serowarskiej.

W dniach 3 - 6 stycznia 2016 roku po raz kolejny została zorganizowana „Pod Tężniami” w Ciechocinku Konferencja EUROMLECZ 2016 **„Szanse i zagrożenia dla mleczarstwa 2016”** z udziałem Członków Stowarzyszenia,

W dniach 23 - 25.05.2016 roku w Warszawie odbyło się szkolenie na temat: **„Nadzór nad wyposażeniem, kontrola jakości wyników badań, wdrażanie nowych metod badawczych oraz dokumentowanie działań laboratorium w zakresie potwierdzenia kompetencji personelu”**. Uczestnicy spotkania to kierownictwo i personel laboratoriów akredytowanych i nieakredytowanych zajmujących się badaniem mleka surowego i produktów mlecznych,

W dniach 18 - 20.10.2016 r. Warszawa odbyły się warsztaty szkoleniowe na temat: **„Doskonalenie systemu zarządzania jakością w laboratoriach przemysłu mleczarskiego”** Udział wzięli pracownicy laboratoriów Zakładów Przetwórców Mleka. Wśród prezentowanych wystąpień to:

- ✓ „Omówienie wybranych wymagań dotyczących kompetencji laboratoriów i wskazanie kierunków doskonalenia w tych obszarach”,
- ✓ „Ocena dokładności alternatywnych metod badania mleka na podstawie norm metodycznych”,
- ✓ „Źródła zanieczyszczenia drobnoustrojami zagrażającymi jakości produktów mlecznych”.

W dniach 3 - 6 stycznia 2017 roku, w Klinice Uzdrawiskowej „Pod Tężniami” im. Jana Pawła II w Ciechocinku, odbyła się Konferencja Mleczarstwa Polskiego EUROMLECZ 2017. Tematem tegorocznej konferencji były **„Szanse i zagrożenia dla mleczarstwa w 2017 roku”**. Jest to jedno z większych wydarzeń polskiego mleczarstwa z udziałem zarządów i przedstawiciele całego środowiska mleczarskiego,

W dniach 06 - 08.03.2017 r. Ciechocinek odbyło się szkolenie z udziałem kierownictwa i pracowników produkcji, laboratoriów mikrobiologicznych oraz innych osób zainteresowanych powyższą tematyką na temat **„Zagrożenia mikrobiologiczne w przetwórstwie mleka - wpływ na jakość i bezpieczeństwo produktów mlecznych”**. Warsztaty szkoleniowe obejmowały:

- ✓ zagrożenia mikrobiologiczne i źródła ich występowania w przetwórstwie mleka,
- ✓ higiena środowiska produkcyjnego; dobre i złe praktyki podczas prowadzenia zabiegów higienicznych,
- ✓ zapobieganie zagrożeniom mikrobiologicznym w procesie produkcji oraz zagadnień związanych z funkcjonowaniem laboratorium mikrobiologicznego w świetle wymagań normy PN-EN ISO 7218 z podstawowymi formami kontroli

jakości wyników badań oraz oceną wyników tych badań z wykorzystaniem narzędzi statystycznych.

Współpraca Międzynarodowa

W Walnym Zebraniu i Posiedzeniu Zarządu AEDIL w Monachium wraz ze zwiedzaniem Międzynarodowych Targów DRINKTEC w dniach 19 - 21 września 2012 roku uczestnicy: Hanna Bogdańska - Zaręba, Jarosław Kowalik, Aleksander Nowakowski, Tadeusz Proczek i Marek Dyba W spotkaniu brali udział przedstawiciele: Niemiec, Danii, Szwecji, Norwegii, Finlandii Wielkiej Brytanii i Polski. Każdy reprezentowany kraj przedstawił aktualną sytuację w zakresie edukacji mleczarskiej. Wszyscy podkreślali, że zainteresowanie młodzieży mleczarstwem jest małe i ilościowo coraz mniejsze i trzeba wielu zabiegów marketingowych, żeby zrekrutować uczniów lub studentów.

Po zakończeniu Walnego Zebrania i Posiedzenia Zarządu AEDIL uczestnicy zwiedzali Targi DRINKTEC. W targach wzięło udział ok. 1400 wystawców z ponad 70 krajów oraz 60 000 zwiedzających z ponad 170 krajów.

Na Walnym Zebraniu AEDIL (Association for European Dairy Industry Learning) i targach „Drinktec 2013 w Monachium” w dniach 18 - 22.09.2013 r. uczestniczyli przedstawiciele Stowarzyszenia Tadeusz Proczek i Marek Dyba.

Na spotkaniu tym prezentowano realizację projektu europejskiego przez AEDIL pt. „Developing a European Skills Council in the Dairy Sector”. Prezentacji projektu dokonał jego koordynator - Ole Holst. Głównym założeniem projektu jest zdiagnozowanie i zaplanowanie rozwoju kształcenia mleczarzy w Europie. Na spotkaniu tym edukację mleczarską w Polsce przedstawił Marek Dyba.

W utworzonej grupie roboczej projektu są przedstawiciele sześciu krajów, w tym Polska. W części „uroczystej” Niemieckiego Związku Mleczarzy było wręczenie certyfikatów dla absolwentów szkół i ośrodków mleczarskich oraz podziękowań i wyróżnień dla opiekunów najlepszych słuchaczy tych szkół z uczestnictwem ministra rolnictwa Niemiec.

Marek Dyba w dniach 11 - 12 listopada 2013 roku w Kopenhadze uczestniczył w spotkaniu realizacji kolejnego projektu Leonardo da Vinci pt. „Developing a European Skilly Council in the Dairy Sektor”.

Prezes Klemens Ciesielski wspólnie z Markiem Dybą, uczestniczyli w dniach 4 - 13 kwietnia 2014 roku w posiedzeniu zarządu AEDIL i Komitetu Sterującego programem Leonardo da Vinci w Helsinkach. Lista członków AEDIL powiększyła się o Turcję. Działalność AEDIL ewoluuje w kierunku ustawicznego dokształcania kadr dla przemysłu mleczarskiego i planuje utworzyć Europejską Radę ds. ustawicznego kształcenia. Ole Holst z Finlandii omówił projekt pt. „Rozwijanie umiejętności zawodowych w sektorze mleczarskim” realizowany w ramach AEDIL przez Niemcy, Turcję, Danię, Polskę, Francję i Wielką Brytanię.

Podczas tego wyjazdu Prezes Klemens Ciesielski odbył spotkania robocze z mleczarzami Litwy, Łotwy i Estonii dotyczące współpracy przy organizacji World Dairy Summit 2015 w Wilnie.

W posiedzeniu Zarządu EADIL w Danii połączone ze zwiedzaniem innowacyjnego zakładu mleczarskiego VIUM – Arla Foods w dniach 28 - 31.10.2014 r udział brał Marek Dyba i 2-óch przedstawicieli Spółdzielni Mleczarskiej w Łowiczu.

W Walnym Zebraniu AEDIL w Bursie w Turcji w dniach 30.05 - 06.06.2015 r uczestniczyli Sylwia Tarczyńska, Klemens Ciesielski, Wojciech Derengiewicz, Marek Dyba.

W Walnym Zebraniu AEDIL odbytym w 24.04 – 02.05.2016 roku we Francji uczestniczyło 20 osób, w tym 2 osoby z Polski z udziałem Prezesa Stowarzyszenia Klemensa Ciesielskiego i Marka Dyby. Oficjalnego otwarcia dokonała pani Anne-Sofi Christensen - Prezes AEDIL i Benoit Rouyer, przedstawiciel władz CNIEL, który omówił sytuację na francuskim rynku mleka. Następnie podsumowano Walne Zebranie 2015 w Turcji, omówiono budżet AEDIL na rok 2017. Został przedstawiony nowy członek AEDIL – Holandia. Omawiano systemy edukacji zawodowej w państwach członkowskich.

W przedstawionym planie na rok 2017 znalazła się pozycja szkolenie w Polsce nt. produkcji serów twarogowych “White cheese course”. Ustalono, że 25 rocznica powstania AEDIL odbędzie się w dniach 14 - 15 września 2017 w Monachium na targach "Drinktec".

W dnach 8 - 10.10.2014 rok w **Europejskim Szczycie Mleczarskim EDA** odbytym w miejscowości Stresa we Włoszech, uczestniczyli Marek Murawski z KZSM, Agnieszka Maliszewska i Małgorzata Babuchowska z PIM, Marcin Hydzik z ZPPM. Na Szczycie tym omawiano pakiet mleczny, nową sytuację rynkową wynikającą z embargo rosyjskiego na produkty mleczarskie, utworzenie platformy Milk Market Observatory, której rolą jest m.in. przekazywanie informacji o sytuacji i zagrożeniach na rynku mleka, współpracę USA – UE (na stronach internetowych KE mają być podane raporty z tych negocjacji). Priorytety EDA: WPR 2020, rekompensaty za zniesienie kwot mlecznych, handel międzynarodowy – zwiększenie dostępu do krajów trzecich, podniesienie cen interwencyjnych, rozmowy z sieciami handlowymi, konkurencja przez jakość.

W Europejskim Szczycie Mleczarskim EDA w Edynburgu w roku 2015 uczestniczył przedstawiciel polski Marek Murawski. Na spotkaniu tym omawiane były problemy **zniesienia kwot mlecznych, kryzysu na rynku mleka, coraz trudniejszej współpracy z sieciami handlowymi.**

W omawianym okresie odnotować należy:

Na przestrzeni ostatnich lat organizowane są stałe branżowe spotkania integrujące środowisko mleczarskie. W omawianym okresie to:

- XXII, XXIII, XXIV i XXV **Targi Mleczarskie MLEKO-EXPO** organizowane przez Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich Związek Rewizyjny w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie,

- XI, XII, XII i XIV **Forum Spółdzielczości Mleczarskiej**,

- I, II, III i IV **Ogólnopolskie Święto Sera** - Festiwal Serów i Twarogów Polskiego Mleczarstwa organizowane przez Katedrę Mleczarstwa i Zarządzania Jakością Wydziału Nauki o Żywności Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w partnerstwie z Samorządem Województwa Warmińsko - Mazurskiego, Urzędem Miasta i Krajowym Związkiem Spółdzielni Mleczarskich, Związek Rewizyjny w Warszawie,

- Targi **POLAGRA** /rok 2013, 2014, 2015 i 2016/. Na Targach Polagra – Food w roku 2016 liczna grupa przetwórców mleka otrzymała Złote Medale Międzynarodowych Targów Poznańskich,

- XXXII, XXXIII, XXXIV i XXXV Międzynarodowa Konferencja Naukowo - Techniczna pt. „**Problemy gospodarki energią i środowiskiem w Mleczarstwie**”. Organizatorem Konferencji to Stowarzyszenie Naukowo - Techniczne „Energia i środowisko w mleczarstwie” w Olsztynie oraz Wydział Nauki o Żywności Uniwersytetu Warmińsko - Mazurskiego w Olsztynie,

- XV, XVI, XVII i XVIII konferencję z zakresu „**Postęp techniczny w przetwórstwie mleka**” organizatorem - Katedra Inżynierii i Aparatury Procesowej Wydziału Nauki o Żywności Uniwersytetu Warmińsko - Mazurskiego w Olsztynie.

W dniu 26.11.2014 roku odbyła się Konferencja Sejmowo - Senacka na temat „Stan przygotowania Polski i Unii Europejskiej do zniesienia kwot mlecznych”. W konferencji udział wzięli oprócz przedstawicieli resortu rolnictwa i ośrodków doradztwa rolniczego, reprezentanci spółdzielni mleczarskich, producentów mleka, handlu, związków i organizacji branżowych. Dyskutowano o przyszłości polskiego sektora mleczarskiego w kontekście zniesienia kwot mlecznych od 1 kwietnia 2015 r. W spotkaniu tym uczestniczył prezes Klemens Ciesielski.

W roku 2015 Wydziału Nauki o Żywności Uniwersytetu Warmińsko - Mazurskiego w Olsztynie obchodził 70-lecie istnienia. **Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy** w omawianym okresie przyznało **Nagrodę Nauczyciela Roku**.

W latach 2014 i 2015 - mgr inż. Grażyna Kajurek z Zespołu Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Wysokiem Mazowieckiem za kierowanie przygotowaniem uczniów uhonorowane zajęciem przez nich I miejsca w **XL i XLI Olimpiadzie Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie** /w roku 2014 zmieniono nazwę zastępując słowo Konkursu na Olimpiadę/.

W roku 2016 - mgr inż. Monika Naruszko z Zespołu Szkół Nr 3 im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie, za kierowanie przygotowaniem uczniów, za zajęciem przez nich I miejsca w XLII Olimpiadzie Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie.

W roku 2017 – po raz pierwszy nagroda „Nauczyciel Roku” została rozszerzona dla nauczycieli, których drużyny zajęły II i III miejsce w XLIII Olimpiadzie Wiedzy o

Mleku i Mleczarstwie. Tytuł Nauczyciela Roku i nagroda została przyznana kolejny raz **mgr inż. Monice Naruszko** z Zespołu Szkół Nr 3 im. Bogdana Chęłmickiego w Rypinie za kierowanie przygotowaniem uczniów za zajęciem przez nich I miejsca w XLIII Olimpiadzie Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie. Nagroda za zajęcie II miejsca przyznano **mgr inż. Grażynie Kajurek** z Zespołu Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Wysokiem Mazowieckiem za kierowanie przygotowaniem uczniów za zajęciem przez nich II miejsca. Nagrodę za zajęcie III miejsca przyznano **mgr inż. Edycie Klak** za kierowanie przygotowaniem uczniów z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego im. Tadeusza Kościuszki w Łowiczu.

W stałym kalendarzu działalności Stowarzyszenia jest organizowanie Ocen Produktów Mleczarskich, a w omawianym okresie zorganizowano:

❖ **XVI Krajową Ocenę Masła i Mlecznych Produktów Wysokotłuszczowych i VIII edycję konkursu „Produkt Mleczny Roku”,** przeprowadzono w miesiącu kwietniu i maju 2014 roku z podsumowaniem w dniu 10.05.2014 roku w Szczecinie. Patronem Oceny był prof. Bogusław Imbs i z tej okazji wybito Medal z jego podobizną, a prof. Stefan Ziajka przedstawił wykład na temat: „Rola prof. dr hab. Bogusława Imbsa w kształtowaniu oblicza współczesnego, polskiego mleczarstwa”,

❖ **IV Krajową Ocenę Mleka Spożywczego i Mleka Fermentowanego i IX edycję konkursu „Produkt Mleczny Roku 2015”.** Patronem zakończonej podsumowaniem podczas VIII Euroforum Polskiego Mleczarstwa w dniu 22.04.2015 roku w Krakowie był dr hab. Wojciech Tuszyński, a jego sylwetkę przedstawił prof. Zygmunt Zander i Stanisław Kwiaton w obecności członków rodziny,

❖ **I Krajową Ocenę Wybranych Grup Przetworów Mlecznych, X edycję konkursu „Produkt Mleczny Roku 2016”** pod patronem prof. dr hab. Jerzego Dziubie, którego sylwetkę przedstawił prof. Bogusław Staniewski,

❖ **XXV Krajową Ocenę Serów i Twarogów, i Finał XI edycji konkursu „Produkt Mleczny Roku 2017”** z podsumowaniem w dniu 17 maja 2017 roku w Dąbrowie Górniczej. Patronem był Tadeusz Jurczyński długoletni członek naszego Stowarzyszenia, zasłużony organizator Krajowych Ocen Masła i Serów, a jego sylwetkę przedstawił Prezes Klemens Ciesielski.

Drugą stałą działalnością wspólnie z Krajową Komisją Mleczarską to organizacja wyjazdów na Kongres, sesje i inne spotkania w ramach FIL/ID.

Światowy Szczyt Mleczarski FIL/IDF w Jokohamie w Japonii w dniach 28.10 - 7.11.2013 roku w składzie Polskiej delegacji uczestniczyli: członkowie władz Stowarzyszenia Jan Pikul i Antoni Stelmaszyński, Jan Dąbrowski, Maria Czwojdrak, Agnieszka Libner i Andrzej Szczepański oraz sekretarz PK FIL/IDF Marek Murawski i członek PK FIL/IDF Paweł Kocańda. Z Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka uczestniczyli Krzysztof Banach, Leszek Hądzlik i Rafał Stachura.

W Światowym Szczycie Mleczarski FIL/IDF w Paryżu w grudniu 5 - 6 12.2014 rok uczestniczyli – przewodniczący Andrzej Babuchowski i Marek Murawski sekretarz Polskiego Komitetu FIL-IDF.

W dniach 21 – 24 września 2015 roku przedstawiciele Polskiego Mleczarstwa uczestniczyli w corocznym Światowym Kongresie Mleczarstwa /World Dairy Summit 2015/ organizowanym przez Międzynarodową Federację Mleczarską (IDF) w Wilnie. Z ramienia Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy uczestniczył prof. Jan Pikul. W Szczycie wzięli udział eksperci z ponad 50 krajów, 28 sponsorów oraz liczni wystawcy. Podczas szczytu przedstawiciel Polskiej Izby Mleka wygłosił prezentację na temat „Promocji spożycia mleka w Polsce i zagranicą”. Podczas prezentacji można było zapoznać się z działaniami podejmowanymi przez Polską Izbę Mleka oraz statystykami spożycia mleka w Polsce i zagranicą.

W Światowym Szczycie Mleczarski w Rotterdamie w dn. 12 - 21.10.2016 roku uczestniczyli Przewodniczący i Sekretarz Polskiego Komitetu oraz Jan Pikul i Antoni Stelmaszyński. Podczas trwania Szczytu Delegacji zwiedzili zakład mleczarski firmy Frischli i farmę mleczną dostawcy. Uczestniczyli w posiedzeniach Stałego Komitetu ds. Polityki i Gospodarki Mleczarskiej, Stałym Komitecie ds. Zdrowia i Dobrostanu Zwierząt, Stałym Komitecie ds. Zarządzania Gospodarstwem. Brali udział w sesji plenarnej „Światowe mleczarstwo: teraźniejszość i przyszłość”. Przewodniczący PK FIL/IDF i sekretarz uczestniczyli w Walnym Zebraniu FIL/IDF.

Uczestnictwo delegacji polskiej na Światowy Szczyt Mleczarski w Rotterdamie w dn. 12 – 21.10.2016 roku pod przewodnictwem Andrzeja Babuchowskiego - przewodniczącego Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL/IDF, prezesa Instytutu Innowacji Przemysłu Mleczarskiego, członka Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy. Uczestnikami wyjazdu byli:

- ✓ Klemens Ciesielski – prezes Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy, członek Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL/IDF, wiceprezydent Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka,
- ✓ Maria Czwojdrak - członek Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL/IDF, Prezes Średzkiej Spółdzielni Mleczarskiej Jana w Środzie Wielkopolskiej,
- ✓ Jan Dąbrowski - członek Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL/IDF, Prezes Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Łowiczu,
- ✓ Leszek Hądzlik - członek Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL/IDF, Prezydent Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka,
- ✓ Marek Murawski – Sekretarz Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL/IDF, Pełnomocnik Zarządu Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich,

- ✓ Jan Pikul – członek Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL/IDF, Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu,
- ✓ Rafał Stachura - członek Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL/IDF, członek Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka,
- ✓ Antoni Stelmaszyński - członek Polskiego Komitetu Międzynarodowej Federacji Mleczarskiej FIL/IDF, Wiceprezes Spółdzielni Mleczarskiej w Gostyniu.

Program obejmuje udział w sesjach i wyjazdach technicznych, w tym zwiedzanie zakładu mleczarskiego firmy Frischli i farmy mlecznej.

Według stanu na dzień 16 kwietnia 2017 roku Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy liczyło 127 członków/wykaz imienny stanowi załącznik nr 10 /dzięki którym dysponuje największym potencjałem intelektualnym i menadżerskim wśród instytucji działających w polskim sektorze mleczarstwa. Potencjał ten jest wykorzystywany poprzez udział poszczególnych osób w kierowaniu podmiotami przetwórczymi, skupowymi, obrotu towarowego i różnymi instytucjami pracującymi dla potrzeb tej branży.

W Krajowym Stowarzyszeniu Mleczarzy zrzeszamy również kadrę naukową. Ta

różnorodność zainteresowań naszych członków jest siłą organizacji i pozwala na realizowanie jednego z głównych celów Stowarzyszenia, jakim jest wielopokoleniowa integracja środowiska zawodowego mleczarzy, Europy i świata.

Zebranie Sprawozdawczo Wyborcze Członków Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy odbyte w dniu 16 kwietnia 2017 roku podjęło Uchwałę o ilościowym składzie osobowym organów statutowych Zarząd dziewięć osób, Komisja Rewizyjna i Sąd Koleżeński po pięć osób. Do Zarządu zostali wybrani: Bogdańska – Zaręba Hanna, Ciesielski Klemens, Derengiewicz Wojciech, Pikul Jan, Skomra Szczepan, Stanisławski Bogusław, Stelmaszyński Antoni, Szczech Zdzisław i Szczepański Andrzej.

W skład Komisji Rewizyjnej weszli: Proczek Tadeusz – Przewodniczący, Czwojdrak Maria, Kaim Natalia, Klimczyńska Anna i Nowakowski Aleksander. Członkami Sądu Koleżeńskiego wybrani zostali Dąbrowska Anna, Dutkiewicz Halina, Garczewska – Murzyn Anna, Tarczyńska Anna i Tomaszewska Danuta – Przewodnicząca.

Od lewej: Szczepan Skomra, Jan Rybka, Alek. Nowakowski, Antoni Stelmaszyński

Od lewej: Kazimierz Jankowski, Franciszek Kozłowski, Nina Mojsak dr Ela Jakubczak i prof. Andrzej Babuchowski

Nowo wybrany Zarząd na posiedzeniu w dniu 16.04.2017 wybrał Prezesem Zarządu Klemensa Ciesielskiego, a na jego wniosek powołano Wojciecha Derengiewicza i Andrzeja Szczepańskiego Wiceprezesami Zarządu.

Zarząd Stowarzyszenia: od lewej niewidoczny Antoni Stelmaszyński, Zdzisław Szczech, Szczepan Skomra, Hanna Bogdańska-Zaręba, Wojciech Derengiewicz, Bogusław Staniewski, Jan Pikul, Andrzej Szczepański i Klemens Ciesielski.

Przyjęte na Zebraniu kierunki działalności winny być drogowskazem działalności Stowarzyszenia na lata następne. A oto niektóre z nich:

- Kontynuować tradycje krajowych ocen produktów mleczarskich,
- Kontynuować działania zmierzające do integracji środowiska mleczarskiego w celu koordynacji działań zmierzających do poprawy relacji z sieciami handlowymi,
- Kontynuować działania wspierające do organizowania grup ekspertów dla organizacji międzynarodowych i krajowych mleczarstwa,
- W dalszym ciągu wspierać organizowanie konkursu „Nauczyciel Roku” i wspierać Olimpiadę Wiedzy o Mleku i Mleczarstwie oraz turniej im. E. Bryzka oraz promować kształcenie zawodowe dla branży mleczarskiej,
- Wspierać działanie promujące zwiększenie spożycia mleka i jego przetworów również poprzez środki internetowe,
- Utrzymywać stałe kontakty z innymi organizacjami mleczarskimi w kraju i zagranicą,
- Kontynuować, integrujące środowisko mleczarskie, okolicznościowe spotkania m.in. spotkania opłatkowe z obecnymi i byłymi pracownikami mleczarstwa,
- Uczestniczyć w organizacjach i programach międzynarodowych takich jak: FIL/IDF, EDA, AEDIL, Leonardo da Vinci itp.,
- Aktywizować działania Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy w mediach społecznościowych.

